

Luonnos 9.9.2016

Hallituksen esitys eduskunnalle valmiste- ja autoverotustehtävien siirtämistä Verohallinnolle koskevaksi lainsäädännöksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valmiste- ja autoverotusta koskevaa lainsäädäntöä sekä Tullin hallinnosta annettua lakia siten, että Tullin tehtäviksi säädetty valmiste- ja autoverotus siirrettäisiin Verohallinnon tehtäviksi. Tullille jäisi kuitenkin valmiste- ja autoverotusta koskeva valvontatehtävä ja rikostutkinta. Lisäksi Tulli vastaisi edelleen Euroopan unionin ulkopuolelta maahantuotavien valmiste- ja autoveronalaisten tuotteiden verotuksesta tietyissä tilanteissa. Liikenteen turvallisuusviraston toimivalta autoverotuksessa ja ajoneuvoverotuksessa säilyisi nykyisellään, samoin kuin Tullin toimivalta ajoneuvoverotuksessa tietyissä tilanteissa.

Myös biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annettua lakia sekä yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annettua lakia ehdotetaan muutettaviksi siten, että toimivaltainen viranomainen olisi Tullin sijaan Verohallinto. Huvialusten polttoaineiden käytön valvonta säilyisi Tullilla, poliisilla ja Rajavartiolaitoksella kuten nykyään.

Muutoksen seurauksena valmiste- ja autoverotustehtäviä hoitava henkilöstö siirtyisi Tullista Verohallintoon. Verohallinto toimittaisi toistaiseksi valmiste- ja autoverotuksen pääosin nykyisin menettelyin ja nykyisin tietojärjestelmin. Muutoksenhakua koskevaa menettelyä yhdenmukaistettaisiin kuitenkin tietyin osin muun verolainsäädännön vastaavan sääntelyn kanssa.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi tehtäviksi siirrosta johtuvat muutokset henkilötietojen käsittelystä Tullissa annettuun lakiin, Verohallinnosta annettuun lakiin sekä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettuun lakiin.

Valmiste- ja autoverotusta koskeviin lakeihin sekä autoverolakiin tehtäisiin lisäksi eräitä lakiteknisiiä tarkennuksia.

Esityksessä ehdotetaan, että Verohallinnolle siirtyisivät lain voimaan tullessa myös Tullissa vireillä olevat valmiste- ja autoverotusta koskevat asiat. Tästä poikkeuksen muodostaisivat ennen lain voimaantuloa tehtyihin verotuspäätöksiin liittyvät vahingonkorvausasiat, ennen lain voimaantuloa tuomittujen vahingonkorvausten perintä ja lain voimaan tullessa keskeneräiset rikosasiat vahingonkorvausvaatimuksiin, jotka jäisivät Tullille. Muutoksenhaussa ennen lain voimaan tuloa annettuihin päätöksiin noudatettaisiin aiempia menettelysääntöjä kuitenkin siten, että toimivaltainen viranomainen olisi Verohallinto.

Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

SISÄLLYS

YLEISPERUSTELUT

Johdanto

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman veropoliittisen linjauksen mukaan Tullin tehtäviin kuuluvat valmisteverotus, autoverotus ja maahantuonnin arvonlisäverotus siirretään hallitusti Verohallinnon hoidettavaksi kustannus- ja resurssihyötyjen saavuttamiseksi ja yritysten hallinnollisen taakan pienentämiseksi. Valtiovarainministeriö asetti syyskuussa 2015 hankkeen suunnittelemaan ja toteuttamaan verotustehtävien siirron mahdollisimman nopealla aikataululla siten, että siirron yhteydessä ei tehdä tietojärjestelmien integraatioita, välttämättömiä tietojärjestelmämuutoksia lukuun ottamatta, eikä merkittäviä verotusprosessien kehittämistoimenpiteitä valmisteverotuksen osalta (jäljempänä *VETO-hanke*, VM085:00/2015). Tämän esityksen perustana ovat VETO-hankkeessa selvitetty auto- ja valmisteverotuksen siirron kannalta tarpeelliset prosessi- ja organisaatiomuutokset.

Valmisteverotuksen, autoverotuksen sekä maahantuonnin arvonlisäverotuksen toimittamista selvitettiin viimeksi valtiovarainministeriön marraskuussa 2008 asettamassa työryhmässä. Työryhmän tarkoituksena oli kartoittaa eri vaihtoehtoja verotuksen uudelleenjärjestämiseksi, hallinnon tehostamiseksi sekä toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi. Työryhmä jätti loppuraporttinsa helmikuussa 2010 (Verohallinnon, Tullin ja Ajoneuvohallintokeskuksen verotustoimintoja selvittävän työryhmän muistio, Valtiovarainministeriön julkaisuja 11/2010). Työryhmä päätyi ehdottamaan valmisteverotuksen, autoverotuksen sekä maahantuonnin arvonlisäverotuksen siirtämistä Tullista Verohallintoon. Liikenteen turvallisuusvirasto jätti muistioon autoverotuksen osalta erillisen mielipiteen, jonka mukaan Tullin autoverotus tulisi siirtää Verohallinnon sijaan Liikenteen turvallisuusvirastolle. Työryhmän työtä jatkoi samana keväänä asetettu Verohallinnon ja Tullin verotustoimintojen uudelleenjärjestelyn ja tarvittavien lainsäädäntömuutosten esikartoitushanke. Jatkotyöryhmän tavoitteena oli tarkastella niitä

edellytyksiä ja muutoksia, joita valmisteverotuksen ja maahantuonnin arvonlisäverotuksen kantamisen siirtäminen taloudellisesti tehokkaalla tavalla Verohallinnolle aiheuttaisi (Loppuraportti 12.5.2010). Vuonna 2011 valtiovarainministeriö asetti työryhmän kuvaamaan valmisteverotuksen tavoitetilän perusteet kokonaisarkkitehtuurimenetelmän keinoin (Tavoitetilakuvaus 1.3.2012). Kohdearkkitehtuuriselvityksessä suositeltiin Tullin valmisteverotustoimintojen siirtämistä hallitusti Verohallintoon. Siirrolla todettiin vältettävän verotusta koskevien päällekkäisten tietojärjestelmien rakentaminen ja ylläpito eri virastoissa. Myöskään verovelvollisten ei tarvitsisi ylläpitää kahta erilaista järjestelmää ja sähköisiä yhteyksiä eri veroviranomaisiin. Tietojärjestelmäsäästöjen lisäksi kohdearkkitehtuuriselvitys puolsi ratkaisua myös toiminnallisesti tarkoituksenmukaisena. Vuoden 2010 muistio sekä vuoden 2012 selvitys ovat olleet VETO-hankkeessa Tullin ja Verohallinnon välisen tehtäväjaon lähtökohdat hankkeen asettamispäätöksen mukaisesti.

Tämä esitys kattaa valmisteverotuksen ja autoverotuksen siirron Tullilta Verohallinnolle vuoden 2017 alusta. Kyse on ensisijaisesti verotustoimivaltaa koskevista muutoksista. Myöhemmin valmisteverotuksen ja autoverotuksen menettelyitä yhdenmukaistettaisiin mahdollisuuksien mukaan muita Verohallinnon kantamia veroja koskevien verotusmenettelyiden kanssa. Tämä tapahtuisi suunnitelman mukaan vuoden 2020 alussa samassa yhteydessä kun valmiste- ja autoverotus siirrettäisiin toimitettavaksi Verohallinnon uudella tietojärjestelmällä. Tarvittavista lainmuutoksista annettaisiin myöhemmin oma esityksensä.

Esitys sisältää myös biopolttoaineiden jakeluvetoa sekä yksityisistä huvialuksista suoritettavaa polttoainemaksua koskevan toimivallan siirron Tullilta Verohallinnolle. Olisi tarkoituksenmukaista, että näistä tehtävistä vastaisi jatkossakin sama viranomainen kuin polttoaineverotuksesta. Jakeluvetoa valvonnassa sovelletaan lisäksi tietyin osin valmisteverotuslakia. Huvialusten polttoaineiden käyttöä koskeva valvontatoimivalta olisi poliisin ja Rajavartiolaitoksen lisäksi edelleen Tullilla.

Maahantuonnin arvonlisäverovelvolliseksi merkittyjen elinkeinonharjoittajien maahantuonnin arvonlisäverotus on suunniteltu siirrettävän Verohallinnolle vuoden 2018 alusta. Siirtoa koskeva esitys annetaan myöhemmin.

Nykytila

1 Lainsäädäntö ja käytäntö

2.1.1 Tullin tehtävät ja organisaatio

Yleistä

Tulli on valtiovarainministeriön alainen virasto, jonka toimialue on koko maa. Tullin tehtävistä, sisäisestä toimivallasta ja tehtäväjaosta säädetään Tullin hallinnosta annetussa laissa (960/2012). Tullin tehtävänä on huolehtia tulliselvityksestä, tulli-, valmiste- ja autoverotuksesta sekä maahantuonnin arvonlisäverotuksesta. Tulli vastaa myös maahan tuotavien ja maasta vietävien tavaroiden ja ulkomaanliikenteen tullivalvonnasta, tullirikosten estämisestä ja paljastamisesta ja niitä koskevasta esitutkinnasta sekä muista tullitoimenpiteistä. Lisäksi Tulli huolehtii ulkomaankaupan tilastoinnista, muusta toimialaansa liittyvästä tilastoinnista ja tehtävissään tarvitsemistaan laboratoriotutkimuksista. Valtiovarainministeriön hallinnonalan tehtävien lisäksi Tullilla on myös muiden ministeriöiden hallinnonaloihin liittyviä valvontatehtäviä lähinnä

terveyden, ympäristön ja turvallisuuden turvaamiseksi. Tullilla on myös tiivis yhteistyö sisäisen turvallisuuden turvaamisessa poliisin ja Rajavartiolaitoksen kanssa.

Tulli kantoi vuonna 2015 veroja yhteensä 10,4 miljardia euroa, joista valmisteveroja oli 6,8 miljardia ja autoveroa 876 miljoonaa euroa. Tullin veronkanto kattoi kokonaisuudessaan noin neljänneksen kaikista valtion veroista ja veroluonteisista tuloista.

Tullissa on sen päätehtäviä varten kolme yksikköä: ulkomaankauppa- ja verotusosasto, valvontaosasto ja toimipaikkaosasto. Ulkomaankauppa- ja verotusosaston tulliselvitys- ja verotustehtävät on organisoitu valtakunnallisesti toimiviin ja johdettaviin toimintayksiköihin kuten valmisteverotustoimintoon ja autoverotustoimintoon. Valvontaosaston valtakunnallisia toimintayksiköjä ovat yritystarkastus, analyysi ja tiedustelu sekä tutkinta. Lisäksi valvontaosasto ohjaa Tullin valvontatehtäviä. Lisäksi Tullissa on hallinto-osasto, valvonta- ja verotustehtäviä tukeva tullilaboratorio, esikuntayksikkö oikeudellisia ja kansainvälisiä asioita varten, valtion edun- ja oikeudenvalvontayksikkö sekä sisäisen tarkastuksen yksikkö. Yksiköistä säädetään tarkemmin Tullin hallinnosta annetussa asetuksessa (1061/2012), ja tarkemmat määräykset muun muassa organisaatiosta ja yksiköistä annetaan säädöskokoelmassa julkaistavalla Tullin työjärjestyksellä (57/2013). Tullin toimivaltuuksiin ja toimenpiteisiin sovelletaan lisäksi tullilakia (304/2016) ja rikostorjunnasta Tullissa annettua lakia ([623/2015](#)). Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietojen käsittelystä Tullissa annettua lakia (639/2015).

Tullitoimipaikkoja on yhteensä 32 eri puolilla maata Ahvenanmaa mukaan lukien. Asiakaspalvelupisteiden määrä on vähentynyt viime vuosina sähköisen asioinnin myötä. Toukokuussa 2016 tilanne oli se, että asiakasneuvontaa annetaan puhelimitse, sähköpostitse ja sähköisen lomakkeen avulla, minkä lisäksi autoverotuksella on asiakaspalvelupisteet Helsingissä ja Maarianhaminassa.

Valmisteverotus

Valmisteverotuslain (182/2010) mukaan Tulli vastaa valmisteverotuksen toimittamisesta, valvonnasta ja muista valmisteverotuslaissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa säädettyistä viranomaistehtävistä. Tullin työjärjestyksen mukaan valmisteverotuksesta vastaa ulkomaankauppa- ja verotusosasto, johon kuuluu valtakunnallinen valmisteverotustoiminto. Valmisteverotustoiminto vastaanottaa valmisteverotuksen veroilmoitukset ja tekee verotuspäätökset, myöntää valmisteverotuksen luvat, käsittelee valmisteverotuksen ennakkoratkaisu- ja huojuhakemukset sekä oikaisuvaatimukset, tekee lausuntoja valitusasioissa, maksaa tietyin laissa säädettyin perustein valmisteveron palautusta sekä eräitä valmisteveroihin liittyviä tukia elinkeinoelämälle.

Valmisteverot ovat välillisiä veroja, jotka kohdistuvat tuotteiden kulutukseen tai käyttöön. Niiden pääasiallinen tarkoitus on kartuttaa valtion verotuloja. Useilla valmisteveroilla on myös esimerkiksi ympäristöohjaukseen tai terveystalouteen liittyviä tavoitteita. Valmisteverotuksen perusperiaatteet on yhdenmukaistettu Euroopan unionissa valmisteveroja koskevasta yleisestä järjestelmästä ja direktiivin 92/12/ETY kumoamisesta annetulla neuvoston direktiivillä (2008/118/EY), jäljempänä *valmisteverotusdirektiivi*. Valmisteverotuksessa on lähtökohtana alueperiaate, jonka mukaan jokainen Euroopan unionin jäsenvaltio verottaa sen alueella tapahtuvaa tuotteiden kulutusta. Valmisteveron alaisia tuotteita voidaan valmistaa, jalostaa, pitää hallussa ja siirtää veroa suorittamatta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä, jonka tarkoituksena on helpottaa tuotteiden vapaata liikkumista jäsenvaltioiden välillä.

Valmisteverotusdirektiivi on pantu Suomessa täytäntöön valmisteverotuslailla.

Valmisteverotuslaissa säädetään valmisteverotuksessa noudatettavasta menettelystä, verotuksen toimittamisesta, verovelvollisuudesta, verovapauksista ja valvonnasta. Valmisteveroja koskevat aineelliset säännökset ovat pääosin tuotekohtaisissa valmisteverolaeissa. Valmisteverotusta koskevien tietojen ja asiakirjojen salassapidosta säädetään vuoden 1994 valmisteverotuslain (1469/1994) 66 ja 67 §:ssä, jotka jätettiin voimaan muilta osin kumotusta laista.

Euroopan unionissa yhdenmukaistettuja valmisteveroja ovat nestemäisistä polttoaineista, sähköstä ja eräistä polttoaineista, alkoholista ja alkoholijuomista sekä tupakkatuotteista kannettavat verot. Kansallisesti valmisteveroa kannetaan lisäksi virvoitusjuomista, juomapakkauksista, mäntyöljystä ja turpeesta. Makeisten ja jäätelön valmisteverosta luovutaan vuoden 2017 alusta. Asiasta annetaan erillinen hallituksen esitys. Voiteluöljyistä ja -valmisteista kannetaan valmisteveron luonteista öljyjättemaksua, Suomeen tuotavasta tai Suomen kautta kuljetettavista öljytuotteista öljysuojamaksua sekä kaatopaikalle toimitettavasta jätteestä jäteveroa. Polttoaineista ja sähköstä kannetaan valmisteveron lisäksi huoltovarmuusmaksua huoltovarmuuden turvaamisesta valtiolle aiheutuvien menojen rahoittamiseksi. Öljysuojamaksu sekä huoltovarmuusmaksu tilitetään valtion talousarvion ulkopuolisiin rahastoihin. Myös liikenteen biopolttoaineen käyttövelvoitteen täyttymisen valvonnassa, huviveneiden polttoainemaksun määräämisessä ja valmisteveronalaisten tuotteiden yhteisöhankintojen arvonlisäverotuksessa noudatetaan tietyin osin valmisteverotusmenettelyjä.

Koska Ahvenanmaa on valmisteverotuksessa rinnastettu unionin ulkopuoliseen alueeseen, Ahvenanmaan ja muun Suomen välille on säädetty arvonlisä- ja valmisteverotusta koskeva veroraja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisä- ja valmisteverolainsäädäntöön annetulla lailla (1266/1996). Ahvenanmaan ja muun Suomen välisiin valmisteveron alaisten tuotteiden siirtoihin sovelletaan soveltuvien osin samoja sääntöjä kuin Suomen ja unionin ulkopuolisten maiden väliseen kauppaan. Verorajaa lukuun ottamatta Ahvenanmaalla sovelletaan samoja veroperusteita ja samaa valmisteverojärjestelmää kuin muualla Suomessa.

Valmisteverot kannetaan, kun tuotteet luovutetaan kulutukseen verottomasta varastosta tai vastaanotetaan toisesta jäsenvaltiosta tai unionin ulkopuolelta. Vero kannetaan pääosin valmistus-, maahantuonti- ja tukkuportaan yrityksiltä, jotka toimivat niille myönnetyn luvan mukaisesti valtuutettuina varastonpitäjinä ja rekisteröityinä vastaanottajina. Luvan saaminen edellyttää vakuuden asettamista valtion verosaatavan turvaamiseksi ja väärinkäytösten ehkäisemiseksi. Valtuutettu varastonpitäjä on verovelvollinen varastosta kulutukseen luovutetuista tuotteista ja varastossa todetusta verotettavasta hävikistä. Rekisteröity ja rekisteröimätön vastaanottaja ovat verovelvollisia vastaanottamistaan tuotteista. Etämyyjän nimeämä veroedustaja suorittaa valmisteverot Suomessa vastaanotetuista tuotteista etämyyjän puolesta. Valtuutettujen varastonpitäjien määrä on noin 370, rekisteröityjä vastaanottajia on noin 150 ja veroedustajia 10. Muun muassa sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) ja jäteverolain (1126/2010) nojalla verovelvollisiksi rekisteröityneitä yrityksiä on noin 710. Lähes 95 prosenttia valmisteverojen kokonaistuotosta kannetaan 50:ltä valmisteveroja eniten maksavalta verovelvolliselta.

Valtuutettujen varastonpitäjien, rekisteröityjen vastaanottajien, veroedustajien ja verovelvollisiksi rekisteröityneiden yritysten verotus tapahtuu verokausittain pääsääntöisesti kalenterikuukauden mittaisissa jaksoissa. Näiden verokausi-ilmoittajien tiedot tallennetaan valmisteverotuksen Finseed-asiakasrekisteriin, josta yhdenmukaistettuja veroja koskevat lupatiedot siirretään myös muiden jäsenvaltioiden käyttöön. Lupatietoja hyödynnetään valmisteverottomien siirtojen valvonnassa, joka

tapahtuu Euroopan unionin alueella sähköisellä EMCS-valvontajärjestelmällä (Excise Movement and Control System, jäljempänä *tietokoneistettu järjestelmä*). Verokausi-ilmoittajien on annettava veroilmoitus sähköisesti tietyin poikkeuksin. Satunnaisesti valmisteveron alaisia tuotteita vastaanottavat antavat tuote-eräkohtaisen veroilmoituksen, joita annetaan vuosittain noin 10 000 kappaletta. Yhdenmukaistettuja valmisteveron alaisia tuotteita satunnaisesti vastaanottavien on asetettava veron suorittamiseksi yksittäisvakuus ennen tuotteiden tilaamista. Yksittäisvakuus on pääsääntöisesti maksettavaksi tulevan veron suuruinen ja käytetään verotuspäätöstä tehtäessä veron maksamiseen. Eräkohtaisen ilmoituksen voi antaa joko sähköisesti tai paperilla. Vuonna 2015 sähköisen asioinnin osuus oli kaikkiaan lähes 90 prosenttia.

Veroilmoituksessa verovelvollinen ilmoittaa tuoteryhmittäin verotettavien tuotteiden määrät sekä verottomat luovutukset tai vastaanotot. Tulli tekee veroilmoituksen pohjalta verotuspäätöksen, jossa se vahvistaa suoritettavan valmisteveron määrän. Verotuspäätöksiä tehdään yrityksille noin 32 000 kappaletta vuodessa ja yksityisasiakkaille noin 2 700 vuodessa. Yksityishenkilöiltä verotuspäätöksillä kannettavan veron osuus on alle promille valmisteverojen kannosta.

Valmisteverotuslakiin lisättiin vuonna 2014 verosaatavien kuittausta koskevat säännökset. Tämä tehtiin oikeustilan selkeyttämiseksi sekä hallinnon lainalaisuusvaatimuksen edistämiseksi. Ensisijaisesti valmisteveron palautus käytetään Tullin saatavien suoritukseksi tullilaissa säädettyssä järjestyksessä. Toissijaisesti palautus voidaan käyttää palautuksensaajan muiden erääntyneiden ja maksamatta olevien valtion verojen, julkisoikeudellisten maksujen sekä niiden viivästysseuraamusten ja lykkäyskoron suoritukseksi. Jos palautuksen saajalla on useita erääntyneitä Tullin saatavia eikä palautus riitä niiden kaikkien suoritukseksi, palautus käytetään ensin tullin, sen jälkeen korkojen ja sanktioiden suoritukseksi ja viimeiseksi kansallisten verojen ja maksujen suoritukseksi. Verovelvollisen toiselta viranomaiselta oleva kuittauskelpoinen palautus voidaan vastaavasti käyttää Tullin saatavan suoritukseksi, jos Tulli tätä pyytää. Jos palautettavaa määrää ei käytetä Suomen viranomaisten saatavien suoritukseksi, voidaan palautus käyttää virka-apusopimuksen nojalla perittävänä olevan ulkomaan saatavan suoritukseksi.

Tulli ja Verohallinto tekevät säännönmukaista yhteistyötä verojen kuittaamiseksi. Tulli saa vuosittain Verohallinnolta tiedon ennakonpalautuksista, jotka voidaan pyynnöstä käyttää Tullin saatavien suoritukseksi. Verohallinto puolestaan saa Tullilta säännöllisesti tiedon palautettavista veroista ja maksuista. Nämä voidaan Verohallinnon pyynnöstä käyttää palautuksen saajan erääntyneiden verovelkojen suoritukseksi. Palautuksen käyttämisestä toisen viranomaisen saatavan suoritukseksi ilmoitetaan verovelvolliselle.

Valmisteverot kannetaan eräissä tilanteissa tullauksen yhteydessä. Kun tuotteet tuodaan unionin ulkopuolelta eikä niitä aseteta heti tuonnin jälkeen väliaikaisen verottomuuden järjestelmään, verotuksen toimittamiseen, muuhun menettelyyn sekä muutoksenhakuun sovelletaan tullia koskevia säännöksiä. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi unionin ulkopuolelta saapuvien matkustajien tuomisten ja postilähetysten tullaukset, unionin ulkopuolelta salakuljetetun alkoholin ja tupakan verotus sekä satunnainen kaupallinen tuonti unionin ulkopuolelta. Verot on tällöin maksettava ennen kuin tuotteet luovutetaan vapaaseen liikkeeseen. Jos verovelvolliselle kuitenkin myönnetään unionin tullikoodeksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 mukainen maksunlykkäys kyseessä olevassa tuonnissa, sovelletaan verotusmenettelyyn valmisteverotuslakia ja asianomaisen valmisteverolain säännöksiä.

Autoverotus

Ennen ajoneuvon ensimmäistä rekisteröintiä tai käyttöönottoa toimitettava autoverotus on autoverolain (1482/1994) mukaan Tullin tehtävä. Liikenteen turvallisuusvirasto huolehtii ajoneuvon ensimmäisen rekisteröinnin tai käyttöönoton jälkeen ajoneuvon rakenteen, käyttötarkoituksen tai omistuksen muutoksen vuoksi toimitettavasta autoverotuksesta. Tulli vastaa kuitenkin autoveron palauttamisesta, kun ajoneuvo on viety pysyvästi ulkomaille käytettäväksi, ja tällaisen ajoneuvon mahdollisesta uudelleen verotuksesta. Lisäksi Tulli huolehtii ensimmäisen rekisteröinnin tai käyttöönoton jälkeen tapahtuvasta veron maksuunpanosta tietyissä erityistilanteissa, esimerkiksi silloin, kun diplomaattiajoneuvon ja muuttotavarana tuodun ajoneuvon verosta on myönnetty veronalennusta, jolle säädetyt ehdot eivät täytykään.

Autoverotuksesta vastaa Tullissa ulkomaankauppa- ja verotusosasto, johon kuuluu valtakunnallinen autoverotustoiminto. Autoverotustoiminto vastaanottaa autoveroilmoitukset ja tekee verotuspäätökset, määrittää verotusta varten ajoneuvon arvon, myöntää autoverotuksen rekisteröidyn asiamiehen luvat, käsittelee ennakkoratkaisu- ja huojennushakemukset, palautushakemukset sekä oikaisuvaatimukset ja toimittaa valitusasioissa kuulemisen niissä tapauksissa, joissa valituskirjelmä on toimitettava Tullille. Lisäksi Tulli kantaa autoverotuksen yhteydessä uudesta kuljetusvälineestä maksettavan yhteisöhankinnan arvonlisäveron silloin, kun kuljetusvälineen ostaa yksityishenkilö. Tulli vahvistaa väliaikaisen verottoman käytön ilmoitukset, myöntää luvat väliaikaiseen verottomaan käyttöön ja antaa vakinaista asuinpaikkaa koskevat päätökset. Tulli antaa veroviranomaisen luvan ajoneuvon rekisteröintiin ja tekee päätökset ajoneuvon haltuunotosta.

Autovero on ajoneuvon arvoon perustuva kertaluonteinen vero. Sitä kannetaan uudesta tai käytetystä henkilöautosta, pakettiautosta ja sellaisesta linja-autosta, jonka oma massa on alle 1 875 kilogrammaa, moottoripyörästä sekä eräistä muista nelipyöräisistä moottoriajoneuvoista, kun ne rekisteröidään tai otetaan käyttöön Suomessa ensimmäistä kertaa.

Uudesta henkilöautosta ja pakettiautosta autoveroa kannetaan lain liitteenä olevan verotaulukon mukainen prosenttimäärä auton verotusarvosta. Taulukon veroprosentti määräytyy auton yhdistettyä kaupunki- ja maantieajon polttoaineen kulutusta vastaavan hiilidioksidipäästön perusteella. Uusien alle 1 875 kiloa painavien linja-autojen veroprosentti ei määräydy hiilidioksidipäästön perustella, vaan vero on kiinteä 31,7 prosenttia verotusarvosta. Uusien moottoripyörien vero on moottorin iskutilavuudesta riippuen 9,8—24 prosenttia verotusarvosta. Käytettynä verotettavan ajoneuvon autovero on se pienin määrä, joka autoveroa on jäljellä samanlaisena pidettävässä Suomessa jo rekisteröidyssä ajoneuvossa.

Ajoneuvon autoverotusarvo on sen yleinen verollinen vähittäismyyntiarvo. Yleisellä vähittäismyyntiarvolla tarkoitetaan hintaa, joka samanlaisesta ajoneuvosta olisi yleisesti saatavissa myytäessä se verollisena Suomen markkinoilla kuluttajan asemassa olevalle ostajalle sinä ajankohtana, jona ajoneuvo ilmoitetaan tai olisi pitänyt ilmoittaa verotettavaksi. Jos yleisiin myyntihintoihin perustuvaa arvoa ei ole käytettävissä, yleinen vähittäismyyntiarvo määritetään siitä hinnasta, jolla samanlaisia ajoneuvoja yleisesti ilmoitetaan myytäväksi, vähennettynä tavanomaisia alennuksia vastaavalla erällä. Verotusarvo on Suomen markkinoilta saatavien hintatietojen mukaan määriteltävä ajoneuvon kaikki verot sisältävä yleinen kuluttajahinta verotushetkellä. Verotusarvon perustana ei käytetä verotettavana olevan ajoneuvon konkreettista hintaa, kuten sen vähittäismyyntihintaa tai ulkomaista ostohintaa.

Autoveron on velvollinen maksamaan se, joka merkitään ajoneuvoliikennerekisteriin ajoneuvon omistajaksi. Osamaksukaupassa verovelvollinen on kuitenkin ostaja, joka merkitään rekisteriin haltijaksi. Jos auton tuo maahan tai valmistaa Tullin hyväksymä rekisteröity asiamies, tämä vastaa

autoverosta omistajan tai haltijan puolesta. Rekisteröidyksi asiamieheksi voidaan hyväksyä säännöllistä liiketoimintaa harjoittava ajoneuvojen maahantuojaja tai valmistaja, joka on luotettava ja joka voi antaa autoveroilmoitukset Tullille konekielisessä muodossa. Rekisteröidyn asiamiehen on asetettava Tullille tämän vaatima vakuus. Ajoneuvo, jonka rekisteröity asiamies ilmoittaa ajoneuvoliikennerekisteriin, saadaan rekisteröidä ilman veroviranomaisen lupaa. Rekisteröinti tapahtuu ennen kuin rekisteröity asiamies on antanut autoveroilmoituksen ja maksanut autoveron eli verotus toimitetaan ja vero tulee maksettavaksi rekisteröinnin jälkeen. Rekisteröityjä asiamiehiä on noin 90, ja ne antavat veroilmoituksen yli 80 prosentista ajoneuvoja. Rekisteröidyltä asiamiehiltä kannettava autovero on lähes 90 prosenttia Tullin kantamasta autoverosta. Muut kuin rekisteröitynä asiamiehenä toimivat yritykset sekä yksityishenkilöt toimivat käteisasiakkaina, joiden on maksettava autovero ennen kuin ajoneuvo merkitään ajoneuvoliikennerekisteriin. Käteisasiakkaat ilmoittavat verotettaviksi lähinnä käytettyjä ajoneuvoja. Käteisasiakkaiden osuus verotettavista uusista ajoneuvoista on alle prosentin. Vuonna 2015 uusia ajoneuvoja verotettiin noin 123 000 kappaletta ja käytettyjä ajoneuvoja noin 27 000 kappaletta. Rekisteröidyn asiamiehen on annettava veroilmoitus konekielisenä sanomana, muut verovelvolliset voivat antaa ilmoituksen joko sähköisen asiointipalvelun kautta tai paperilomakkeella.

Verovalvonta

Tulli valvoo valmiste- ja autoverotuksen oikeellisuutta tekemällä yritystarkastuksia sekä yksittäisiä fyysisiä tarkastuksia. Yritystarkastus on yrityksessä suoritettavaa jälkikäteistä tarkastusta, jossa varmistetaan, että verotus on hoidettu lainmukaisesti. Yritystarkastukseen liittyy yleensä yrityksen kirjanpidon sekä muiden asiakirjojen tarkastus. Tarkastus voi asiakirjojen lisäksi kohdistua tavaraan, valmistukseen tai valmistusmenetelmään, varastointiin ja lupaehtojen noudattamiseen. Valmisteverotuksessa suoritetaan myös erityisiä varastotarkastuksia. Autoverotusta varten ilmoitettujen tietojen ja autoverotuksen oikeellisuutta valvotaan verotuksen toimittamisen yhteydessä tehtävällä asiakirjojen, tietojen ja ajoneuvojen tarkastamisella ja verotuksen toimittamisen jälkeen verotustietojen ja ajoneuvoliikennerekisterin tietojen vertailulla, asiakirjatarkastuksilla ja varsinaisilla yritystarkastuksilla.

Valmisteveronalaisten tuotteiden verottomia siirtoja Euroopan unionin jäsenvaltiosta toiseen valvotaan unionin yhteisellä tietokoneistetulla järjestelmällä. Järjestelmää käytetään jäsenmaiden välisten siirtojen lisäksi myös silloin, kun verottomuusjärjestelmässä olevia tuotteita ollaan asettamassa vientimenettelyyn tai kun tuotteet halutaan siirtää verottomuusjärjestelmään tuonnin yhteydessä. Järjestelmän avulla pyritään vähentämään valmisteveron alaisten tuotteiden siirtoihin liittyviä taloudellisia riskejä. Järjestelmää käyttävät sekä jäsenvaltioiden viranomaiset että tuotteita lähettävät ja vastaanottavat yritykset.

Muonitusvalvonta

Muonituksella tarkoitetaan ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevien vesi- ja ilma-alusten poltto- ja voiteluaineiden ja muiden tavaravarastojen täydentämistä. Tuotteet toimitetaan aluksille verotta valmisteverotuslain nojalla. Muonitukseen katsotaan kuuluvan kaikki sellaiset alukseen toimitettavat tavanomaiset muonitustavarat, jotka on tarkoitettu joko aluksen tai sen miehistön taikka matkustajien välittömiin tarpeisiin matkan aikana, samoin kuin valmisteverotuslaissa säädetyin edellytyksin ja rajoituksin unionin ulkopuolisessa liikenteessä tuotteet, jotka on tarkoitettu myytäväksi matkustajille matkatavaroissa mukaan otettaviksi. Muonituksessa on noudatettava unionin tullikoodeksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 mukaan vientitulli-ilmoitusta koskevia muodollisuuksia. Jos tuotteita on muonitettu alukselle verottomasti, on valvottava, että tuotteet käytetään verottomaan

tarkoitukseen eikä väärinkäytöksiä pääse tapahtumaan. Aluksiin tapahtuvien toimitusten valvonnan ohjeistaminen ja alustoituslupien myöntäminen kuuluu Tullin tehtäviin valmisteverotuslain nojalla. Alkoholi- ja tupakkatuotteiden valvontaan liittyvät tilitysvelvoitteet perustuvat tullilakiin. Sen, joka on luovuttanut tai hankkinut tuotteita muonitusta varten, on annettava Tullille tiedot tuotteiden hankinnoista, käytöstä, varastomääristä, luovutuksista ja muista verotuksen valvontaa varten tarpeellisista tiedoista sen mukaan kuin Tulli määrää.

Tullivalvonta

Tullivalvonnalla tarkoitetaan tulliviranomaisen yleisiä toimia, joiden tarkoituksena on varmistaa, että niiden kohteena oleviin tavarihin sovellettavia tullilainsäädännön ja muun lainsäädännön säännöksiä noudatetaan. Tullivalvonta ehkäisee ja paljastaa tullirikoksia, ja sitä suoritetaan sekä rajoilla että sisämaassa. Toimivalta perustuu siihen, että Tullille on lain tasolla säädetty valvontatehtävä esimerkiksi verotuksen oikeellisuuden varmistamiseksi. Tullivalvontatoimintoja ovat liikenne- ja matkustajavalvonta, varastovalvonta sekä tavarantarkastus ja kontrollitarkastus. Tullivalvonnan suorittamat tarkastukset ovat luonteeltaan fyysisiä tarkastuksia, ja tarkastuksen yhteydessä voidaan ottaa tulliteknisiä tai kuluttajan suojeluun liittyviä näytteitä esimerkiksi tavaraan liittyvän nimikkeen ja verojen määrittämistä varten. Näytteet toimitetaan Tullilaboratorioon tutkittaviksi.

Rikostorjunta

Tullin rikostorjunnalle ei ole säädetty tyhjentävästi itsenäistä tehtäväaluetta, vaan se määräytyy rikostorjunnasta Tullissa annetun lain mukaisesti Tullin täytäntöönpanotehtävien ja lain noudattamisen valvontatehtävien kattavuuden mukaisesti siten, että Tullilla on myös rikostorjuntatehtävä, jos sen tehtävänä on panna rikkomisen kohteena olevaa lakia täytäntöön tai valvoa sen noudattamista. Koska Tulli toimeenpanee valmiste- ja autoverotusta, on niitä koskevien säännösten rikkomisessa kyse tullirikoksesta, jonka estäminen, paljastaminen ja selvittäminen eli esitutkinta kuuluvat Tullille. Esitutkinnan voi toimittaa poliisi siinä tapauksessa, että se on saanut tullirikoksen tietoonsa eivätkä Tulli ja poliisi toisin sovi. Rajavartiolaitoksen oikeudesta toimittaa tullirikosasian esitutkinta säädetään rajavartiolaissa (578/2005).

2.1.2 Verohallinnon tehtävät ja organisaatio

Yleistä

Verohallinto on Tullin tavoin valtiovarainministeriön alainen virasto, jonka toimialue on koko maa. Verohallinnon tehtävänä on Verohallinnosta annetun lain (503/2010) mukaan verotuksen toimittaminen, verovalvonta, verojen ja maksujen kanto, perintä ja tilitys sekä veronsaajien oikeudenvallvonta sen mukaan kuin erikseen säädetään. Verohallinnon on lain mukaan edistettävä oikeaa ja yhdenmukaista verotusta sekä kehitettävä Verohallinnon palvelukykyä. Verohallinto suorittaa myös sellaiset selvitys-, kokeilu-, seuranta- ja suunnittelutehtävät sekä muut tehtävät, jotka valtiovarainministeriö sille antaa tai jotka sille erikseen säädetään taikka määrätään. Vuoden 2006 elokuusta lähtien Verohallinnon tehtävänä on ollut vastata maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta, vaikka valmisteverotus muutoin kuuluu Tullin tehtäviin.

Verohallinto keräsi vuonna 2015 veroja yhteensä 55,1 miljardia euroa. Näistä valtiolle tilitettäviä veroja oli 28,7 miljardia, mikä oli noin kaksi kolmasosaa kaikista valtion veroista ja veronluonteisista tuloista. Verohallinto tilittää kantamiaan veroja valtion lisäksi muille veronsaajille, joita ovat kunnat, seurakunnat, Kansaneläkelaitos ja metsänhoitoyhdistykset. Verohallinnosta annetussa laissa säädetään kunnilta, evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnilta ja Kansaneläkelaitokselta perittävistä verotuskustannuksista. Verotuskustannusten suorittamisesta huolehtii valtio. Verotuskustannuksia ovat valtion varsinaisen talousarvion mukaiset ja edellisen vuoden tilinpäätöksen perusteella tarkistettut Verohallinnon toimintamenot. Kustannusten määrää laskettaessa otetaan huomioon myös edellä mainittuihin Verohallinnon menoihin liittyvät arvonlisäveromenot. Edellä tarkoitetuista vuotuisista kustannuksista valtio perii kunnilta yhteensä 30,8 prosenttia, evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnilta yhteensä 3,4 prosenttia ja Kansaneläkelaitokselta 5,9 prosenttia. Veronsaajien verotuskustannuksiin vaikuttavat verolajien määrä ja verokertymien suuruus veronsaajaa kohti.

Verohallinnon yksiköistä ja niiden pääasiallisista tehtävistä ja toimialueista säädetään valtioneuvoston asetuksella (562/2010). Tarkemmat määräykset annetaan säädöskokoelmassa julkaistavassa Verohallinnon työjärjestyksessä (1726/2015, tullut voimaan vuoden 2016 alusta). Verotustyö on Verohallinnossa jaettu kolmeen päätoimialaan, joita ovat henkilöverotus, yritysverotus ja veronkanto. Verotuksen toteuttamista tukevat esikunta- ja oikeusyksikkö, joka tukee pääjohtajan ja johtoryhmien työtä, hallintoyksikkö, tietohallintoyksikkö sekä viestintäyksikkö. Harmaan talouden selvitysyksikkö edistää harmaan talouden torjuntaa yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Verotuksen oikeudenmukaisuuden varmistamiseksi Verohallinnossa toimivat sisäisen tarkastuksen yksikkö sekä veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö. Verohallinnossa on parhaillaan myös Valmis-hanke, joka vastaa verotuksen operatiivisten tietojärjestelmien korvaamisesta valmisohjelmistolla.

Verovalvontaa suoritetaan Verohallinnossa kaikilla verotusprosessin osa-alueilla. Verohallinnon suorittama verovalvonta sisältää verotuksen toimittamiseen liittyvän valvonnan lisäksi muun muassa verovelvollisaseman selvittämisen, rekisteröinnin sekä ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien täyttämisen seurannan samoin kuin ohjauksen ja neuvonnan. Se kohdistuu pääasiassa yrityksen liikevaihtoon ja rahavirtoihin. Tapauskohtainen valvonta perustuu kokonaisvaltaiseen arvioon veroriskeistä. Verotarkastus on yksi verovalvonnan muodoista. Siihen voi liittyä kattava kirjanpidon tarkastus ja varaston tarkastus. Rikostutkinnassa Verohallinnolla ei ole itsenäistä toimivaltaa. Verohallinto tekee poliisille tutkintapyynnön, mikäli se havaitsee valvonnan tai tarkastuksen yhteydessä rikollista toimintaa.

Asiakkaita palvelevia Verohallinnon toimipisteitä on 52 eri puolilla maata, Ahvenanmaa mukaan lukien. Lisäksi Verohallinto palvelee käyntiasiakkaita 46:ssa viranomaisten yhteisessä palvelupisteessä.

Verotusmenettelysäännökset

Verohallinnon tehtäväalaan kuuluvia veroja koskevasta verotusmenettelystä, muutoksenhausta ja kantamisesta säädetään verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995), veronkantolaissa (609/2005), verotililaissa (604/2009) sekä verolajikohtaisissa aineellisissa verolaeissa. Verotililaki sisältää eräiden oma-aloitteisesti maksettavien verojen, muun muassa arvonlisäveron ja työnantajan sosiaaliturvamaksun, ilmoittamista, maksamista, palauttamista ja perimistä koskevia menettelysäännöksiä. Veronkantolakia sovelletaan muun muassa verotusmenettelylain soveltamisalaan kuuluvien verojen ja maksujen kannossa. Myös valmiste- ja autoverotuksessa

sovelletaan viittaussäännösten nojalla eräitä veronkantolain säännöksiä, esimerkiksi perintää ja verovastuuta koskevia säännöksiä. Autoverotuksessa sovelletaan myös muun muassa veronkantolain kuittaussäännöksiä. Verohallinnolle annettujen ja Verohallinnossa laadittujen yksittäistä verovelvollista koskevien asiakirjojen ja niihin sisältyvien tietojen julkisuudesta, käyttämisestä ja antamisesta säädetään verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetussa laissa (1346/1999).

Hallituksen esitys verotusmenettelyn ja veronkannon uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi on annettu eduskunnalle maaliskuussa 2016 (HE 29/2016 vp). Verohallinnon kantamia oma-aloitteisia veroja koskevan menettelyn yhtenäistämiseksi ja sääntelyn selkeyttämiseksi säädettäisiin uusi oma-aloitteisia veroja koskeva menettelylaki. Lakiin koottaisiin oma-aloitteisten verojen yleiset veron ilmoittamista, maksamista, määrittämistä ja muutoksenhakua koskevat säännökset. Verotililaki ja nykyinen veronkantolaki kumottaisiin. Uudessa veronkantolaissa säädettäisiin kaikkien Verohallinnolle suoritettavien verojen ja maksujen kannossa, maksamisessa ja perinnässä sovellettavasta menettelystä. Lisäksi muun muassa kaikkien verolajien verotuksen muuttamista ja muutoksenhakua koskevat säännökset sekä yleiset menettelysäännökset yhtenäistettäisiin verolajikohtaisia välttämättömiä poikkeuksia lukuun ottamatta. Eduskunta on hyväksynyt lakiesitykset.

2 Toimivaltainen viranomainen muissa maissa

Euroopan unionin 28 jäsenvaltiosta 12 jäsenvaltiossa valmisteverot kantaa tulliviranomainen. Irlannissa, Iso-Britanniassa, Italiassa, Kreikassa, Latviassa, Liettuaissa, Luxemburgissa, Portugalissa, Tanskassa, Unkarissa ja Virossa tull- ja veroviranomainen on yhdistetty yhdeksi viranomaiseksi, jonka vastuulla valmisteverotus on. Alankomaissa, Belgiassa, Espanjassa, Ruotsissa ja Romaniassa valmisteverot kantaa veroviranomainen. Ruotsissa ja Romaniassa valmisteverot kantaa kuitenkin tietyissä tilanteissa tulli. Norjassa valmisteverotus on siirretty tulliviranomaiselta veroviranomaisen tehtäväksi vuoden 2016 alusta.

Autovero on kansallinen vero, jota ei ole yhdenmukaistettu Euroopan unionin lainsäädännössä. Ajoneuvojen rekisteröintivero on käytössä Suomen lisäksi 21 jäsenvaltiossa. Jäsenvaltioiden rekisteröintiverot eivät kuitenkaan ole keskenään yhdenmukaisia, ja osassa jäsenvaltioita ei ole rekisteröintiveroa lainkaan. Noin puolessa rekisteröintiveron kantavista jäsenvaltioista verotuksesta vastaa veroviranomainen. Veroviranomainen kantaa rekisteröintiveron muun muassa Alankomaissa, Irlannissa ja Tanskassa. Joissakin jäsenmaissa verotuksesta vastaa tulliviranomainen. Tällaisia jäsenvaltioita ovat esimerkiksi Portugali ja Kreikka. Yksittäisissä jäsenvaltioissa rekisteröintiveron kantaminen kuuluu muille viranomaisille, kuten esimerkiksi rekisteröinnistä vastaaville viranomaisille.

3 Nykytilan arviointi

Valmiste- ja autoverotus ovat Suomen sisäistä verotusta. Valmisteveron alaisten tuotteiden ja ajoneuvojen verotus erkaantui Euroopan unioniin liittymisen myötä tullirajalla tapahtuvasta tulliverotuksesta ja valvonnasta. Tästä poikkeuksen muodostavat ne erät tilanteet, joissa unionin

ulkopuolelta tuotavien tuotteiden valmisteverot kannetaan tullauksen yhteydessä. Jo unioniin liittymisen aikaan pohdittiin, oliko muuttuneessa tilanteessa enää perusteita sille, että Tulli kantoi valmiste- ja autoverot, vaikka niitä ei enää määrätty tullauspäätöksellä tuontituotteistakaan edellä mainittuja poikkeustilanteita lukuun ottamatta.

Lähes kaikki valmistevero- ja autoverovelvolliset ovat muista veroistaan Verohallinnon asiakkaita, kun taas vain osa valmiste- ja autoverotuksen asiakkaista on Tullin asiakkaita tuonnissa unionin ulkopuolelta tai viennissä unionin ulkopuolelle. Verohallinnolla on näin ollen lähtökohtaisesti kattavampi kokonaiskuva valmiste- ja autoverovelvollisista kuin Tullilla.

Maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautus säädettiin vuonna 2006 Verohallinnon tehtäväksi eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetulla lailla (603/2006), vaikka Tulli kantoi polttoaine- ja sähköveron ja oli muutenkin energiaverotuksen asiantuntijaviranomainen. Tullin toteuttamana tehtävän hoitamisen kertakustannukset samoin kuin vuosittaiset käyttökustannukset olisivat olleet suuremmat kuin Verohallinnossa. Lisäksi maatalouden harjoittajat eivät olleet ennestään Tullin asiakkaita, minkä vuoksi Tullilla arveltiin olevan Verohallintoa suurempia vaikeuksia määritellä tai tarkastaa veronpalautukseen oikeutettuja. Tullin valmiudet suurten massatoimintojen hoitamiseen eivät kaiken kaikkiaan olleet erityisen hyvät. Vuoden 2011 alusta kasvihuoneviljelijöille maksettavan energiaveron palautusmenettely yhdenmukaistettiin maatalouden energiaveron palautuslaissa säädetyin menettelyn kanssa ja palautuksen hoitaminen siirrettiin Tullilta Verohallinnolle. Vuonna 2009 Tullin ja Verohallinnon välillä oli samankaltaista tehtävien hoitamiseen liittyvää operatiivista yhteistyötä, kun Verohallinto palautti Tullin puolesta autoverosta kannettuja arvonlisäveroja. Verohallinto maksoi palautukset erillislain nojalla kustannussäästöjen saavuttamiseksi ja oikaisukäsittelyn nopeuttamiseksi olemassa olleita maksuyhteystietoja hyödyntäen noin 47 000 verovelvollisille. Edellä mainittujen tehtävien hoitamisessa pystyttiin hyödyntämään Verohallinnon kattavia asiakastietoja ja olemassa olevia menettelyitä.

Kaikkien verolajien verotusprosessi on pääsääntöisesti samankaltainen. Prosessi koostuu verovelvollisen rekisteröinnistä, asian vireille tulosta, tiedon tai ilmoituksen käsittelystä sekä päätöksen antamisesta, veron maksamisesta, perinnästä ja verojen tilittämisestä. Verovelvollisille annetaan myös ohjausta ja neuvontaa. Oma-aloitteisesti maksettavien verojen, kuten esimerkiksi arvonlisäveron ja työnantajien sosiaaliturvamaksun ensiverotus poikkeaa tästä siten, ettei verotuspäätöstä tehdä vaan verovelvollinen laskee itse suoritettavan veron määrän. Kaikkien verojen osalta verotusta voidaan oikaista ja oikaisupäätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Kaikkein verotukseen kohdistuu myös valvontaa. Valmiste- ja autoverotus eivät pääsääntöisesti poikkeaa Verohallinnon hoitamasta verotuksesta. Eri veroilla on kuitenkin myös eräitä niille ominaisia erityispiirteitä. Tällaisia ovat autoverotuksessa arvonmääritys, valmisteverotuksessa lukuisat verottomuusperusteet sekä auto- ja valmisteverotuksen vakuusmenettelyt, samoin kuin valmisteverotukseen liittyvä tuoteryhmäkohtainen ilmoitusvelvollisuus.

Sekä Verohallinnossa että Tullissa on käynnissä laajamittainen tietojärjestelmiin liittyvä kehitystyö. Verohallinnossa verotustoiminnot ja Verohallinnon kantamat verolajit siirtyvät uuteen tietojärjestelmään vaihteittain vuosien 2016 – 2019 aikana Valmis-hankkeen puitteissa. Tietojärjestelmäuudistus toteutetaan samanaikaisesti hallitusohjelman mukaisten verotus- ja veronkantomenettelyjen muutosten kanssa. Muutoksilla yhdenmukaistetaan ja yksinkertaistetaan verotus- ja veronkantomenettelyä sekä verotuksen muutoksenhaku- ja seuraamusjärjestelmää. Tavoitteena on tehostaa Verohallinnon toimintaa, parantaa verovelvollisten oikeusturvaa ja

tiedonsaantia sekä keventää hallinnollista taakkaa. Lisäksi edistetään sähköisiä toimintatapoja ja verotuksen reaaliaikaistamista. Vuoden 2017 alusta tehtäviä ensimmäisen vaiheen lainmuutoksia koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle maaliskuussa 2016. Tullissa puolestaan on meneillään Euroopan unionin laaja tullitoiminnan kehittämisohjelma. Ohjelma sisältää tullikoodeksin kokonaisuudistuksen ja siihen liittyvän sähköiseen tulliin tähtäävän eTulli-hankkeen. Ilmoitusjärjestelmät uudistuvat vaiheittain vuodesta 2018 alkaen vuoteen 2020 mennessä. eTullin etenemisaikataulu ja toteutuksen sisältö määrittävät jatkossa myös kansallisen sähköisen toimintaympäristön kehittämisen.

Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

4 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on keskittää verotus entistä selvemmin yhteen asiantuntijaorganisaatioon ja näin mahdollistaa verovelvollisille yhden luukun periaatteen toteutuminen verotuksessa. Esitys mahdollistaa verotusprosessien yhdenmukaistamisen ja Verohallinnon uuden valmisohjelmiston hyödyntämisen jatkossa myös valmiste- ja autoverotuksessa.

Esityksellä on tarkoitus toteuttaa lainsäädäntöön ne muutokset, jotka ovat välttämättömiä valmiste- ja autoverotusta koskevan toimivallan siirtämiseksi Tullilta Verohallinnolle.

5 Toteuttamisvaihtoehdot

Valmisteverotus- ja autoverotustehtävien siirto Verohallinnolle voitaisiin vaihtoehtoisesti toteuttaa vasta samassa yhteydessä kun valmiste- ja autoverotusmenettelyjä koskevat lainsäädäntömuutokset toteutetaan ja verolajit siirretään Verohallinnon uuteen tietojärjestelmään. Tämä tarkoittaisi, että tietojärjestelmä- ja verotusmenettelyuudistuksen vaatima kehitystyö jouduttaisiin tekemään silloin, kun valmiste- ja autoverotustehtävät ovat vielä Tullilla. Verotustoimintojen merkittävä kehittäminen on kuitenkin tarkoituksenmukaisinta ajoittaa siihen vaiheeseen, kun valmiste- ja autoverotuksen asiantuntijat sekä vastuu verotuksesta ovat jo siirtyneet Verohallinnolle. Siirron toteuttamista nopealla aikataululla puoltaa myös se, että Tulli pystyy näin omassa kehittämistoiminnassaan keskittymään tullausjärjestelmän laajaan uudistushankkeeseen ilman, että työssä tulisi unionin tullilainsäädännön lisäksi huomioida valmiste- ja autoverotukseen liittyvät kansalliset tarpeet.

6 Keskeiset ehdotukset

Toimivalta valmisteverotuksessa

Esityksessä ehdotetaan, että valmisteverotus siirretään Verohallinnon tehtäväksi. Verohallinto vastaisi valmisteverotuksen toimittamisesta, yleisestä verovalvonnasta ja muista viranomaistehtävistä. Verohallinto kantaisi veron myös niissä tapauksissa, joissa unionin alueelta saapuvien matkustajien tuomiset tulisivat verotettaviksi. Tullille jäisi kuitenkin valmisteverotuksen valvontatehtävä, joka kattaisi muun muassa matkustajatuonnin valvonnan.

Nykyisin valmisteverot kannetaan tietyissä tilanteissa tullauspäätoksella ja soveltaen muutoinkin verotukseen tullia koskevia menettelysäännöksiä. Tämä koskee käytännössä lähinnä Euroopan unionin ulkopuolelta saapuvia pienlähetyksiä ja matkustajien unionin ulkopuolelta mukanaan

tuomia tuotteita, joista tulee kantaa valmisteveroa. Valmisteverotus näissä tilanteissa jäisi edelleen Tullin tehtäväksi. Vero kannettaisiin edelleen tullauspäätöksellä ja tullia koskevien menettelysäännösten mukaan. Myös muutoksenhakuun sovellettaisiin näissä tilanteissa tullilainsäädäntöä. Valmisteveron määrittämisen aineelliset perusteet määräytyisivät kuitenkin edelleen asianomaisen valmisteverolain mukaan. Myös ennakkoratkaisuun ja veron huojentamiseen sovellettaisiin valmisteverotuksen säännöksiä. Verohallinto antaisi aineellisissa kysymyksissä tukea Tullille valmisteverotuksen toimittamiseksi.

Toimivalta autoverotuksessa

Esityksen mukaan ennen ajoneuvon ensimmäistä rekisteröintiä tapahtuva autoverotus siirrettäisiin Tullilta Verohallinnon tehtäväksi. Verohallinto vastaisi autoverotuksen toimittamisesta, veronkannosta ja verovalvonnasta sekä muista viranomais tehtävistä. Verohallinnolle kuuluisi myös yleinen autoverotuksen johtaminen, vaikka siitä ei nimenomaisesti säädetäisi. Liikenteen turvallisuusvirasto huolehtisi edelleen ajoneuvon ensimmäisen rekisteröinnin jälkeen tapahtuvasta autoverotuksesta silloin kun veroa kannettaisiin ajoneuvon rakenteen, käyttötarkoituksen tai omistuksen muutoksen perusteella. Muutoksesta tulisi ilmoittaa Liikenteen turvallisuusvirastolle kuten nykyisin, mutta jos muutosta koskeva ilmoitusvelvollisuus laiminlyötäisiin, velvollisuus ajoneuvon käytön estämiseen olisi poliisin lisäksi Tullilla.

Autoverolain mukainen ajoneuvojen arvonmääritys siirtyisi kokonaisuudessaan Verohallintoon. Verohallinto tuottaisi jatkossa myös autoverotuksen tilastot, raportit ja analyysit sekä vahvistaisi autoverolain mukaiset kaupalliset nimikkeet. Verohallinto käsittelee määräämänsä autoveron osalta veron huojentamista sekä maksunlykkäystä koskevat asiat. Lisäksi Verohallinnolle kuuluisi invaliditeetin perusteella tehtyjen autoveron palautushakemusten käsittely. Toimivalta pidentää hakemuksesta ajoneuvon kuuden kuukauden verotonta käyttöä koskevaa määräaika enintään yhdellä vuodella siirtyisi Tullilta Verohallinnolle. Uuden kuljetusvälineen yhteisöohjelmien arvonlisäveron kantaminen siirtyisi samoin Verohallintoon. Arvonlisävero kannettaisiin edelleen autoverotusjärjestelmällä autoverotuksen menettelyjä noudattaen.

Verohallinto ja Liikenteen turvallisuusvirasto vastaisivat veroviranomaisina autoverotuksen verovalvonnasta. Vaikka Tulli ei enää toimittaisi autoverotusta, säilyisi Tullilla kuitenkin verotuksen valvontatehtävä. Tämän lisäksi myös poliisi valvoisi nykyiseen tapaan, ettei liikenteessä käytetä ajoneuvoja, joista olisi tullut suorittaa autovero. Näiden valvontaviranomaisten tehtävä olisi osittain päällekkäinen Verohallinnon ja Liikenteen turvallisuusviraston suorittaman verovalvonnan kanssa. Tullin ja poliisin rooli painottuisi käytännössä enemmän liikenteessä suoritettavaan valvontaan kun taas veroviranomaisten työn painopiste olisi asiakirjoihin ja tietojärjestelmiin pohjautuvassa valvonnassa.

Menettely rikosasiassa

Verohallinnolla on oikeus ilmoittaa kaikkien veronsaajien puolesta Verohallinnon kannettavaksi säädettyjen verojen ja maksujen osalta verorikosta tai muuta verotukseen liittyvää rikosta koskeva asia esitutkintaviranomaiselle tutkintaa varten ja määräämänsä asiamiehen edustamana käyttää puhevaltaa rikosasiassa sekä rikoksesta johtuvaa vahingonkorvausta koskevassa asiassa. Esityksessä ehdotetaan, että Tulli toimisi jatkossakin esitutkintaviranomaisena niissä verorikosasioissa, jotka koskevat autoveroa, yksityisistä huvialuksista suoritettavaa polttoainemaksua tai veroja, joihin sovelletaan valmisteverotuslakia. Verohallinto tekisi näitä veroja koskevissa asioissa rikosilmoituksen Tullille. Kun Tulli valvontatehtävissään havaitsisi mahdollisen Verohallinnon

kannettavaksi kuuluvia valmiste- ja autoveroja koskevan väärinkäytöksen, se ilmoittaisi asiasta Verohallinnolle, joka päättäisi rikosilmoituksen tekemisestä. Kummassakin tapauksessa Tullin olisi kuitenkin esitutkintaviranomaisena aloitettava esitutkinta. Tullin kannettavaksi kuuluvia, esimerkiksi matkustajatuonnissa kannettavia, veroja koskevissa tapauksissa Tulli olisi toimivaltainen tekemään rikosilmoituksen ja käynnistämään tutkinnan oma-aloitteisesti kuten nykyisinkin.

Tietojenvaihto ja rekisterit

Esitys ei sisällä valmisteverotus- tai autoverotusmenettelyä koskevia merkittäviä muutosehdotuksia, vaan verotus tapahtuisi Verohallinnossa pääosin nykyisin menettelyin ja nykyisiä Tullin tietojärjestelmiä ja rekistereitä käyttäen. Tästä sekä Tullille jäävästä valmiste- ja autoverotuksen valvontatehtävästä johtuen Verohallinnon ja Tullin välille ehdotetaan säädettäväksi kattavat tietojenvaihto-oikeudet. Verohallinnolle säädettäisiin oikeus saada Tullilta verotusta ja verovelvollista koskevia tietoja sille valmisteverotuslaissa ja tuotekohtaisissa valmisteverolaeissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Tietojenvaihto voitaisiin toteuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla. Tullin oikeuteen saada tietoja Verohallinnosta sovellettaisiin henkilötietojen käsittelystä Tullissa annettua lakia, jossa Tullille säädetään laaja tietojensaantioikeus Verohallinnon tietojärjestelmistä jo nykyisin.

Siirron jälkeen valmiste- ja autoverotukseen liittyvien henkilörekisterien sisällön ylläpidosta ja oikeellisuudesta vastaisivat Tulli ja Verohallinto lakisääteisten tehtäviensä mukaisesti. Molemmat viranomaiset toimisivat henkilörekisterien osalta rekisterinpitäjinä, mutta siltä osin kun rekistereitä ylläpidetään tietojärjestelmillä, rekisterien tekninen ylläpitovastuu kuuluisi Tullille. Tämä koskisi niitä henkilörekistereitä, jotka on otettu käyttöön ennen toimivallan siirtoa, muun muassa veronkannon järjestelmiä, kuten veroreskontraa ja perintäjärjestelmää. Verohallinnon ja Tullin toimivaltansa puitteissa kantamia valmisteveroja koskevat tiedot eriytettäisiin toisistaan veroreskontrassa ja kirjanpitojärjestelmässä siten, että ne olisivat siirrettävissä valtion keskuskirjanpitoon kirjanpitoyksiköittäin.

Muilta osin valmisteverotuksen ja autoverotuksen salassapitosäännökset pidettäisiin toistaiseksi ennallaan. Valmisteverotusta ja autoverotusta koskeviin tietoihin ei sovellettaisi verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettua lakia lukuun ottamatta lakiin sisältyvää säännöstä Verohallinnon oikeudesta käyttää sillä olevia verotustietoja sisäisesti sille säädettyjen tehtävien hoitamisessa.

Perustuslakivaliokunta on muutamaaan otteeseen kannanotoissaan pitänyt tärkeänä, että valtioneuvostossa selvitetään kokonaisvaltaisesti verotustietojen ja niitä vastaavien tietojen julkisuuden ja salassapidon suhdetta perustuslain julkisuusperiaatteeseen (PeVL 40/2005 ja PeVL 4/2014). Verotustietojen julkisuutta ja salassapitoa sekä niihin mahdollisesti liittyviä erityistarpeita ei ole tarkoituksenmukaista ryhtyä perusteellisesti selvittämään ja uudelleen arvioimaan pelkästään valmiste- ja autoverotuksen osalta, vaan se tulisi tehdä tätä kattavampana selvityksenä. Lainsäädäntöön tehtäisiin tästä johtuen tässä esityksessä vain VETO-hankkeen kannalta sekä muutoin välttämättömät muutokset.

Oikeusministeriö on asettanut helmikuussa 2016 työryhmän selvittämään Euroopan unionin yleisen tietosuojasetuksen edellyttämien kansallisten lainsäädäntötoimien tarvetta (OM006:00/2016).

Työryhmän tulee valmistella tietosuoja-asetuksen edellyttämät muutokset henkilötietojen käsittelystä annettuun yleiseen kansalliseen lainsäädäntöön sekä koordinoida asiasta annetun erityislainsäädännön tarkistamiseksi tarpeellista lainvalmistelutyötä. Unionin yleinen tietosuoja-asetus on julkaistu keväällä 2016, ja se tulee voimaan jäsenvaltioissa vuonna 2018. Vaikka yleinen tietosuoja-asetus on kansallisesti suoraan sovellettava säädös, se jättää jäsenvaltioille direktiivinomaista kansallista liikkumavaraa. Asetuksen puitteissa on mahdollista antaa kansallista lainsäädäntöä, jolla tarkennetaan asetuksen säännöksiä. Lisäksi kansallisella lainsäädännöllä voidaan jossain määrin myös poiketa asetuksen velvoitteista. Koska henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön kokonaisselvitys on käynnistynyt, ei voimassa olevien valmiste- ja autoverotuslainsäädännön henkilötietojen käsittelyä ja henkilörekistereitä koskevien säännösten muutostarpeita tässä yhteydessä tarkasteltaisi laajemmin vaan lainsäädäntöön tehtäisiin tältä osin pääsääntöisesti vain toimivallan siirron vaatimat muutokset.

Kuittaus

Valmisteverotuslain kuittaussäännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että valmisteveron palautukset käytettäisiin ensin Verohallinnon kantamien verojen ja maksujen suoritukseksi, ja vasta sen jälkeen muiden viranomaisten saataville kuten tullisaatavalle. Toisaalta Verohallinnon nykyisin kantamien verojen palautukset käytettäisiin valmisteverosaatavalle ennen kuin ne mahdollisesti kuitattaisiin toisen viranomaisen, esimerkiksi Tullin saatavan suoritukseksi. Tullille tehtäväksi jäävässä valmisteverotuksessa sovellettaisiin tullilain kuittaussäännöksiä ja tullilain mukaista käyttöjärjestystä.

Autoverolaissa ei ole kuittausta koskevia säännöksiä, vaan kuittaukseen sovellettaisiin veronkantolain säännöksiä kuten nykyisin.

Luvat ja rekisteröinnit

Valmisteverotuksen sekä autoverotuksen luvat myöntäisi Verohallinto Tullin sijasta. Koska luvanhaltijoiden verotus siirtyy toimitettavaksi Verohallinnossa, olisi luontevaa, että myös lupahallinto luvan edellytysten täyttymistä koskevina harkintoineen siirtyisi samalla. Verohallinto käsitelisi siirron jälkeen myös jäteverovelvollisten ja sähköverovelvollisten verovelvolliseksi rekisteröitymistä koskevat ilmoitukset sekä muut valmisteverotuksen rekisteröitymisilmoitukset. Lisäksi Verohallinto vastaanottaisi valmisteverotusta koskevat komission Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen antaman asetuksen (EU) N:o 1407/2013 mukaiset ilmoitukset. Verohallinto vastaanottaisi ja käsitelisi myös energiaverotuksia saavien yritysten ilmoittamat tiedot unionin valtiontukisääntelyssä edellytetyn valtion avoimuusvelvoitteen toteuttamiseksi.

Vakuudet

Valmisteverotuksen eräkohtaiset yksittäisvakuudet määräisi ja vastaanottaisi jatkossa Verohallinto. Myös valmisteveroluvan sekä autoverotuksen rekisteröidyn asiamiehen luvan edellyttämien yleisvakuuksien hallinta ehdotetaan siirrettäväksi Verohallintoon. Olisi luontevaa, että luvista ja niiden edellytyksenä olevista vakuuksista vastaisi sama viranomainen. Toukokuussa 2016 käytettävissä olevan tiedon mukaan Tullille on annettu 505 valmisteverotuksen yleisvakuutta. Näistä 196 on yhteisvakuuksia, jotka on annettu Tullille kaikkien sen kantamien verojen ja maksujen vakuudeksi. Autoverotusta varten annettuja vakuuksia on 79, joista yhteisvakuuksia on

37. Yhteisvakuudet purettaisiin, ja luvanhaltijat antaisivat Verohallinnolle valmiste- ja autoveroja koskevan vakuuden. Tullimaksuja koskevat vakuudet annettaisiin jatkossakin Tullille.

Oikeudenvallvonta

Valmisteverotusta ja autoverotusta koskevasta oikeudenvallvonnasta vastaisi Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvallvontayksikkö. Oikeudenvallvontayksikkö valvoisi valtion oikeutta ja käyttäisi puhevaltaa valmiste- ja autoverotuksessa Verohallinnosta annetun lain 5 luvun nojalla samalla tavalla kuin muiden Verohallinnon kantamien verojen kohdalla. Oikeudenvallvontayksikkö muun muassa antaisi hallintotuomioistuimelle valmiste- ja autoveroasioita koskevat lausunnot ja vastineet. Tullin tulliasiamiehelle jäisi kuitenkin toimivalta vahingonkorvausasioissa, jotka liittyvät Tullin ennen lainmuutosten voimaantuloa tekemään verotuspäätökseen. **Tullille jäisi myös** ennen lain voimaantuloa tuomittujen vahingonkorvausten perintä. Lisäksi Tulli hoitaisi myös lain voimaan tullessa keskeneräiset rikosasiat vahingonkorvausvaatimuksineen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakuun liittyvät menettelyt yhdenmukaistettaisiin tietyin osin verolajikohtaisten eroavaisuuksien välttämiseksi. Autoverotuksessa oikaisuvaatimusmenettely laajennettaisiin koskemaan verotuspäätösten lisäksi myös muita päätöksiä, kuten esimerkiksi lupapäätöksiä. Oikaisuvaatimusta ei kuitenkaan voisi edelleenkään tehdä, jos kysymyksessä on valmiste- tai autoveroa koskeva huojennus-, maksunlykkäys- tai ennakkoratkaisua koskeva päätös. Oikaisuvaatimusta ei voisi myöskään tehdä, jos kyse on sellaisesta valmisteverotusta koskevasta asiasta, joka tulee ensin ratkaista veronpalautusta koskevien säännösten nojalla taikka sellaisesta autoverotusta koskevasta tilanteesta, jossa on säädetty erityinen valituskielto. Muita kuin verotuspäätöksiä koskevan oikaisuvaatimuksen määräaika pidennettäisiin sekä valmiste- että autoverotuksessa nykyisestä 30 päivästä 60 päivään muita Verohallinnon kantamia veroja vastaavasti.

Verotuskustannukset

Verohallinnon tehtäväalaa siirrettäväksi ehdotetut valmiste- ja autoverot ovat valtiolle kannettavia veroja. Siirto lisää valtion osuutta Verohallinnon toimintamenoista ja muuttaa veronsaajien verotuskustannusosuuksia. Osuudet olisi määriteltävä Verohallinnosta annetussa laissa uudelleen. Euromääräisesti muiden veronsaajien kustannukset eivät muuttuisi.

Valmiste- ja autoverotuksen edellyttämä vuotuinen määrärahataso on Verohallinnon ja Tullin laatiman arvion mukaan 13,1 miljoonaa euroa. Määräraha siirrettäisiin valtion talousarviossa Tullilta Verohallinnon toimintamenoihin vuoden 2017 alusta. Uudet kustannusosuudet laskettaisiin siten, että vuoden 2016 vahvistettuihin verotuskustannuksiin lisättäisiin Tullilta siirrettävä määräraha valtion kustannusosuuteen muiden veronsaajien kustannusten pysyessä ennallaan. Valtion osuudeksi verotuskustannuksista tulisi siten 61,1 prosenttia, kuntien 29,9 prosenttia, Kansaneläkelaitoksen 5,7 prosenttia ja evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien 3,3 prosenttia.

Muut muutokset

Esityksessä ehdotetaan, että biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annettua lakia (446/2007) muutettaisiin siten, että öljy-yhtiöiden jakeluvelvoitteen valvonnassa toimivaltainen viranomainen olisi Tullin sijaan Verohallinto. Lisäksi Verohallinnon antamiin päätöksiin ei haettaisi

muutosta enää hallintolainkäyttölain (586/1996) mukaisesti vaan muutoksenhaussa sovellettaisiin valmisteverotuslain muutoksenhakusäännöksiä. Muutoksenhaku työ- ja elinkeinoministeriön lain nojalla antamiin päätöksiin tapahtuisi edelleen hallintolainkäyttölain mukaisesti.

Yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annettua lakia (1307/2007) ehdotetaan muutettavaksi siten, että vastuu polttoainemaksua koskevasta yleisestä johtamisesta, valvonnasta sekä maksuunpanosta siirrettäisiin Tullilta Verohallinnolle. Polttoaineiden käyttöä koskeva valvontatoimivalta olisi poliisin ja Rajavartiolaitoksen lisäksi kuitenkin edelleen Tullilla. Lisäksi muutoksenhakusäännöksiä muutettaisiin valmisteverotusta koskevia muutoksenhakusäännöksiä vastaavasti. Oikeudenvilvontatehtävä siirtyisi Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvilvontayksikölle.

Jakeluvelvoitteen valvontaa ja polttoainemaksun määräämistä koskevan toimivallan siirto olisi perusteltu, jotta niitä koskeva toimivalta olisi jatkossakin samalla viranomaisella kuin polttoaineita koskeva verotustoimivalta. Jakeluvelvoitteen osalta siirto olisi tarkoituksenmukainen myös sen vuoksi, että velvoitteen valvonnassa sovelletaan tietyin osin valmisteverotuslain säännöksiä.

Valmisteveronalaisten tuotteiden yhteisöhankeintojen arvonlisäverotuksessa noudatettaisiin edelleen tietyin osin valmisteverotusmenettelyjä. Toimivaltainen viranomainen olisi Verohallinto. Yksityishenkilön ostamasta kuljetusvälineestä maksettava yhteisöhankeinnan arvonlisävero kannettaisiin myös jatkossa autoverotuksen yhteydessä. Veron kantaisi Verohallinto.

Valmisteverotusta koskeviin lakeihin sekä autoverolakiin tehtäisiin lisäksi eräitä lakiteknisii tarkennuksia.

Esityksen vaikutukset

7 Taloudelliset vaikutukset

Tullin toimintamenot olivat noin 170 miljoonaa euroa ja Verohallinnon noin 403 miljoonaa euroa vuonna 2015. Esitys tarkoittaa noin 13,1 miljoonan euron pysyvää siirtoa Tullin toimintamenoista Verohallinnon toimintamenoihin vuodesta 2017 alkaen. Suurimman osan tästä muodostavat siirtyvien virkojen palkkakustannukset, jotka ovat noin 10,6 miljoonaa euroa sekä lisätoimitilan vuokratkustannukset, noin miljoona euroa.

Verotustoimintojen keskittämisestä koituisi tietojärjestelmä- ja muita kustannussäästöjä, jotka realisoituvat kuitenkin vasta pidemmällä aikavälillä keskittämisen toteuduttua. Säästöt tietojärjestelmäkustannuksissa liittyisivät etenkin mahdollisuuteen hyödyntää Verohallinnon uutta verotuksen tietojärjestelmää myös valmiste- ja autoverotuksessa sen sijaan, että valmisteverotusta ja autoverotusta varten kehitettäisiin ja ylläpidettäisiin erillisiä tietojärjestelmiä. Valmiste- ja autoverotus siirrettäisiin toimitettavaksi Verohallinnon uudella tietojärjestelmällä suunnitelman mukaan vuonna 2020. Siihen saakka käytettäisiin valmiste- ja autoverotuksessa nykyisiä tietojärjestelmiä, joiden ylläpitokustannuksista ja ylläpitoon liittyvän välttämättömän kehitystyön kustannuksista vastaisi Tulli. Kustannukset sisältyisivät Tullin vuotuisiin toimintamenoihin.

Tullilta Verohallinnolle siirrettävät toimintamenot lisättäisiin valtion verotuskustannuksiin, joten esityksellä ei olisi vaikutusta kuntien, Kansaneläkelaitoksen ja evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien maksamiin euromääriin verotuskustannuksiin. Valtion osuus

kokonaiskustannuksista kasvaisi jonkin verran muiden veronsaajien osuuksien vastaavasti pienentyessä.

Siirron toteuttamisesta aiheutuisi sekä Verohallinnolle että Tullille siirron valmisteluun käytettävän henkilötymäärän lisäksi kertakustannuksia vuonna 2016. Verohallinnolle syntyvät kustannukset ovat muun muassa työasemista ja lisensseistä aiheutuvia tietotekniikkakustannuksia sekä toimitilojen muutos- ja kalustekustannuksia. Verohallinto on arvioinut kustannusten määräksi 1 050 000 euroa vuonna 2016. Tulli on arvioinut, että sille syntyy siirrosta noin 745 000 euron kustannukset vuonna 2016. Määrä koostuu lähinnä tietojärjestelmiin tehtävistä välttämättömistä muutoksista. Määrärahojen muutokset on otettu huomioon valtion vuoden 2016 toisessa lisätalousarvioesityksessä.

Verovelvollisten kannalta ehdotettu tehtävien siirto tarkoittaa, että verovelvolliset asioisivat jatkossa valmiste- ja autoverotusasioissa saman viranomaisen kanssa kuin muissakin verotusasioissaan. Koska valmiste- ja autoverotus siirtyisivät Verohallinnon toimitettaviksi pääsääntöisesti nykyisin menettelyin ja nykyisiä tietojärjestelmiä hyödyntäen, siirrosta ei aiheutuisi merkittäviä menettelymuutoksia verovelvollisten toimintaan. Myös yksityishenkilöiden maahantuomien ajoneuvojen verotusprosessi pysyisi toimivaltaisen viranomaisen muuttumista lukuun ottamatta ennallaan. Kansalaisiin kohdistuvasta valmisteveron alaisten tuotteiden matkustajatuonnin valvonnasta vastaisi jatkossakin Tulli, samoin kuin satunnaisesti unionin ulkopuolelta tilattujen tuotteiden verotuksesta. Tehtävien siirron yhteydessä valmiste- ja autoverotuksen asiakaspalvelua antavien toimipisteiden määrään ja sijaintipaikkakuntiin ei tulisi muutoksia.

VETO-hankkeessa laaditun viestintäsuunnitelman mukaan muutoksista ja niiden vaikutuksesta asiakkaiden ja sidosryhmien toimintaan kerrotaan muun muassa Verohallinnon ja Tullin verkkosivuilla sekä lehdistötiedotteiden avulla. Asiakasviestinnässä keskeisessä roolissa ovat myös sähköiset uutiskirjeet. Tullin sähköpostijakelulistojen avulla tavoitetaan merkittävä osa siirtyvien verolajien asiakkaista. Viestinnässä käytetään aktiivisesti myös sosiaalisen median kanavia. Lähtökohtana asiakkaisiin kohdistuvien vaikutusten osalta olisi se, ettei siirrosta aiheutuisi verovelvollisille määräaikoihin liittyviä oikeudenmenetyksiä. Oikaisuvaatimus, valituskirjelmä tai lain mukaan määräajassa tehtävä hakemus, joka vuoden 2017 alusta lukien tulisi jättää Verohallinnolle Tullin sijaan, katsottaisiin jätetyksi määräajassa myös silloin, jos se olisi jätetty määräajan puitteissa Tullille.

Vaikka toimivallan siirron jälkeen verotuksessa käytettäisiin nykyisiä tietojärjestelmiä, tehtäisiin järjestelmiin toimivaltaisen viranomaisen muutokseen liittyviä päivityksiä. Näistä ei kuitenkaan aiheutuisi verovelvollisille testaustarvetta tai muuta hallinnollista taakkaa.

Valmiste- ja autoverotuksen lupa-asiakkaiden yleisvakuuksien hallinnan siirto Verohallinnolle tarkoittaisi, että Tullille annettuja vakuuksia tulisi muuttaa velkojan vaihtumisen vuoksi ja että annetut yhteisvakuudet tulisi purkaa. Käytännössä vakuudet ovat suurimmaksi osaksi pankkitakauksia, mutta Tullille on annettu verojen maksamisen vakuudeksi myös muun muassa tilipantteja ja kiinteistöpannteja. Vakuuksien muuttamisesta asiakkaille aiheutuvat hallinnolliset kustannukset voivat vaihdella asiakaskohtaisesti huomattavasti. Pankit hinnoittelevat palvelunsa muun muassa asiakkaan riskiluokituksen mukaan, joten samastakin toimesta voidaan eri asiakkailta periä vaihtelevansuuruinen palvelumaksu. Vakuusasian järjestelyyn yrityksissä kuluva aika riippuu muun muassa asiakkaan taloudellisesta tilanteesta ja siitä, millainen asiantuntemus yrityksessä on hoitaa vakuusasioita. Vakuuksien muuttamisesta asiakkaille aiheutuvien hallinnollisten

kustannusten arvioidaan olevan 200 – 800 euroa asiakasta kohti. Muutettavia valmiste- ja autoverotuksen vakuuksia on yhteensä vajaat 600 kappaletta.

Siirto mahdollistaisi verolainsäädännön ja verotusmenettelyiden yhdenmukaistamisen siinä yhteydessä, kun valmiste- ja autoverotus siirrettäisiin Verohallinnon uuteen tietojärjestelmään. Verovelvollisille tämä tarkoittaisi verotusta koskevan sääntelyn yksinkertaistumista ja selkeytymistä.

8 Vaikutukset henkilöstön asemaan

Valmiste- ja autoverotustehtävien siirtämisessä Tullilta Verohallinnolle on kyse valtionhallinnon toimintojen uudelleenjärjestelystä. Verohallinnolle siirrettäviksi ehdotettuja verotustehtäviä hoitavat henkilöt työskentelevät Tullissa virkasuhteessa, joten henkilöstön asemaan sovelletaan siirrossa valtion virkamieslain (750/1994) 5 a ja 5 c §:n säännöksiä virkamiehen asemasta organisaation muutostilanteissa. Pääsääntönä on, että valtionhallinnon toimintojen uudelleenjärjestelyn yhteydessä virat ja niihin nimitetyt virkamiehet siirtyvät samaan virastoon tai samoihin virastoihin kuin tehtävät siirtyvät. Siirron henkilöstöpoliittisissa linjauksissa noudatetaan virkamieslain lisäksi valtioneuvoston vuonna 2012 tekemää periaatepäätöstä valtion henkilöstön aseman järjestämisestä organisaation muutostilanteissa. Tehtävien muutoksesta johtuvat henkilöstövaikutukset käsitellään Tullissa ja Verohallinnossa yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain (1233/2013) mukaisia menettelyjä noudattaen.

Toteutuessaan esitys tarkoittaa auto- ja valmisteverotusta hoitavan henkilöstön siirtymistä Tullista Verohallintoon. Henkilöstöä siirtyisi Verohallintoon saman verran kuin Tullissa on käytetty henkilötyöpanosta siirtyviin tehtäviin, joten henkilöstön määrä ei vähenisi tehtävien siirrossa. Siirtyvien tehtävien hoitamiseksi on Tullissa käytetty arviolta yhteensä 205 henkilötyövuotta, joka muodostuu eri tehtävistä seuraavasti:

autoverotus	94
valmisteverotus	52
yritystarkastus	37
veronkanto ja perintä	12
oikeudenvallvonta	3
viestintä	2
asiakirjahallinto	2
tullineuvonta	3

Arvioitu henkilötyövuosimäärä tarkoittaisi noin 210 henkilön siirtymistä Verohallintoon vuoden 2017 alusta. Tullissa työskenteli vuoden 2015 lopussa 2 212 henkilöä, joten siirtyvä henkilöstö muodostaa vajaat 10 prosenttia koko henkilöstön määrästä. Verohallinnon henkilöstömäärä oli 5 087 vuonna 2015. Siirtyviä tehtäviä pääasiallisesti tai yksinomaan tekevät virkamiehet siirtyisivät virkoineen Verohallintoon. Määräaikaiseen virkasuhteeseen nimitetty virkamies siirtyisi Verohallinnon palvelukseen määräaikaisen virkasuhteensa keston ajaksi. Siirtyviä tehtäviä osittain tekevistä henkilöistä osa siirtyisi Verohallintoon ja osa jatkaisi Tullin palveluksessa muissa kuin siirtyvissä tehtävissä. Siirtyviä tehtäviä osittain tekevien henkilöiden joukosta valtion virkamieslain 5 a §:n nojalla siirtyvät henkilöt kartoitetaan VETO-hankkeessa. Henkilöiden omat toiveet pyritään selvittämään tasapuolisesti. Tulli työnantajana valitsee tehtävien siirrossa Verohallintoon siirtyvät

henkilöt. Siirtyvien henkilöiden valinta on tarkoitus tehdä siten, että henkilöiden epätietoisuus omasta tilanteestaan kestäisi mahdollisimman lyhyen aikaa.

Verohallinnon toimipaikkaverkosto on laaja, joten siirto on mahdollista toteuttaa niin, ettei henkilöstön työpaikkojen sijainti muutu työssäkäyntialueiden ulkopuolelle. Virat voidaan tästä johtuen siirtää ilman virkamiehen suostumusta. Työssäkäyntialueella tarkoitetaan työttömyysturvain (1290/2002) 1 luvun 9 §:n mukaista aluetta.

Jos viran tehtävät muuttuvat siirron yhteydessä olennaisesti, viran tilalle perustettaisiin Verohallinnossa uusi virka. Tällöin uuteen virkaan voidaan sitä ensi kertaa täytettäessä nimittää Tullin virkaan nimitetty virkamies ilman haettavaksi julistamista virkamieslain 5 c §:n nojalla.

Verohallintoon siirtyvien henkilöiden palkkaukseen sovellettaisiin Verohallinnon palkkausjärjestelmää siirtoajankohdasta lukien. Valtion virkamieslain 5 a §:n nojalla siirtyviä henkilöitä koskee valtion virka- ja työehtosopimuksen allekirjoittamispöytäkirjan ja sen liitteen mukainen palkkauksen turvaaminen. Muut virkaehtosopimusperusteiset palvelussuhteen ehdot määräytyvät Verohallinnossa kulloinkin noudatettavina olevien virkaehtosopimusten mukaisesti.

Henkilöstön kannalta verotustehtävien keskittäminen yhteen asiantuntijaorganisaatioon merkitsee lisääntyviä urakehitysmahdollisuuksia. Lisäksi keskittäminen mahdollistaisi pidemmän päälle työvoiman joustavan käytön organisaatiossa eri verolajien välillä, mikä omalta osaltaan mahdollistaa työkuorman tasaisen jakaantumisen henkilöstön kesken.

9 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Valmiste- ja autoverotus toimitettaisiin siirron jälkeen pääosin samoin menettelysäännöksiin kuin nykyään, joten viranomaisen rooli ja tehtävät suhteessa verovelvolliseen säilyisivät ennallaan. Toimivallan siirto tarkoittaisi muutoksia viranomaisten väliseen työnjakoon.

Esitys keskittäisi verotuksen toimittamisen nykyistä selvemmin Verohallinnolle. Verohallinto kantaa nykyisin veroista ja veronluonteisista maksuista noin kaksi kolmasosaa ja Tulli noin neljänneksen. Liikenteen turvallisuusviraston osuus valtion veronkannosta on vähäinen, vajaa kolme prosenttia. Verotusosaamisen keskittäminen yhteen asiantuntijaorganisaatioon mahdollistaisi päällekkäisten toimintojen karsimisen, työvoiman joustavan käytön eri verolajien kesken sekä synergiaedut riskianalyyseissä ja verotarkastuksissa. Keskittäminen lisäisi verovelvollisten kokonaisvaltaista verovalvontaa nykyisen verolajikohtaisen tarkastelun sijasta, loisi uusia yritystarkastus- ja valvontamahdollisuuksia ja näin edistäisi harmaan talouden torjuntaa. Lisäksi veron palautusten käyttäminen muun erääntyneen verosaatavan suorituksiksi saman viranomaisen sisällä tehostaisi omalta osaltaan valtion saatavien perintää. Verovelvollisen kaikkien veroasioiden hoitaminen yhdessä viranomaisessa takaisi paremman kokonaiskuvan asiakkaasta sekä tarvittavista valvontatoimenpiteistä. Verotarkastus voitaisiin hoitaa kaikkien verolajien osalta samalla tarkastuksella.

Siirto mahdollistaisi Verohallinnossa tulevana vuosina asteittain käyttöönotettavan verotuksen uuden tietojärjestelmän täysimääräisen hyödyntämisen. Valmiste- ja autoverotus liitetäisiin toimitettavaksi valmisohjelmistossa suunnitelman mukaan vuoden 2020 alusta. Siirto tarkoittaisi, että verotuksen päällekkäisten tietojärjestelmien rakentamiselta ja ylläpidolta eri viranomaisissa välttyttäisiin jatkossa. Tämä toisi kustannussäästöjä, jotka toteutuisivat kuitenkin vasta sen jälkeen, kun valmisohjelmisto on otettu käyttöön myös auto- ja valmisteverotuksessa.

Keskittäminen edistäisi myös verotusmenettelyiden ja -lainsäädännön yhtenäisyyttä ja poistaisi päällekkäisiä toimintoja. Sääntelyn yhdenmukaistaminen siinä vaiheessa, kun siirrettävät verot viedään uuteen tietojärjestelmään, yksinkertaistaisi verotusta ja mahdollistaisi verotuksen erityysosaamisen hyödyntämisen laajasti.

Tullille jäisi siirrettäviin verotusmuotoihin liittyvä valvontatehtävä samoin kuin esitutkintatoimivalta. Tämä edellyttää tiivistä yhteistyötä Verohallinnon ja Tullin välillä, jotta valmiste- ja autoverotukseen kohdistuvan valvonnan taso ei laske ja verovajeriski kasva.

Tulli on tavaraluokittelun asiantuntijaviranomainen Suomessa. Koska valmisteverotuksessa tukeudutaan verotettavien tuotteiden määrittelyssä laajalti tullitariffin nimikkeistöön, antaisi Tulli jatkossa Verohallinnolle asiantuntija-apua nimikkeisiin liittyvissä asioissa.

Tullille jäisi vastuu ennen vuotta 2017 tehtyihin verotuspäätöksiin liittyvissä vahingonkorvausvelvollisuutta koskevissa asioissa. Tämä tarkoittaa, että valmiste- ja autoverotukseen liittyviä uusia vahingonkorvausvaateita voisi tulla Tullin käsiteltäväksi jatkossakin. Käytännössä asia koskee lähinnä autoverotusta. Tullilla tulisi säilyä vahingonkorvausasioihin liittyvä osaaminen, minkä lisäksi Tullin tulisi säilyttää 10 vuotta vanhemmat autoverotusta koskevat asiakirjat mahdollisia vahingonkorvauskanteita varten. Tätä uudempi arkisto siirrettäisiin Verohallinnolle. Jo vireillä olevien sekä mahdollisten uusien vahingonkorvauskanteiden hoitaminen vaatisi Tullin ja Verohallinnon yhteistyötä.

Esitys tarkoittaisi, että Tulli voisi keskittyä tietojärjestelmiä koskevassa kehitystyössään käynnissä olevaan tullausjärjestelmän laajaan uudistushankkeeseen. Hankkeessa on tarkoitus uudistaa eräitä Tullin yhteiskäyttöisiä tietojärjestelmiä, minkä lisäksi Tullissa on jo käynnissä esimerkiksi yhteiskäyttöisen asiakasrekisterin uudistamisprojekti. Muutosten suunnittelussa ja toteutuksessa ei olisi tarvetta huomioida kansallisten valmiste- ja autoverotuksen tarpeita lukuun ottamatta Tullin vastuulle jäävää eräissä tilanteissa tullauksen yhteydessä toimitettavaa valmisteverotusta. Tuolloinkin verotusmenettelyssä noudatettaisiin valmisteverotuslain mukaan tullilainsäädäntöä.

Muiden viranomaisten yhteistyö valmiste- ja autoverotukseen liittyvissä asioissa, samoin kuin biopolttoaineiden jakeluvuoroitusta ja polttoainemaksua koskevissa asioissa, tapahtuisi jatkossa Verohallinnon kanssa, esimerkiksi Liikenteen turvallisuusviraston kanssa tehtävä yhteistyö autoverotuksessa sekä Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston kanssa tehtävä yhteistyö alkoholiverotuksessa.

Asian valmistelu

10 Valmisteluvaiheet

Esitys liittyy pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelmaan, jonka veropoliittisen linjauksen mukaan Tullin tehtäviin kuuluvat valmisteverotus, autoverotus ja maahantuonnin arvonlisäverotus siirretään Verohallintoon.

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullin ja Verohallinnon kanssa. Valmistelu on tapahtunut osana VETO-hanketta, jossa Verohallinto ja Tulli ovat yhteistyössä suunnitelleet ja valmistelleet tehtävien siirtoa prosessien ja organisaation, tietojärjestelmien sekä henkilöstöasioiden osalta.

Työ- ja elinkeinoministeriön valmisteluvastuulle kuuluvan biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisen osalta työ- ja elinkeinoministeriöltä on pyydetty esittelylupa.

11 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Esityksestä pyydettiin lausunto 47 taholta. Lausunnon antoivat liikenne- ja viestintäministeriö, oikeusministeriö, sisäministeriö, ympäristöministeriö, Ahvenanmaan maakunnan hallitus, Huoltovarmuuskeskus, Poliisihallitus, Tulli, Verohallinto, Öljysuojarahasto, Akava, Palkansaajajärjestö Pardia, STTK, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Tulliliitto ry, Tullin Akavalainen Yhdistys ry, Tullivirkamiesliitto ry, Verohallinnon Akavalaiset ry, Verovirkailijain Liitto ry, Elinkeinoelämän keskusliitto, Elintarviketeollisuusliitto ry, Keskuskauppakamari, Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry, Suomen Kaupan Liitto, Tupakkateollisuusliitto ry sekä Öljy- ja biopolttoaineala ry.

Lausunnonantajat pitivät yleisesti ottaen esitystä kannatettavana. Esityksen tavoitetta keskittää verotustehtävät yhteen asiantuntijaorganisaatioon ja näin mahdollistaa verovelvollisille yhden luukun periaatteen toteutuminen kannatettiin laajalti. Erityisesti elinkeinoelämä piti hyvänä sitä, että siirto mahdollistaa verotus- ja veronkantomenettelyjen yhdenmukaistamisen siinä vaiheessa, kun valmiste- ja autoverotus siirretään toimitettavaksi Verohallinnon uudella tietojärjestelmällä. Yhdenmukaistamisen nähtiin parantavan verovelvollisten oikeusturvaa ja keventävän hallinnollista taakkaa. Uuden tietojärjestelmän käyttöönottamista toivottiin mahdollisimman ripeästi. Oikeusturvan näkökulmasta pidettiin tärkeänä myös varmistaa, että kunkin verotuksen alan erityisosaaminen säilyy siirrossa.

Tupakkateollisuusliitto ry piti lisäksi tärkeänä, että valmisteverotuksen valvontatehtävä ja esitutkinta säilyvät ehdotuksen mukaisesti Tullilla, jolla on niistä pitkä kokemus ja jonka muihin tehtäviin ne liittyvät saumattomasti.

Erityisesti Tullin sekä ammattiliittojen lausunnoissa painotettiin Verohallinnon ja Tullin välisen toimivan yhteistyön tärkeyttä tilanteessa, jossa verotustoimivalta on Verohallinnolla mutta valvontatoimivalta Tullilla. Pidettiin tärkeänä, että molemmille viranomaisille taataan riittävät henkilöstöresurssit ja määrärahat tehtävien suorittamiseen. Tulli korosti Verohallinnon ja Tullin välisten tietojensaantioikeuksien tärkeyttä yhteistoimintamallien toteutumisessa ja toi esiin, että valvonta- ja rikostorjuntatehtävästä suoriutuminen edellyttää vähintään nykyisen laajuista tietojenvaihtomahdollisuutta.

Henkilöstöjärjestöt korostivat hyvän henkilöstöpolitiikan noudattamista muutostilanteessa. Hankkeen avointa valmistelua kiitettiin.

Lausunnoissa kiinnitettiin yleisten huomioiden lisäksi huomiota yksityiskohtiin, minkä perusteella esitystä on jonkin verran täsmennetty ja täydennetty. Elinkeinoelämä toivoi tehtävien siirron toteuttamista niin, ettei siitä aiheudu verovelvollisille kohtuutonta hallinnollista taakkaa. Esityksessä esiin tuotuja, valmisteverotuksen luvanhaltijoille vakuuksien uusimisesta aiheutuvia kustannuksia on siirron yhteydessä kuitenkin mahdotonta välttää esityksessä mainituilla perusteilla.

Tulli puolestaan näki, että esitystä tulisi täydentää tavoitteiden saavuttamiskeinojen, hyötyjen ajoittumisen ja määrän sekä sen osalta, kuinka tavoitteiden saavuttamista mitataan. Esitys kattaa kuitenkin vasta siirron ensimmäisen vaiheen eli valmiste- ja autoverotuksen siirtämisen

Verohallinnolle nykyisin menettelyin ja nykyisiä Tullin tietojärjestelmiä hyödyntäen. Kuten esityksen taloudellisia vaikutuksia koskevassa osassa on todettu, verotustoimintojen keskittämisestä koituvat tietojärjestelmä- ja muut kustannussäästöt realisoituisivat vasta pidemmällä aikavälillä, seuraavan vaiheen eli valmiste- ja autoverotusta koskevien menettelymuutosten ja Verohallinnon uuteen tietojärjestelmään liittämisen jälkeen. Näiden muutosten vaikutusten arviointi tapahtuisi myöhemmin. Tämän esityksen yhteydessä niitä ei voitaisi arvioida siitäkään syystä, ettei seuraavan vaiheen tavoitetilaa ja vaatimusmäärittelyä ole vielä aloitettu eivätkä muutostarpeet näin ollen ole vielä selvillä. Tästä syystä Tullin lausunto ei anna aihetta muuttaa esitystä tältä osin.

Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

[Esityksellä on riippuvuus eduskunnalle 17 päivänä maaliskuuta 2016 annettuun hallituksen esitykseen verotusmenettelyn ja veronkannon uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 29/2016 vp). POISTETAAN KUN LAKI VAHVISTETTU (9.9.?)]

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

12 Lakiehdotusten perustelut

13 Valmisteverotuslaki

4 §. Toimivaltaiset viranomaiset. Pykälässä määriteltäisiin toimivaltaiset viranomaiset valmisteverotuksessa. Säännöstä sovellettaisiin laajasti kaikkeen valmisteverotukseen. Valmisteverotuslain 1 §:n mukaan lakia sovelletaan kannettaessa valmisteveroa energiatuotteista, sähköstä, alkoholista, alkoholijuomista ja valmistetusta tupakasta. Lisäksi lakia sovelletaan muista tuotteista kannettaviin valmisteveroihin tai sen kaltaisiin veroihin asianomaiseen verolakiin sisältyvän säännöksen perusteella. Näihin lakeihin sisältyviä toimivaltasäännöksiä selkeytettäisiin sisällyttämällä niihin nimenomainen viittaus ehdotettavaan valmisteverotuslain 4 §:ään.

Ehdotettavan 4 §:n 1 momentin nojalla valmisteverotus siirtyisi Verohallinnon tehtäväksi. Verohallinto vastaisi valmisteverotuksen toimittamisesta, yleisestä verovalvonnasta ja muista viranomaistehtävistä. Verohallinnolle kuuluisi myös yleinen valmisteverotuksen johtaminen, vaikkei siitä nimenomaisesti säädettäisi. Tullilla säilyisi kuitenkin valmisteverotuksen valvontatehtävä. Se toimisi tässä tehtävässään itsenäisesti, mutta tarvittaessa myös Verohallinnon toimeksiannosta tai yhteistyössä sen kanssa. Verotuksen valvontaan katsotaan kuuluvan laajasti erilaisia toimia verovelvollisten maksukäyttäytymisen seurannasta ja kirjanpidon tarkastamisesta tavara- ja matkustajaliikenteen valvontaan sekä varastojen ja tuotteiden tarkistamiseen. Lain tasolla työnjaon tarkka määrittely on hankalaa. Aukkotilanteiden välttämiseksi valmisteverotuksen valvonta kuuluisi molempien viranomaisten tehtäviin. Momentissa valvontatehtävä on muotoiltu toisistaan poikkeavalla tavalla, jotta se noudattaisi näitä viranomaisia koskevassa muussa lainsäädännössä omaksuttua kirjoitustapaa valvontatehtävästä. Verohallinnon ja Tullin yhteistoimintamallissa ja ohjeistuksessa sovittaisiin tarkemmin toimivallan jaosta ja käytännön

valvontatehtävistä. Lähtökohtaisesti Verohallinnon verovalvonta olisi asiakirjapainotteista kun taas Tullin valvontatehtävässä korostuisi fyysinen valvonta. Lainsäädäntöön myös jätettäisiin eräitä säännöksiä, joissa Tullilla on valvontaan liittyvä erityinen toimivalta. Tällainen säännös sisältyy valmisteverotuslain 19 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan Tulli voi antaa tarkempia määräyksiä menettelystä, jota on noudatettava hankittaessa ja toimitettaessa tuotteita alusten verottomaan muonitukseen, minkä lisäksi Tullilla on oikeus rajoittaa alukseen toimitettavien verottomien tuotteiden määriä. Vastaava säännös sisältyy ulkomaan liikenteessä olevissa matkustaja-aluksissa myytävien tavaroiden verottamisesta eräissä tapauksissa annettuun lakiin (397/1969).

Laissa säädetyn Tullin valvontatehtävän tulisi olla riittävän kattava myös, jotta esityksen tavoite jättää valmisteverotukseen liittyvä rikostorjunta Tullin tehtäväksi täyttyisi. Rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 1 luvun 2 §:ssä säädetään tullirikoksen määritelmästä. Sen mukaan tullirikos on rikos, jolla rikotaan tullilain tai muun lain säännöksiä, joiden noudattamisen valvonta tai täytäntöönpano on Tullin tehtävänä. Mainitun lain mukaan Tullin tehtävänä on tullirikosten estäminen, paljastaminen, selvittäminen ja tullirikoksista epäiltyjen syytteeseen saattaminen. Laissa säädetään Tullin toimivaltuuksista tullirikostorjunta- ja esitutkintaviranomaisena. Tullille säädettyyn valvontatehtävään sovellettaisiin lisäksi tullilaissa säädettyjä Tullin toimivaltuuksia. Mainittujen lakien soveltamista koskevat viittaussäännökset sisältyisivät pykälän 4 momenttiin.

Pykälän 2 momentissa mainittaisiin kokonaisuuden takia, että lain 3 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa valmisteverotuksen vastuuviranomainen olisi kuitenkin edelleen Tulli. Toimivalta koskisi tällöin sekä verotuksen toimittamista että verotuksen valvontaa. Tulli antaisi näissä tapauksissa myös esimerkiksi valmisteverotusta koskevat ennakkoratkaisut sekä päätökset huojuennushakemuksiin.

Verohallinnon ja Tullin sisäisestä toimivallasta ja tehtävien jaosta säädettäisiin tarkemmin näiden viranomaisten hallinnosta annetuissa laeissa. Tätä koskeva informatiivinen säännös sisältyisi pykälän 3 momenttiin.

4 a §. *Tietojenvaihto Tullin ja Verohallinnon välillä.* Lakiin lisättävässä uudessa pykälässä säädettäisiin Tullin ja Verohallinnon oikeudesta saada toisiltaan tietoja niille 4 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Kattava tietojenvaihto olisi välttämätöntä verotuksen sekä tehokkaan verovalvonnan toteuttamiseksi. Tietojenvaihto voisi olla oma-aloitteista tai pyynnöstä tapahtuvaa, ja se voisi tapahtua tietojärjestelmän avulla tai muulla tavalla sähköisesti. Säännös täydentäisi valmisteverotuslain (1469/1994) tietojen salassapitoa ja luovuttamista koskevia säännöksiä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin Tullin oikeudesta antaa Verohallinnolle tarpeellisia tietoja oma-aloitteisesti. Tulli saisi antaa Verohallinnolle verotettavaa tuotetta, veronalaista toimintaa, valvontahavaintoja ja muita valmisteverotukseen liittyviä tehtäviä, esimerkiksi valtiontukien myöntämistä, varten tarpeelliseksi arvioimiaan tietoja. Verotettavaa tuotetta koskevia tietoja olisivat muun muassa valmisteveron alaisia tuotteita koskevat sitovat tariffitiedot. Valvontahavainnot voisivat koskea muun muassa verotonta varastoa, matkustajatuontia tai tuotteiden siirtämistä väliaikaisessa verottomuusjärjestelmässä. Tullin arvio tietojen tarpeellisuudesta perustuisi sillä valmisteverotuksen valvontaviranomaisena olevaan asiantuntemukseen sekä yhteistyöhön Verohallinnon kanssa.

Pykälän 2 momentti koskisi Verohallinnon oikeutta saada pyynnöstä Tullilta tarvitsemiaan tietoja. Verohallinto voisi pyytää Tullilta tietoja valmisteverotuksen toimittamista, lupaharkintaa,

verovalvontaa sekä muita sille säädettyjä valmisteverotukseen liittyviä tehtäviä varten. Esimerkiksi kun Verohallinnolla on käsittelyssä veronpalautushakemus, jolla haetaan palautusta viennin perusteella, tarvitsee Verohallinto hakemuksen käsittelyä varten tietoja vientimenettelystä ja tuotteiden poistumisesta unionin alueella.

Pykälän 3 momentti koskisi Tullin oikeutta saada tietoja Verohallinnon tietojärjestelmistä ja rekistereistä. Tältä osin sovellettaisiin vuonna 2015 voimaantullutta henkilötietojen käsittelystä Tullissa annettua lakia. Tullilla on oikeus saada Verohallinnon tietojärjestelmistä tarvittavat tiedot verovelvollista koskevine tunnistetietoineen muun muassa verotusta, perintää ja tullirikostorjuntaa varten. Esityksen 17. lakiehdotuksessa ehdotetaan, että tietoja voitaisiin käyttää myös lain 2 §:ssä määriteltäväksi ehdotettuun verovalvontaan.

Pykälässä tarkoitettu tietojenvaihto voisi tapahtua myös teknisen käyttöoikeuden avulla tai muutoin sähköisesti, mistä säädettäisiin 4 momentissa.

6 §. Muut määritelmät. Valmisteverotuksen siirtyessä pääosin Tullilta Verohallinnon tehtäväksi pykälän 13 kohtaa muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

9 §. Tuotteiden tuhoutuminen väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä. Verovelvollisen on osoitettava valmisteveron alaisten tuotteiden tuhoutuminen tai hävittäminen tavalla, jonka veroviranomainen hyväksyy. Pykälän 2 momentissa käytettäisiin termiä toimivaltainen viranomainen, koska tehtävään voisi liittyä myös tuotteiden tarkistamista tai muuta valvontaa, jonka voisi suorittaa Verohallinnon ohella Tulli. Käytännössä esimerkiksi Tullin liikkuva valvonta voisi Verohallinnon pyynnöstä käydä tarkastamassa, ovatko tuotteet tuhoutuneet säännöksessä tarkoitettulla tavalla.

10 §. Tuotteiden hävittäminen. Edellä 9 §:n muutosta vastaavasti pykälässä käytettäisiin termiä toimivaltainen viranomainen.

11 §. Sääntöjenvastainen menettely väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä. Pykälä liittyy valmisteverotuksen väliaikaisen verottomuuden järjestelmään, jossa tuotteita voidaan siirtää jäsenvaltioiden välillä verotettaviksi vasta siinä jäsenvaltiossa, jossa ne luovutetaan kulutukseen. Toimivaltainen viranomainen pykälän 3 ja 5-7 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa olisi Suomen osalta Verohallinto.

16 §. Verosta tehtävät vähennykset. Viitaten 9 §:n perusteluihin myös 16 §:n 2 momentissa käytettäisiin termiä toimivaltainen viranomainen.

21 §. Toiminnan luvanvaraisuus. Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskeva muutos. Pykälässä mainitut luvat antaisi Verohallinto.

24 §. Verottoman varaston luvan myöntämisen edellytykset. Koska valmisteverotuksen valvonta kuuluisi sekä Verohallinnon että Tullin toimivaltaan, pykälän 1 momentissa käytettäisiin termiä toimivaltainen viranomainen.

26 §. Luvan myöntämisen muut edellytykset. Lupaharkinta siirtyisi Verohallinnolle, joten pykälän 4 momentin säännös Tullin oikeudesta saada Verohallinnolta tietoja lupaharkintaa varten olisi

tarpeeton. Tullilla olisi kuitenkin jatkossakin oikeus saada vastaavat tiedot henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain perusteella. Momenttiin lisättäisiin säännös siitä, että Tulli antaisi jatkossa Verohallinnolle tämän pyynnöstä hakijan luotettavuutta koskevan lausunnon. Koska luvan edellytykseksi on tässä laissa säädetty hakijan luotettavuus, Tulli voisi lausuntoa varten käyttää henkilötietojen käsittelystä annetun lain 16 §:n nojalla henkilörekisterinsä tietoja. Pykälän 4 momenttiin sisältyvä maininta siitä, että tietojen saamisesta rikosrekisteristä säädetään rikosrekisterilaissa, on informatiivisena säännöksenä tarpeeton.

27 §. Luvan sisältö. Valmisteverolupien hallinnointi kuuluisi kokonaisuudessaan Verohallinnolle. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

28 §. Vakuudet. Valmisteverotuksen vakuuksista päättäisi Verohallinto. Pykälän 4 momenttia tarkistettaisiin tätä vastaavasti.

29 §. Luvan peruuttaminen ja varoitus. Valmisteverotuksen lupiin liittyvä toimivalta olisi Verohallinnolla. Pykälän 2-4 momenttia tarkistettaisiin vastaavasti.

30 §. Valmisteverotuksen rekisterit. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että valmisteverovelvollisia ja verottomia varastoja koskevien rekisterien pitäjä olisi Verohallinto. Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin, että Verohallinto ylläpitää rekisteriä 98 b §:ssä tarkoitetuista tuensaaajista. Ehdotus liittyy valmisteverotuslain muuttamisesta annettuun lakiin (479/2016), joka tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2016. Muutoslailla valmisteverotuslakiin lisättiin uusi 98 a §, jossa säädetään valtiontukea saavan yrityksen velvollisuudesta ilmoittaa tukiviranomaiselle tietyt yritystä koskevat tiedot valtiontukisääntelyssä edellytetyn valtion julkaisuvelvoitteen toteuttamiseksi. Uudessa 98 b §:ssä säädetään ilmoitusvelvollisuuteen sovellettavasta menettelystä. Yritysten, jotka saavat valmisteverotukseen liittyviä valtiontukia, on rekisteröidyttävä Verohallinnolle silloin kun kyse on muusta kuin hakemuksesta veronpalautuksena maksettavasta tuesta.

31 §. Veroilmoituksen antaminen. Pykälässä toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin Verohallinto.

32 §. Veroilmoituksen antamistapa. Pykälässä säädetään valmisteveroilmoitusten antamistavasta. Pykälän 1, 2 ja 4 momentissa toimivaltaiseksi viranomaiseksi muutettaisiin Verohallinto. Tullauksen yhteydessä kannettava valmistevero ilmoitettaisiin tullilmoituksella kuten nykyisinkin. Siihen sovellettaisiin 3 §:n mukaan muutoinkin tullia koskevia menettelysäännöksiä.

33 §. Verotuspäätös. Toimivaltaiseksi viranomaiseksi muutettaisiin pykälän 1 momentissa Verohallinto.

35 §. Oikaisu veronsaajan hyväksi. Toimivaltaiseksi viranomaiseksi muutettaisiin pykälän 1 momentissa Verohallinto.

36 §. Jälkiverotus. Toimivaltaiseksi viranomaiseksi muutettaisiin pykälän 1 momentissa Verohallinto.

41 §. Päätöksen tiedoksianto. Toimivaltaiseksi viranomaiseksi muutettaisiin pykälän 2 momentissa Verohallinto. Pykälän 3 momenttiin sisältyvä edunvalvonnan käsite muutettaisiin 107 §:n muutosta vastaavasti oikeudenvallonnaksi.

44 §. Virhemaksu. Pykälässä säädetään virhemaksun määräämismahdollisuudesta muun muassa niissä tilanteissa, joissa valmisteverolainsäädäntöön tai sen nojalla annettuihin määräyksiin tai päätöksiin perustuva ilmoitus- tai muu velvollisuus on laiminlyöty. Ilmoitus- ja muita velvollisuuksia sisältyy muun muassa nestemäisten polttoaineiden valmisteverolain nojalla annettuun asetukseen nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta (1547/1994) sekä nykyisiin Tullin antamiin määräyksiin valmisteverotuksen sähköisestä ilmoittamisesta ja valmisteverotuksen tietokoneistetun valvontajärjestelmän käytöstä. Tullin antamat määräykset uudistettaisiin Verohallinnon määräyksiksi. Koska myös Tullille jäisi valmisteverotuksen valvontaan liittyvä toimivalta, virhemaksu voisi tulla sovellettavaksi rikottaessa myös Tullin antamiin päätöksiin tai määräyksiin perustuvaa velvollisuutta. Virhemaksun suuruuteen vaikuttavista tekijöistä säädetään 45 §:ssä, johon ei ehdoteta muutoksia.

47 §. Veronkanto. Pykälää täsmennettäisiin siten, että viittauksessa veronkantolakiin mainittaisiin erikseen maksamista koskevat säännökset. Siltä osin kuin valmisteverotuslaissa ei ole maksupaikkoja, veron maksamisen ajankohtaa, maksun suorittamisen ajankohtaa, maksamista maksu- tai eräpäivän jälkeen tai maksujen siirtoajankohtaa koskevia säännöksiä, sovellettaisiin veronkantolain säännöksiä. Pykälästä poistettaisiin lisäksi maininta Tullista veronkantoviranomaisena.

47 a §. Kuittaus. Pykälän 1 ja 2 momenttia muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta. Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin Tullin lain 3 §:n 1 momentin nojalla kantamien valmisteverojen kuittauksesta. Tullin kantamien valmisteverojen kuittauksessa sovellettaisiin tullilain kuittaussäännöksiä.

47 b §. Kuittauksen esteet. Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että toimivaltaiseksi viranomaiseksi muutettaisiin Verohallinto. Verohallinto käyttäisi kuittaukseen veroja ja muita maksuja, joten 2 momentin 1 kohdasta poistettaisiin maininta erehdyksessä suoritetusta tullista.

47 d §. Kuittausjärjestys. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että valmisteveron palautus käytettäisiin ensisijaisesti Verohallinnon kantamien verojen ja maksujen suoritukseksi. Verohallinnossa käynnissä olevasta uuden tietojärjestelmän vaiheittaisesta käyttöönotosta johtuen valmisteveron palautukset käytettäisiin valmisteverojen jälkeen ensin suorittamattomalle autoverosaatavalle ja sen jälkeen Verohallinnon muille veroille veronkantolaissa säädettyssä järjestyksessä. Palautus käytettäisiin saatavan suoritukseksi veronkantolain mukaisesti ensin koroille, sen jälkeen sanktioille ja viimeiseksi veron pääomalle.

Jos palautusta ei käytettäisi Verohallinnon saatavalle, se käytettäisiin 2 momentin mukaan toisen viranomaisen, kuten Tullin, saatavan suoritukseksi.

Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että palautuksen käyttäminen ulkomaan veron suoritukseksi perustuisi vieraan valtion kanssa tehtyyn virka-apusopimukseen tai Euroopan unionin perintädirektiiviin.

Pykälän uudessa 4 momentissa säädettäisiin siitä, kuinka Verohallinnon kantaman muun veron palautus käytettäisiin suorittamatta olevalle valmisteverolle. Palautuksen käyttämisessä sovellettaisiin veronkantolain **[38]** §:ää. Tämä tarkoittaisi, että valmisteverosaatava rinnastuisi käyttöjärjestyksessä toisen viranomaisen saatavaan.

47 e §. *Tarkemmat määräykset kuittauksesta.* Pykälään tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskeva muutos.

48 §. *Veronlisäys ja viivekorko.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin säätämällä toimivaltaiseksi viranomaiseksi Verohallinto. Pykälän 3 momenttiin sisältyy erityissäännös veronlisäyksen ja viivekoron laskemistavasta valmisteverolle niissä tapauksissa, joissa verotus muutoin toimitetaan 3 §:n 1 momentin perusteella tullia koskevien menettelysäännösten mukaan ja Tullin toimesta. Momenttiin ei ehdoteta muutoksia. Sama koskee 49 §:ssä tarkoitetun palautuskoron laskentatapaa.

53 §. *Väliaikaisesti rekisteröity vastaanottaja.* Muiden valmisteverolupien tavoin pykälässä tarkoitettujen oikeuksien myöntäminen ja vakuuksien hallinnointi kuuluisi Verohallinnolle. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten toimivaltaisen viranomaisen osalta.

54 §. *Suora luovutus.* Pykälässä tarkoitettu tehtävä kuuluisi Verohallinnolle. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

55 §. *Vakuus valmisteveron alaisten tuotteiden siirroista.* Valmisteverotukseen liittyvien vakuuksien hallinnointi kuuluisi Verohallinnolle. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin tätä vastaavasti.

58 §. *Tuotteiden lähettäminen tietokoneistetun järjestelmän valvonnassa.* Valmisteverotuksen tietokoneistetun järjestelmän hallinnointi ja siihen liittyvät viranomaistehtävät kuuluisivat Verohallinnolle. Pykälään tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskevat muutokset. Valmisteverotuksen valvonnan toteuttamiseksi Tullilla olisi kuitenkin pääsy järjestelmään.

62 §. *Energiatuotteiden siirrot.* Edellä 58 §:n perusteluihin viitaten pykälän 2 momentissa toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin Verohallinto.

63 §. *Lähetyksen jakaminen.* Edellä 58 §:n perusteluihin viitaten pykälässä toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin Verohallinto.

64 §. *Vastaanottaminen.* Edellä 58 §:n perusteluihin viitaten pykälässä toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin Verohallinto.

Samalla pykälän sanamuotoja selkiytettäisiin oikeustilaa muuttamatta.

Pykälän 4 momentissa nykyisin säädetty menettely ei ole käytössä, koska komissio ei ole sitä hyväksynyt. Toimivaltainen viranomainen, joka esityksen mukaan olisi Verohallinto, ei siten lähetä asiakirjoja lähtöjäsenvaltion viranomaisille vaan tekee vastaanottoraportin tietokoneistettuun valvontajärjestelmään. Momenttia muutettaisiin sisällöllisesti tätä vastaavasti.

65 §. *Vientiraportti.* Pykälässä tarkoitettu vientiraportti liittyy valmisteverotuksen tietokoneistettuun valvontajärjestelmään, jota koskevat viranomaistehtävät kuuluisivat Verohallinnolle. Verohallinnon laatima vientiraportti perustuisi vahvistukseen, jonka antaisi tullilainsäädännössä tarkoitettu poistumistoimipaikka tai se toimipaikka, jossa muodollisuudet suoritettiin, kun tuotteet siirrettiin unionin ulkopuolelle, todistuksena siitä, että tuotteet on viety unionin alueelta. Viittaus täytäntöönpanoasetukseen muutettaisiin viittaukseksi tullilainsäädäntöön.

68 §. *Vastaanottoraportin ja vientiraportin korvaavat asiakirjat.* Pykälässä säädetään paperilomakkeiden käyttöön perustuvasta varamenettelyjärjestelmästä, jota voidaan käyttää sähköisen valvontajärjestelmän sijasta. Säännös on tarpeen säilyttää, vaikka paperilomakkeita

käytetään nykyisin harvoin. Toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin pykälän 1 ja 2 momentissa Verohallinto.

70 §. Tarkemmat määräykset tietokoneistetun järjestelmän käyttöönotosta ja käytöstä. Toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin pykälän 1 momentissa Verohallinto. Tullin nimissä annetut määräykset uusittaisiin Verohallinnon nimiin.

74 §. Yksityishenkilön hankinnat. Pykälässä säädetään niin sanotulla etäostolla hankittujen tuotteiden verottamisesta Suomessa. Säännös koskee toisista EU:n jäsenvaltioista hankittuja tuotteita. Valmisteverotus ja vakuuksien hallinnointi kuuluisivat näissä tapauksissa Verohallinnon tehtäviin, joten pykälän 3 momenttiin tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskeva muutos.

78 §. Menettely kulutukseen luovutettujen tuotteiden kaupallisissa siirroissa. Valmisteverotuksen toimittaminen ja vakuuksien hallinnointi kuuluisi pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa Verohallinnon tehtäviin, mikä edellyttää pykälän 2 momentin muuttamista. Samalla momentin sanamuotoa selkiytettäisiin. Lisäksi pykälän otsikko muutettaisiin informatiivisemmaksi.

80 §. Menettely etämyynnissä. Etämyynnillä hankittujen tuotteiden valmisteverotus ja sitä koskevien vakuuksien hallinnointi kuuluisivat Verohallinnon tehtäviin, mikä edellyttää pykälän 1 momentin muuttamista. Samalla momentin sanamuotoa selkiytettäisiin.

81 §. Kulutukseen luovutettujen tuotteiden tuhoutuminen kuljetuksen aikana. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin 9 §:n muutosta vastaavasti. Lisäksi momentin sanamuotoa selkiytettäisiin.

83 §. Valmisteveron palauttaminen tai peruuttaminen. Pykälän 5 ja 6 momenttia muutettaisiin säätämällä toimivaltaiseksi viranomaiseksi Verohallinto.

92 §. Valtuutetun varastonpitäjän kirjanpitovelvollisuus. Pykälän 3 momenttia muutettaisiin säätämällä toimivaltaiseksi viranomaiseksi Verohallinto. Lisäksi momentin ensimmäisen virkkeen sanamuotoa korjattaisiin.

93 §. Muun verovelvollisen, etämyyjän ja rekisteröidyn lähettäjän kirjanpitovelvollisuus. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin säätämällä toimivaltaiseksi viranomaiseksi Verohallinto.

96 §. Tarkastus. Pykälässä säädetään valmisteverotukseen liittyvästä tarkastustoimivallasta ja siihen liittyvästä tiedonsaantioikeudesta. Koska tarkastus on yksi valmisteverotuksen valvontakeinoista, joka kuuluisi sekä Verohallinnon että Tullin toimivaltaan lain 4 §:ssä säädettävällä tavalla, pykälän 1, 2 ja 5 momenttia muutettaisiin käyttämällä termiä toimivaltainen viranomainen. Viranomaisten välinen työnjako määriteltäisiin yhteistoimintamallissa ja käytännön ohjeistuksessa. Lisäksi 2 momentin säännöstä verovelvollisen velvollisuudesta esittää varastonsa ja muut tilansa viranomaiselle päivitettäisiin. Koska kotirauhan suojaama piiri määritellään eri tavoin perustuslaissa kuin esimerkiksi rikoslaissa, tarkastusoikeuden rajausta muutettaisiin perustuslakivaliokunnan kannanottojen mukaisesti koskemaan pysyväisluonteiseen asumiseen käytettyjä tiloja (muun muassa PeVL 40/2010).

97 §. Muut tarkastusvaltuudet. Lain 4 ja 96 §:n perusteluihin viitaten pykälän 1 momentissa käytettäisiin termiä toimivaltainen viranomainen. Samalla pykälän otsikkoa muutettaisiin poistamalla siitä termi tulliviranomainen. Lisäksi 2 momentin säännöstä verovelvollisen tiloihin kohdistuvasta tarkastusoikeudesta päivitettäisiin 96 §:ään ehdotettua muutosta vastaavasti.

98 §. Muu tietojenantovelvollisuus. Lain 4 ja 96 §:n perusteluihin viitaten pykälän 1 ja 2 momentissa käytettäisiin termiä toimivaltainen viranomainen. Lisäksi 1 momentin sanamuotoa tarkistettaisiin.

100 §. Sivullisen tietojenantovelvollisuus. Lain 4 ja 96 §:n perusteluihin viitaten pykälän 1 momentissa käytettäisiin termiä toimivaltainen viranomainen.

101 §. Vastuu tarkastuksesta aiheutuvista kustannuksista. Lain 4 ja 96 §:n perusteluihin viitaten pykälässä käytettäisiin termiä toimivaltainen viranomainen. Lisäksi pykälän sanamuotoa tarkistettaisiin.

102 §. Uhkasakko. Lain 4 ja 96 §:n perusteluihin viitaten pykälässä käytettäisiin termiä toimivaltainen viranomainen.

103 §. Haltuunotto. Pykälässä säädetään valmisteveron alaisten tuotteiden haltuunotosta ja sen edellytyksistä. Tulli voisi edelleen valvovana viranomaisena ottaa haltuun tuotteita, joiden osalta on epäselvyyttä verovelvollisuudesta, veronalaisuudesta tai maahantuonnin tarkoituksesta. Kyse voisi olla myös Verohallinnon verotustoimivaltaan kuuluvista tuotteista. Myös Verohallinto voisi ottaa haltuunsa verotarkastuksen yhteydessä esimerkiksi varastossa olevat valmisteveron alaiset tuotteet, joiden verokohtelusta on epäselvyyttä. Pykälän 1 momentissa käytettäisiin siten termiä toimivaltainen viranomainen. Tullin ja Verohallinnon yhteistoimintamallissa ja käytännön ohjeistuksessa määriteltäisiin tarkemmin toimivaltajaosta.

Haltuunoton edellytyksiin ja pykälässä säädettyyn mahdollisuuteen myydä tuotteet edelleen tullihuutokaupassa tietyin edellytyksin ei tehtäisi muutoksia.

104 §. Ennakkoratkaisu. Valmisteverotuksen ennakkoratkaisun antaminen siirtyisi Verohallinnolle. Tulli antaisi edelleen ennakkoratkaisun valmisteverosta niissä valmisteverotuslain 3 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa, joissa verotustoimivalta muutoinkin säilyisi Tullilla. Pykälän 1 momenttiin otettaisiin maininta Tullin toimivallasta näissä tilanteissa. Verohallinto antaisi kuitenkin tarvittaessa tukea valmisteverotuksen aineellisen soveltamisen osalta, mikä olisi tarpeen valmisteverotuksen yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi erityisesti tilanteessa, jossa lainsäädäntö muuttuu.

Pykälän 1 momentin sanamuotoa tarkistettaisiin lisäksi sisällöllisesti nykyistä käytäntöä vastaavasti siten, että ennakkoratkaisu voitaisiin antaa paitsi tietystä tuotteesta suoritettavasta valmisteverosta myös verovelvollisen tietyn toiminnan veronalaisuudesta.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

Pykälän 4 momenttiin sisältyvä edunvalvonnan käsite muutettaisiin 107 §:n muutosta vastaavasti oikeudenvallonnaksi.

105 §. Huojennus ja maksunlykkäys. Pykälän 1-4 momenttia muutettaisiin säätämällä toimivaltaiseksi viranomaiseksi myös huojennusasioissa Verohallinto. Valmisteveroja koskeva huojennustoimivalta kuuluisi Tullille niissä tapauksissa, joissa valmisteverotuksen toimittaminen säilyisi Tullilla 3 §:ssä tarkoitettulla tavalla. Pykälän 5 momenttiin lisättäisiin maininta Tullin

toimivallasta näissä tilanteissa. Lisäksi 3 momentin ensimmäisen virkkeen sanamuotoa tarkennettaisiin.

106 §. *Oikaisu verovelvollisen hyväksi.* Valmisteverotuksen oikaisutoimivalta siirtyisi Verohallinnolle, mikä edellyttää pykälän 1 momentin muuttamista.

107 §. *Valtion oikeudenvalvonta.* Pykälän otsikkoa muutettaisiin siten, että edunvalvonnan asemasta käytettäisiin termiä oikeudenvalvonta. Tällä täsmennettäisiin, että pykälässä säädettäisiin erityisesti valtion oikeudenvalvonnasta verotuksessa ja verotusta koskevassa muutoksenhaussa.

Valtion oikeutta valvoisi valtion oikeudenvalvoja. Valmisteverotuksen siirtyessä pääosin Tullilta Verohallinnon tehtäväksi siten kuin 4 §:ssä ehdotetaan, valtion oikeudenvalvoja olisi Verohallinnon toimivaltaan kuuluvissa asioissa Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö. Tullin toimivaltaan kuuluvissa asioissa valtion oikeutta valvoisi Tullin hallinnosta annetussa laissa tarkoitettu Tullin muista yksiköistä riippumattomassa asemassa olevan valtion edun- ja oikeudenvalvonnasta vastaavan yksikön tulliasiamies.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön suorittamaan oikeudenvalvontaan sovellettaisiin Verohallinnosta annetun lain 24–26 §:n sekä Verohallinnosta annetun asetuksen (278/2008) oikeudenvalvontaa koskevia säännöksiä vastaavasti kuin muussakin Verohallinnon tehtäväänsä kuuluvassa oikeudenvalvonnassa. Muusta valtion puhevallan käytöstä kuin oikeudenvalvonnasta säädetään Verohallinnosta annetun lain 5 luvun muissa pykälissä.

Pykälään lisättäisiin valtion oikeudenvalvojan kuulemista koskeva uusi 2 momentti. Kuuleminen tapahtuisi samalla tavalla kuin päätös annetaan oikeudenvalvojalle tiedoksi 41 §:n 3 momentin mukaan.

107 a §. *Oikaisuvaatimus.* Pykälän 1 momentin mukaan tämän lain nojalla annettuun päätökseen haettaisiin muutosta oikaisuvaatimuksella päätöksen tehneeltä viranomaiselta eli joko Verohallinnolta tai Tullilta. Oikaisuvaatimusmenettely ei kuitenkaan koskisi huojennusta tai maksunlykkäystä koskevia päätöksiä, ennakkoratkaisua eikä niitä asioita, jotka on ratkaistava veronpalautusta koskevien säännösten nojalla. Näitä ovat nykyiseen tapaan lain 83 §:n mukaiset palautukset sekä valmisteverotusta koskevien erityislakien mukaiset palautukset, kuten alustoimituksia, diplomaattien tekemiä hankintoja sekä energiaveroja koskevat veronpalautuspäätökset.

Lain siirtymäsäännösten mukaan vireillä olevat oikaisuvaatimusasiat siirtyisivät lain voimaan tullessa Verohallinnon käsiteltäviksi. Verovelvollinen saisi kuitenkin toimia hänelle ennen lain voimaantuloa annetun valitusosoituksen mukaan ilman oikeudenmenetyksiä.

Oikaisuvaatimuksen määräajaksi muussa kuin veron määräämistä tai palauttamista koskevassa asiassa samoin kuin valtion oikeudenvalvojaa sitovaksi määräajaksi muutettaisiin pykälän 2 momentissa 60 päivää, mikä olisi yhtenäinen muun Verohallinnon tehtäväänsä kuuluvan muutoksenhaun vastaavan määräajan kanssa. Siten esimerkiksi virhemaksua koskevaan päätökseen olisi haettava muutosta 60 päivän määräajassa silloinkin, kun virhemaksu on määrätty veron määräämisen yhteydessä.

107 b §. *Valitus hallinto-oikeuteen.* Pykälän 1 ja 2 momentteihin sisältyvä edunvalvonnan käsite muutettaisiin 107 §:n muutosta vastaavasti oikeudenvalvonnaksi. Vastaavasti kuin 107 a §:ssä

valituksen määräajaksi muutettaisiin 60 päivää, mikä olisi yhtenäinen muun Verohallinnon tehtävälään kuuluvan muutoksenhaun vastaavan määräajan kanssa.

107 c §. *Kuuleminen valitusta käsiteltäessä.* Lain uudessa 107 c §:ssä säädettäisiin kuulemisesta valitusta käsiteltäessä. Pykälä vastaisi sanamuodoltaan ja sitä sovellettaisiin vastaavasti kuin verotusmenettelystä annetun lain 69 §:ää.

Pykälän 1 momentin mukaan hallintotuomioistuimen, käytännössä hallinto-oikeuden, olisi varattava valituksen johdosta 107 §:ssä tarkoitetulle valtion oikeudenvälvoijalle ja valtion oikeudenvälvojan tekemästä valituksesta verovelvolliselle tilaisuus vastineen antamiseen sekä tarvittaessa muutoksenhakijalle tilaisuus vastaselityksen antamiseen.

Pykälän 2 momentin mukaan sen lisäksi, mitä hallintolainkäyttölain (586/1996) 34 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuin voisi kuitenkin ratkaista valituksen kuulematta valtion oikeudenvälvojaa, jos veron määrä voisi verovelvollisen vaatimuksesta muuttua enintään 6 000 euroa, eikä asia olisi tulkinnanvarainen tai epäselvä.

108 §. *Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen.* Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että valitusoikeus valtion puolesta olisi 107 §:ssä tarkoitetulla oikeudenvälvoijalla. Ennakkoratkaisua koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä muutoksenhaku-aika olisi muuta Verohallinnon tehtävälään kuuluvaa verotusta vastaavasti 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että hallinto-oikeuden päätöksen johdosta palautettavan veron suoritaisi Verohallinto.

Pykälän 4 momenttiin sisältyvä edunvalvonnan käsite muutettaisiin 107 §:n muutosta vastaavasti oikeudenvälvonnaksi. Lisäksi toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin Verohallinto.

111 §. *Esitutkinta.* Valmisteverotuslain 111 §:ään sisältyvä säännös esitutkinnasta kumottaisiin tarpeettomana. Valmisteverotuksen esitutkintaan sovelletaan rikostorjunnasta Tullissa annettua lakia, jossa säädetään Tullin toimivaltuuksista esitutkintalaissa, pakkokeinolaissa ja poliisilaissa säädettyjä toimivaltuuksia vastaavasti. Jos rikostorjunnasta Tullissa annetussa laissa ei toisin säädetä, tullirikosasian tutkinnassa noudatetaan lisäksi, mitä esitutkintalaissa (805/2011), pakkokeinolaissa (806/2011) ja muualla laissa esitutkinnasta ja pakkokeinoista säädetään. Tulli toimii tällöin esitutkintalaissa tarkoitettuna esitutkintaviranomaisena.

14 Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta

9 a ja 11 a §. Valmisteverotuslakia sovelletaan yleisenä menettelylakina kannettaessa valmisteveroa muun ohella energiatuotteista. Mainitun lain 4 §:ssä säädetään toimivaltaisista viranomaisista. Valmisteverotuksen viranomaistehtävien siirtyessä Verohallinnolle on tarpeen muuttaa valmisteverotuslain ohella myös niitä asianomaisia valmisteverolakeja, joihin sisältyy toimivaltasäännöksiä. Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 9 a §:n 5 momenttia ja 11 a §:n 2 ja 3 momenttia muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

12 §. Pykälässä tarkoitettu ilmoitus annettaisiin Verohallinnolle, joka voisi antaa tarvittaessa valvontatehtävästä toimeksiannon Tullille.

12 a §. Valmisteverotuksen valvontatehtävä kuuluisi sekä Verohallinnolle että Tullille. Pykälää muutettaisiin tätä vastaavasti.

13 §. Pykälän mukaan, kun eduskunnalle on annettu esitys lain muuttamisesta, valtioneuvostolla on oikeus määrätä, että tuotteista kannetaan esityksen mukainen vero. Säännös kumottaisiin vanhentuneena. Lähtökohta on, että verotasojen muutosten voimaantulosta säädetään laissa.

15 Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta

3 ja 18 §. Lain 3 §:ää muutettaisiin viittaamalla toimivaltaisten viranomaisten osalta valmisteverotuslain 4 §:ään.

Lain 18 §:ssä säädetään toimivaltaisesta viranomaisesta verotettaessa mäntyöljyä. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana.

6 §. Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskeva muutos.

8 a §. Pykälässä säädetään energiaintensiivisen teollisuuden energiaverojen palautuksesta. Valmisteverotuksen viranomaistehtävien siirtyessä Verohallinnolle pykälän 3 ja 4 momenttia muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta. Lisäksi pykälän 2 momentista poistettaisiin viittaus kumottuun 8 §:ään, ja pykälän 3 momenttiin sisältyvä asetuksenantovaltuus poistettaisiin tarpeettomana.

9 §. Pykälässä säädetään sähköverovelvollisten rekisteröitymisestä. Valmisteverotuksen viranomaistehtävien siirtyessä Verohallinnolle pykälää muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

15 §:n edellä oleva otsikko. Lain 15 §:n edellä olevaan otsikkoon tehtäisiin lakitekkinen tarkennus.

16 ja 17 §. Valmisteverotuksen viranomaistehtävien siirtyessä Verohallinnolle pykälää muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

21 a §. Pykälään tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskevat muutokset.

24 §. Maakaasun verotukseen sovelletaan nykyisin valmisteverotuslain säännöksiä tullia koskevien menettelysäännösten sijasta. Pykälä kumottaisiin siten vanhentuneena.

25 §. Pykälä kumottaisiin vanhentuneena.

16 Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta

3 §. Toimivaltainen viranomainen. Lain mukaan maataloudelle palautetaan kevyestä ja raskaasta polttoöljystä sekä biopolttoöljystä energiasisältöveron osuus. Lisäksi maatalouden käyttämästä sähköstä maksettua sähköveroa palautetaan alemmalle sähköveroluokka II tasolle. Kasvihuoneilla on oikeus hankkia sähköä tietyin edellytyksin suoraan alemmalla sähköverokannalla, jolloin niillä ei ole oikeutta palautukseen lain 1 §:n 3 momentin mukaan. Palautuksen toimeenpano ja valvonta kuuluvat Verohallinnon tehtäviin jo nykyisin, joten lain toimivaltasäännöksiin ei ole tarpeen tehdä muutoksia. Pykälän 2 momentti ja siinä oleva viittaus 1 §:n 3 momenttiin kumottaisiin kuitenkin

vanhentuneena. Jos kasvihuoneet saavat tuen hankkimalla sähkön alemmalla verokannalla, valvonta kuuluisi ehdotetun valmisteverotuslain 4 §:n mukaan Verohallinnolle ja Tullille kuten muukin valmisteverotuksen valvonta.

15 §. Tietojen antaminen Verohallinnolle ja eräille muille viranomaisille. Koska tässä laissa tarkoitettu maatalouden energiaveropalautusten myöntäminen ja sen valvonta kuuluvat kokonaisuudessaan Verohallinnon tehtäviin eikä Tulli enää hoitaisi myöskään energiaverotusta, pykälästä poistettaisiin tarpeettomana säännös tietojen vaihdosta Tullin ja Verohallinnon välillä. Tarvittaessa verotuksen valvontaan liittyviä tietoja Tullin ja Verohallinnon välillä voitaisiin vaihtaa valmisteverotuslain tiedonsaantisäännösten nojalla. Tämä voisi koskea niitä tilanteita, joissa kasvihuoneet hankkivat sähköä suoraan alemmalla verokannalla. Lisäksi pykälän 1 momentista poistettaisiin viittaus nestemäisten polttoaineiden valmisteverolain 10 a §:ään, joka on kumottu.

16 §. Verohallinnon ja eräiden muiden viranomaisten oikeus oma-aloitteeseen tietojen antamiseen. Lain 3 ja 15 §:n perusteluihin viitaten pykälän 1 momentista poistettaisiin tarpeettomana säännös tietojen vaihtamisesta Tullin ja Verohallinnon välillä.

17 Laki makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteverosta

1 §. Soveltamisala. Valmisteverotuksen viranomaistehtävien siirtyessä Verohallinnolle pykälän 5 momenttia muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

18 Laki alkoholi- ja alkoholijuomaverosta

11 §. Pykälän mukaan, kun eduskunnalle on annettu esitys lain muuttamisesta, valtioneuvostolla on oikeus määrätä, että tuotteista kannetaan esityksen mukainen vero. Säännös kumottaisiin vanhentuneena. Lähtökohta on, että verotasojen muutosten voimaantulosta säädetään laissa.

19 Laki eräiden juomapakkausten valmisteverosta

1 §. Soveltamisala. Valmisteverotuksen viranomaistehtävien siirtyessä Verohallinnolle pykälän 3 momenttia muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

2 §. Toimivaltainen viranomainen. Pykälää muutettaisiin viittaamalla toimivaltaisten viranomaisten osalta valmisteverotuslain 4 §:ään.

7 §. Tuottajarekisteriin hyväksyminen. Valmisteverotuksen viranomaistehtävää hoitaisi Verohallinto, mikä edellyttää pykälän muuttamista toimivaltaisen viranomaisen osalta.

8 §. Viranomaisten tietojenvaihto. Pykälässä säädetään tietojenvaihtomahdollisuudesta ympäristö- ja veroviranomaisten välillä. Juomapakkausten verotus siirtyisi muun valmisteverotuksen tavoin Verohallinnon tehtäväksi. Valvonta kuuluisi kuitenkin edelleen myös Tullille. Koska pykälässä tarkoitettu tietojenvaihto voisi koskea sekä Verohallintoa että Tullia, pykälässä käytettäisiin termiä toimivaltainen viranomainen.

20 Laki tupakkaverosta

9 §. Tupakkatuotteiden valmisteverotuksen siirtyessä muun valmisteverotuksen tavoin Verohallinnon tehtäväksi pykälän 2 momenttia muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

11 §. Pykälässä säädetään tupakkatuotteiden vähittäismyyntipäälyksiin kiinnitettävistä hintalipukkeista, joista käy ilmi tuotteen vähittäismyyntihinta. Hintalipukkeet hankkii ja kustantaa pääsääntöisesti tupakkaverovelvollinen itse. Tietyissä tapauksissa hintalipukkeet toimittaa verovelvolliselle omakustannushintaa vastaan viranomainen. Tehtävä kuuluisi Verohallinnolle, joten 2 momentissa toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin Verohallinto.

13 §. Pykälässä säädetään menettelystä laskettaessa tupakkatuotteiden vähittäismyyntihinnan painotettua keskiarvoa. Sitä varten tarvittavat tiedot keräisi Verohallinto, joka myös vahvistaisi painotetun keskiarvon vuosittain. Pykälää muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

21 Jäteverolaki

2 §. *Toimivaltainen viranomainen.* Pykälää muutettaisiin viittaamalla toimivaltaisten viranomaisten osalta valmisteverotuslain 4 §:ään.

9 §. *Rekisteröitymisvelvollisuus.* Jäteverotuksen siirtyessä Verohallinnon hoidettavaksi pykälää muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

10 §. *Ilmoitusvelvollisuus.* Jäteverotuksen siirtyessä Verohallinnon hoidettavaksi pykälää muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

12 §. *Viranomaisten tietojenvaihto.* Pykälässä säädetään tietojenvaihtomahdollisuudesta ympäristö- ja veroviranomaisten välillä. Jäteverotus siirtyisi muun valmisteverotuksen tavoin Verohallinnon tehtäväksi. Valvonta kuuluisi kuitenkin edelleen myös Tullille. Koska pykälässä tarkoitettu tietojenvaihto voisi koskea sekä Verohallintoa että Tullia, pykälässä käytettäisiin termiä toimivaltainen viranomainen.

22 Laki Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön

27 §. Pykälän 3 momentin viittaus korjattaisiin vastaamaan nykyistä valmisteverotuslakia ja 4 momenttiin tehtäisiin lakiteknilinen muutos.

28 §. Pykälässä säädetään Ahvenanmaan alusliikenteen verottomasta muonituksesta ja verovapaasta myynnistä. Pykälän viittaukset korjattaisiin vastaamaan nykyistä valmisteverotuslakia.

29 §. Pykälässä säädetään pohjoismaisen muonitus sopimuksen edellyttämistä verottomista myyntirajoituksista Ahvenanmaan liikenteessä. Pykälän 1 momentin viittaus korjattaisiin vastaamaan nykyistä valmisteverotuslakia.

30 §. Pykälässä säädetään verovapaan myynnin edellytyksistä ja tuontioikeutta vastaavista määrällisistä myyntirajoituksista Ahvenanmaan liikenteessä sellaiselle matkustajalle, joka matkustaa Suomen sisäisessä liikenteessä eli Ahvenanmaan ja muun Suomen välillä. Pykälän 1 momentin viittaus korjattaisiin vastaamaan nykyistä valmisteverotuslakia. Pykälän 2 momenttiin

sisältyy säännös aluksen henkilökunnan velvollisuudesta valvoa myyntimääriä siten, että matkustajan matkalippuun merkitään matkustajan tekemät ostokset. Tulli voi kuitenkin hakemuksesta antaa luvan myynnin valvomiseen muulla luotettavalla tavalla. Muonituksen valvonnan jäädessä Tullin tehtäväksi momenttia ei muutettaisi.

31 §. Pykälässä olevan viittaussäännöksen nojalla verovelvollinen valmisteveroista on myös se, joka on hankkinut verotta tuotteita vastoin muonituksen tai verovapaan myynnin verottomuuden ehtoja. Pykälän viittaus korjattaisiin vastaamaan nykyistä valmisteverotuslakia.

23 Laki biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä

4 §. Toimivaltaiset viranomaiset ja tietojen salassapito. Laissa säädetään liikennepolttoaineiden jakeluyhtiöiden velvollisuudesta saattaa markkinoille tietty määrä moottoribensiiniä ja dieselöljyä korvaavia biopolttoaineita, minkä valvonta kuuluu nykyisin Tullille. Tehtävän siirtyessä Tullilta Verohallinnon hoidettavaksi kokonaisuudessaan pykälään tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskeva muutos. Lisäksi pykälän 2 momentin salassapitoa koskeva viittaussäännös valmisteverotuslain (1469/1994) salassapitosäännöksiin päivitettäisiin.

6 §. Jakelijoiden väliset sopimukset. Pykälää muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

7 §. Ilmoittamisvelvollisuus. Pykälässä säädetään jakelijan ilmoitusvelvollisuudesta. Pykälän 4 momenttia muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta. Verohallinto voisi tarvittaessa määrätä sisäisestä työnjaostaan ja siitä, mihin toimipisteeseen ilmoitus annetaan.

10 §. Ylivoimainen este. Pykälässä säädetään työ- ja elinkeinoministeriön mahdollisuudesta alentaa tai poistaa jakeluvelvoite ylivoimaisen esteen sattuessa. Sitä koskeva hakemus tehdään työ- ja elinkeinoministeriölle. Pykälän 2 momentin mukaan hakemuksen jäljennös on toimitettava nykyisin Tullille. Momenttia muutettaisiin siten, että jäljennös olisi toimitettava Verohallinnolle. Lisäksi 2 momentin viittaus 7 §:n määräaikaa koskevaan momenttiin päivitettäisiin vastaamaan voimassa olevaa lakia.

11 §. Seuraamusmaksu. Pykälässä säädetään seuraamusmaksusta, joka määrätään jakeluvelvoitteen laiminlyönnistä. Tehtävän siirtyessä Verohallinnolle pykälän 1 ja 2 momenttia muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta. Pykälän 3 momenttiin ei ehdoteta muutoksia.

12 §. Virhemaksu. Pykälässä säädetään virhemaksun määräämisestä niissä tilanteissa, joissa jakelija on laiminlyönyt jakeluvelvoitetta koskevan ilmoitus- tai kirjanpitovelvollisuutensa. Tehtävän siirtyessä Verohallinnolle pykälän 1 momenttia muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta. Pykälän 2 momenttiin ei ehdoteta muutoksia.

13 §. Muutoksenhaku. Muutoksenhakusäännöstä tarkistettaisiin eräiden hallintoasioiden muutoksenhakusäännösten tarkistamisesta annetussa hallituksen esityksessä (HE 230/2014 vp) esitettyjen linjausten mukaisesti. Tarkoituksena on, että oikaisuvaatimus olisi käytössä mahdollisimman laajasti, mutta sen ulkopuolelle jäisivät asiat, joissa on asian laadun ja oikeusturvan kannalta tarpeen, että hallintopäätökseen haetaan muutosta valittamalla suoraan hallinto-oikeuteen. Tarkoituksena on myös ottaa käyttöön nykyistä laajemmin valituslupa muutoksenhaussa hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituslupasäännösten soveltuvuuden arvioinnissa kiinnitettäisiin huomiota erityisesti asian laatuun

ja merkitykseen sekä siihen, voidaanko korkeinta hallinto-oikeutta edeltäviä oikeussuojakeinoja pitää useimmissa tapauksissa riittävinä.

Pykälän 1 momentin nojalla työ- ja elinkeinoministeriön tekemään päätökseen saisi vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lain 10 §:n nojalla työ- ja elinkeinoministeriö voi tehdä päätöksen ylivoimaista estettä koskevassa asiassa. Oikaisuvaatimuksen ja valitusluvan käyttöön otolle ei voida katsoa olevan estettä.

Pykälän 2 momentin nojalla Verohallinnon lain 11 §:n nojalla tekemään seuraamusmaksua koskevaan päätöksen saisi hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Oikaisuvaatimus- tai valituslupamenettelyä ei otettaisi käyttöön, koska ne saattaisivat aiheettomasti pidentää käsittelyn kokonaiskestoa ja kyseessä on asianosaisen oikeusturvan ja elinkeinon harjoittamisen kannalta erityisen merkittävä asia. Seuraamusmaksuja on lain voimassaolon aikana määrätty vain muutamia, ja ne ovat olleet huomattavan suuria.

Pykälän 2 momentin nojalla Verohallinnon lain 12 §:n nojalla tekemään virhemaksua koskevaan päätökseen saisi hakea muutosta siten kuin valmisteverotuslaissa säädetään muutoksenhausta muuhun kuin veron määräämistä tai palauttamista koskevaan asiaan. Tämä merkitsisi muun ohella sitä, että ensiasteen muutoksenhaku Verohallinnon päätöksiin tapahtuisi Verohallinnolle tehtävällä oikaisuvaatimuksella, jonka määräaika olisi 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista tai, jos kysymyksessä olisi valtion oikeudenvälvojan muutoksenhaku, päätöksen tekemisestä. Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä haettaisiin valittamalla muutosta hallinto-oikeudelta ja edelleen korkeimmalta hallinto-oikeudelta, jos se myöntäisi valitusluvan.

24 Laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta

9 §. Polttoainemaksun määrääminen. Laissa säädetään polttoainemaksusta, jonka Tulli määrää, jos yksityisessä huvialuksessa käytetään kiellon vastaisesti moottoribensiiniä tai dieselöljyä lievemmin verotettua tai verotonta polttoainetta. Polttoainemaksun määräämisen siirtyessä Verohallinnon tehtäväksi pykälän 2 ja 3 momenttiin tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskeva muutos.

11 §. Aluksen maastavientikielto. Pykälässä tarkoitettu tehtävä siirtyisi Verohallinnolle.

12 §. Polttoainemaksun suorittaminen. Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskeva muutos.

13 §. Viranomaiset. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskeva muutos. Pykälän 2 momentissa tarkoitettu polttoaineen käytön valvonta jäisi edelleen Tullin, poliisin ja Rajavartiolaitoksen tehtäväksi, joiden olisi väärinkäytöstilanteessa tehtävä asiasta ilmoitus Verohallinnolle polttoainemaksun maksuunpanoa varten. Valvovilla viranomaisilla olisi edelleen oikeus suorittaa sellaisia polttoaineen ja aluksen tarkastuksia, jotka ovat tarpeen käytettävän polttoaineen lajin selvittämiseksi. Käytännössä lakia valvottaisiin pääasiassa ottamalla näytteitä alusten polttoainesäiliöistä. Tarvittaessa näytteet lähetettäisiin tullilaboratorioon tutkittaviksi nykyistä käytäntöä vastaavasti.

14 §. Käyttökielto. Pykälään tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskeva muutos. Nykyiseen tapaan polttoainemaksun suorittamatta jättämisestä seuraisi aluksen käyttökielto. Tätä varten ei tarvita viranomaisen päätöstä. Polttoainemaksun määrännyt Verohallinto voisi pyytää poliisilta tai Tullilta virka-apua aluksen käytön estämiseksi.

Pykälän 2 momentin nojalla maksun määrännyt viranomainen voisi erityisistä syistä peruuttaa käyttökielton.

16 §. Polttoainemaksua koskevien tietojen julkisuus ja tietojen antaminen. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta.

17 §. Ennakkoratkaisu. Pykälää muutettaisiin toimivaltaisen viranomaisen osalta. Pykälän 2 momenttia täsmennettäisiin siten, ettei päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisu, voisi hakea muutosta myöskään oikaisuvaatimuksella. Lisäksi 2 momenttia muutettaisiin siten, että ennakkoratkaisua koskeva asia olisi käsiteltävä kiireellisenä myös tuomioistuinvaiheessa.

18 §. Oikaisu maksunsaajan hyväksi. Pykälään tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskeva muutos.

19 §. Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi. Pykälään tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskeva muutos.

20 §. Oikaisuvaatimus. Pykälän 1 momentin mukaan muutosta haettaisiin oikaisuvaatimuksella Tullin asemesta Verohallinnolta. Oikaisuvaatimusmenettelyä sovellettaisiin polttoainemaksua koskevien päätösten lisäksi kaikkiin muihinkin tämän lain nojalla annettuihin päätöksiin, ei kuitenkaan ennakkoratkaisuihin, joihin haettaisiin muutosta nykyiseen tapaan valittamalla hallinto-oikeuteen.

Pykälän 2 ja 3 momentteja muutettaisiin siten, että valtion muutoksenhakuoikeus siirtyisi Tullin tulliasiamieheltä Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvallontayksikölle. Muiden kuin polttoainemaksuja koskevien päätösten osalta oikaisuvaatimuksen määräajaksi säädettäisiin 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksen määräajaksi muutettaisiin myös Veronsaajien oikeudenvallontayksikön osalta 60 päivää. Tämä olisi yhtenäinen muun Verohallinnon tehtävälleen kuuluvan muutoksenhaun vastaavan määräajan kanssa.

Pykälän 4 momentin mukaan oikaisuvaatimus toimitettaisiin Tullin asemesta Verohallinnolle. Momenttiin sisältyvä kuulemista koskeva säännös kumottaisiin. Asianosaisten kuulemiseen sovellettaisiin hallintolain kuulemista koskevia säännöksiä. Kun muutoksenhakijana olisi verovelvollinen, valtion oikeudenvallontayksikön käytännössä vain poikkeuksellisesti silloin, kun kysymys on erityisestä laintulkintakysymyksestä. Sen sijaan jos muutoksenhakijana olisi valtion oikeudenvallontayksikön, verovelvollista kuultaisiin aina, kuten nykyisinkin.

Pykälään lisättävän uuden 5 momentin mukaan oikaisuvaatimus olisi käsiteltävä ilman aiheutonta viivytystä niin kuin perustuslaissa edellytetään.

21 §. Valitus hallinto-oikeuteen. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin sen johdosta, että oikaisuvaatimusmenettely ulotettaisiin ennakkoratkaisuja lukuun ottamatta kaikkiin tämän lain nojalla annettuihin päätöksiin.

Pykälän 2 ja 3 momentteja muutettaisiin siten, että muutoksenhakijaksi valtion puolesta säädettäisiin Tullin tulliasiamiehen asemasta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö. Valituksen määräajaksi muutettaisiin 60 päivää, mikä olisi yhtenäinen muun Verohallinnon tehtäväalaan kuuluvan muutoksenhaun vastaavan määräajan kanssa.

21 a §. *Kuuleminen valitusta käsiteltäessä.* Lain uudessa 21 a §:ssä säädettäisiin kuulemisesta valitusta käsiteltäessä. Pykälä vastaisi sanamuodoltaan ja sitä sovellettaisiin vastaavasti kuin verotusmenettelystä annetun lain 69 §:ää.

Pykälän 1 momentin mukaan hallintotuomioistuimen, käytännössä hallinto-oikeuden, olisi varattava valituksen johdosta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle ja oikeudenvalvontayksikön tekemästä valituksesta maksuvelvolliselle tilaisuus vastineen antamiseen sekä tarvittaessa muutoksenhakijalle tilaisuus vastaselityksen antamiseen.

Pykälän 2 momentin mukaan sen lisäksi, mitä hallintolainkäyttölain 34 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuin voisi kuitenkin ratkaista valituksen kuulematta oikeudenvalvontayksikköä, jos polttoainemaksun määrä voisi maksuvelvollisen vaatimuksesta muuttua enintään 6 000 euroa, eikä asia olisi tulkinnanvarainen tai epäselvä.

22 §. *Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen.* Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että muutoksenhakijaksi valtion puolesta säädettäisiin Tullin tulliasiamiehen asemasta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö. Ennakkoratkaisua koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä muutoksenhakuaika olisi muuta Verohallinnon tehtäväalaan kuuluvaa verotusta vastaavasti 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

23 §. *Muutoksenhaun ja Verohallinnon tekemän oikaisun johdosta maksettava korko.* Pykälän otsikkoon sekä sen 1 ja 2 momenttiin tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskeva muutos.

24 §. *Valtion oikeudenvalvonta.* Valtion oikeudenvalvojaksi säädettäisiin Verohallinnosta annetussa laissa tarkoitettu Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö.

27 §. *Aiheettoman suorituksen palauttaminen.* Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskeva muutos.

28 §. *Polttoainemaksun huojentaminen ja maksunlykkäys.* Toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin Tullin sijasta Verohallinto. Pykälän 3 momentiksi lisättäisiin säännös muutoksenhakukiellosta.

25 Laki öljysuojarahastosta

5 §. *Öljysuojamaksun suuruus.* Öljysuojamaksun kantamisesta vastaisi Verohallinto, joten pykälään tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskeva muutos.

7 §. *Maksun kantaminen.* Pykälän 1 momenttiin sisällytettäisiin toimivaltaisten viranomaisten osalta viittaussäännös valmisteverotuslain 4 §:ään. Maksun kantaminen kuuluisi Verohallinnon tehtäviin. Valvontatehtävä olisi sekä Verohallinnolla että Tullilla. Verohallinto voisi antaa tarkempia määräyksiä öljysuojamaksun kantomenettelystä. Pykälän 2 ja 3 momentissa säädetään maksun määräytymisen ajankohdasta, jota ei muutettaisi vaikka maksun kantaminen siirtyisi

Verohallinnolle. Pykälän 3 momentissa tarkoitettu ilmoitus tai esitys annettaisiin siten edelleen Tullille. Pykälän 2 ja 3 momentista poistettaisiin tarpeettomina maininnat sovellettavasta menettelystä, koska maksumenettelyä koskeva 7 a § on lisätty lakiin tammikuun 1 päivänä 2010 voimaantulleella lailla.

7 a §. Maksumenettely. Pykälän viittaus korjattaisiin voimassaolevaan valmisteverotuslakiin.

8 §. Pääomarajat. Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin toimivaltaista viranomaista koskeva muutos.

9 §. Maksua koskevien tietojen antaminen. Öljysuojarahaston hoidon sekä toiminnan ja talouden suunnittelun kannalta olisi edelleen tärkeää, että ympäristöministeriöllä ja rahaston hallituksella olisi mahdollisuus saada öljysuojamaksun kertymää ja muita maksua koskevia tietoja käyttöönsä. Pykälään sisällytettäisiin säännös, jonka mukaan Verohallinto, ja tarvittaessa myös Tulli valvovana viranomaisena voisivat antaa ministeriölle ja rahaston hallitukselle näille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarpeellisia öljysuojamaksua koskevia tietoja valmisteverotuslain salassapitoa koskevien säännösten estämättä. Koska öljysuojamaksun maksumenettelyssä noudatetaan yksinomaan valmisteverotuslain säännöksiä, viittaus tullilain salassapitosäännöksiin poistettaisiin.

26 Laki öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

7 §. Maksun kantaminen. Pykälää muutettiin lailla 1791/2009. [Pykälä](#) säädettiin tulemaan voimaan [valtioneuvoston](#) asetuksella säädettävänä ajankohtana. Voimaantuloa koskevaa asetusta ei ole kuitenkaan annettu. Lakiteknisistä syistä lakia 1791/2009 muutettaisiin siten, että 7 §:ään tehtäisiin vastaavat muutokset kuin mitä tämän esityksen 13. lakiehdotuksessa. [Muutoslaki tulisi voimaan samanaikaisesti lain \(1791/2009\) 7 §:n kanssa.](#)

27 Autoverolaki

2 §. Pykälä koskee Suomessa rekisteröimätöntä ajoneuvoa, jota käyttää muualla kuin Suomessa vakinaisesti asuva henkilö. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että Verohallinto säädettäisiin toimivaltaiseksi viranomaiseksi Suomessa tapahtuvan verottoman käyttöajan pidentämiseen.

11 g §. Pykälässä säädetään ajoneuvojen hintatietojen ilmoittamisesta ja verotusarvojen vahvistamisesta. Toimivaltaiseksi viranomaiseksi muutettaisiin Verohallinto. Pykälän 2 momentissa täsmennettäisiin Verohallinnon valtuutta antaa tarkempia määräyksiä hintatietojen ilmoittamisesta sekä lisättäisiin valtuus antaa tarkempia määräyksiä verotusarvotilastojen julkaisemisesta.

14 §. Pykälä koskee ajoneuvon uudelleen verottamista, jos ajoneuvoa on muutettu niin, että rekisteritietoihin sisältyvää tyyppikoodia olisi muutettava. Pykälän 2 momentissa veron maksuunpano on säädetty Liikenteen turvallisuusviraston tehtäväksi. Momentti kumottaisiin, sillä Liikenteen turvallisuusviraston verotustehtäviä koskevat säännökset koottaisiin veroviranomaisten tehtäviä koskevaan 54 §:ään.

30 §. Rekisteristä poistetun ajoneuvon uudelleen verottamisesta säädetään 30 §:ssä. Pykälän 2 momentissa veron maksuunpano on säädetty Liikenteen turvallisuusviraston tehtäväksi. Momentti kumottaisiin ja Liikenteen turvallisuusviraston verotustehtäviä koskevat säännökset koottaisiin veroviranomaisten tehtäviä koskevaan 54 §:ään.

32 §. Lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun väliaikaisen verottoman käyttöajan pidentämisestä päättäisi Verohallinto.

34 b §. Pykälässä säädetään ulkomailla työskentelevän henkilön oikeudesta käyttää ajoneuvoa verottomasti työtehtävien hoitamiseen Suomessa. Pykälän 2 momenttiin sisältyvät maininnat Tullista muutettaisiin Verohallinnoksi.

34 c §. Pykälä koskee ulkomaisen työnantajan omistaman työsuhdeauton käyttöä Suomessa veroa suorittamatta. Pykälän 4 momenttiin sisältyvät maininnat Tullista muutettaisiin Verohallinnoksi.

34 e §. Vuoden 2017 alussa voimaantulevassa säännöksessä (laissa 561/2016) Tulli on valtuutettu antamaan tarkempia määräyksiä autoveron vientipalautukseen ja ennakkopalautukseen liittyvistä menettelyistä ja tietojen antamisesta. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että valtuus määräysten antamiseen olisi Verohallinnolla.

35 §. Veroviranomainen voi määrätä pykälän 1 momentissa tarkoitetun käytön muista ehdoista ja rajoituksista tai antaa rekisteröidylle asiamiehelle yksittäistapauksessa oikeuden erityisestä syystä muuhunkin kuin tässä pykälässä tarkoitettuun tilapäiseen käyttöön verotta. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että veroviranomaista koskevat maininnat korvattaisiin Verohallinnolla ja valtuus antaa oikeus ajoneuvon tilapäiseen käyttöön verotta laajennettaisiin koskemaan myös muita kuin rekisteröityjä asiamiehiä.

35 a §. Lain 35 a §:ssä tarkoitettu käyttöönottoilmoitus annettaisiin Verohallinnolle.

35 b §. Pykälä koskee ajoneuvon myyntitarkoituksessa tapahtuvan koeajon tai esittelyn verottomuutta. Tullia koskevat maininnat 1 ja 2 momentissa korvattaisiin Verohallinnolla. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin Verohallinnolle valtuus antaa tarkempia määräyksiä kirjanpitovelvollisuuden toteuttamistavasta.

35 c §. Pykälän 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus ajoneuvon lyhytaikaisesta verottomasta käytöstä annettaisiin Verohallinnolle.

36 §. Verohallinto säädettäisiin toimivaltaiseksi viranomaiseksi pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa.

37 §. Autoveroilmoitus säädettäisiin annettavaksi Verohallinnolle. Lisäksi Verohallinto voisi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksen antamisesta.

38 §. Verotuksen toimittaminen säädettäisiin Verohallinnon tehtäväksi. Lisäksi maininta ajoneuvon rekisteriasioiden hoitajasta muutettaisiin ajoneuvoliikennerekisterin pitäjäksi ajoneuvoliikennerekisteristä annettua lakia (541/2003) vastaavasti. Lisäksi pykälästä poistettaisiin velvollisuus antaa rekisteröintiluvasta tieto verovelvolliselle.

39 §. Verohallinto säädettäisiin toimivaltaiseksi hyväksymään ajoneuvojen valmistaja tai maahantuoja rekisteröidyksi asiamieheksi. Verohallinto myös päättäisi rekisteröintiin liittyvistä vakuuksista sekä rekisteröinnin peruuttamisesta. Verohallinnolla olisi lisäksi oikeus antaa tarkempia määräyksiä rekisteröityjen asiamiesten konekielisten ilmoitusten muodosta.

40 §. Pykälän 2 momentin mukaan rekisteröity asiamies ilmoittaa ajoneuvot verotettaviksi jaksolta, jonka pituuden Tulli päättää. Tulli päättää myös autoveroilmoituksen antamisen ajankohdan. Momenttia muutettaisiin siten, että Verohallinto määräisi autoveroilmoituksen antamisen ajankohdan ja ilmoitusjakson pituuden.

45 §. Voimassa olevan säännöksen mukaan veroviranomaisella on verotusta ja sen valvontaa varten oikeus saada käyttöönsä ajoneuvoliikennerekisterissä olevat tiedot. Pykälään lisättäisiin maininta myös eräiden muiden tahojen tiedonsaantioikeudesta. Tullilla, poliisilla, rekisteröinnin suorittajalla ja katsastuksen suorittajalla olisi 79 §:n nojalla velvollisuus ilmoittaa veroviranomaiselle, jos rekisterissä tai käytössä havaitaan olevan ajoneuvon, josta veroa ilmeisesti ei ole maksettu, tai jonka rakennetta, käyttötarkoitusta tai omistusta on muutettu siten, että ajoneuvosta voitaisiin joutua suorittamaan veroa. Tätä ilmoitusta varten mainituilla tahoilla olisi myös oikeus saada käyttöönsä ajoneuvoliikennerekisterissä olevat tiedot.

46 §. Pykälässä säädetään omistajan ilmoitusvelvollisuudesta silloin kun verosta vapaan tai alennettuun veroon oikeutetun ajoneuvon rakennetta, omistusta tai käyttötarkoitusta on muutettu siten, että ajoneuvo tai sen käyttötarkoitus ei enää täytä verottomuuden tai alennetun veron edellytyksiä.

Pykälän 3 momentin mukaan poliisiviranomaisen on estettävä ajoneuvon käyttö, jos ilmoitusvelvollisuus on laiminlyöty. Säännöstä muutettaisiin siten, että velvollisuus ajoneuvon käytön estämiseen olisi Tullilla ja poliisilla.

50 §. Pykälään sisältyvät autoveron huojentamista ja maksunlykkäyksen myöntämistä koskevat säännökset. Pykälän 1 ja 3 momenttia muutettaisiin siten, että Verohallinto käsitelisi Tullin sijasta huojenus- ja maksunlykkäysasiat.

51 §. Verohallinto säädettäisiin toimivaltaiseksi viranomaiseksi käsittelemään invaliditeetin perusteella tehdyt autoveron palautushakemukset.

52 §. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että maininta Tullista toimivaltaisena viranomaisena muutettaisiin Verohallinnoksi.

54 §. Veroviranomaisia autoverotuksessa olisivat Verohallinto ja Liikenteen turvallisuusvirasto. Tullin autoverotustehtävä siirtyisi Verohallinnolle. Verohallinto vastaisi autoverotuksen toimittamista, veronkannosta ja verovalvonnasta sekä muista viranomaistehtävistä. Verohallinnon toimivalta koskisi yleisesti autoverotustehtäviä siltä osin kuin toisin ei säädetä. Verohallinnolle kuuluisi myös yleinen autoverotuksen johtaminen, vaikkei siitä nimenomaisesti säädettäisi.

Liikenteen turvallisuusvirasto huolehtisi edelleen ajoneuvon ensimmäisen rekisteröinnin jälkeen tapahtuvasta autoverotuksesta silloin kun veroa kannettaisiin ajoneuvon rakenteen, käyttötarkoituksen tai omistuksen muutokseen perusteella. Säännöstä selkeytettäisiin mainitsemalla erikseen ne pykälät, joiden tarkoittamissa tilanteissa Liikenteen turvallisuusvirasto hoitaa verotuksen, veronkannon, verovalvonnan ja muut viranomaistehtävät.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin muista autoverotusta valvovista viranomaisista. Vaikka Tulli ei enää hoitaisi autoverotuksen toimittamista, Tullilla kuitenkin säilyisi verotuksen valvontatehtävä. Myös poliisi valvoisi nykyiseen tapaan autoverotusta. Näiden valvontaviranomaisten tehtävä olisi

osittain päällekkäinen Verohallinnon ja Liikenteen turvallisuusviraston suorittaman verovalvonnan kanssa. Valvontatehtävien päällekkäisyys olisi kuitenkin perusteltua, sillä valvontatoimenpiteiden tarkka luetteleminen ja työjaon yksityiskohtainen kuvaaminen lain tasolla olisi vaikeaa ja voisi jättää käytännön valvontatyötä haitaavia aukkoja toimivaltuuksiin. Tullin ja poliisiin rooli painottuisi käytännössä enemmän liikenteessä suoritettavaan valvontaan kun taas veroviranomaisten työn painopiste olisi asiakirjoihin ja tietojärjestelmiin pohjautuvassa valvonnassa. Tulli voisi kuitenkin yhä tehdä omia selvityksiä esimerkiksi ajoneuvojen väliaikaisen verottoman käytön edellytysten täyttymisestä. Tarkemmasta työnjaosta, valvontatehtävien toteutuksesta ja siihen liittyvästä ohjeistuksesta sovittaisiin veroviranomaisten ja valvontaviranomaisten kesken. Tullille säädettyyn valvontatehtävään sovellettaisiin lisäksi tullilaissa ja rikostorjunnasta Tullissa annetussa laissa säädettyjä toimivaltuuksia.

Pykälän edellä olevaa väliotsikkoa tarkistettaisiin.

55 §. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että termi edunvalvonta muutettaisiin oikeudenvallonnaksi. Muutoksella täsmennettäisiin, että pykälässä säädetään erityisesti valtion oikeudenvallonnasta verotuksessa ja verotusta koskevassa muutoksenhaussa. Valtion oikeudenvallvojaksi säädetäisiin Verohallinnon tehtäväalaan kuuluvassa verotuksessa Veronsaajien oikeudenvallvontayksikkö. Liikenteen turvallisuusviraston tehtävänä olevassa verotuksessa oikeudenvallvontatehtävät hoitaisi nykyiseen tapaan Liikenteen turvallisuusviraston veroasiamies.

Veronsaajien oikeudenvallvontayksikön suorittamaan oikeudenvallvontaan sovellettaisiin mainitun lain 24–26 §:ien sekä Verohallinnosta annetun asetuksen (278/2008) oikeudenvallvontaa koskevia säännöksiä vastaavasti kuin muussakin Verohallinnon tehtäväalaan kuuluvassa oikeudenvallvonnassa.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin 1 momenttia vastaavasti siten, että käsite edunvalvoja muutettaisiin oikeudenvallvojaksi. Viittaus 69 ja 70 §:iin poistettaisiin tarpeettomana, koska 69 §:n 5 momentin kuulemista koskevasta säännöksestä luovuttaisiin ja 70 §:n 4 momentin sijaan tulleeeseen 70 a §:n 2 momenttiin ei erityissäännöksenä olisi tarpeen viitata.

Pykälän edelle lisättäisiin sen sisältöä kuvaava väliotsikko.

63 §. Pykälässä säädetään veron perinnästä ulosottoihin sekä ajoneuvon käyttökiellosta ja haltuunotosta.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että veroviranomainen voisi pyytää virka-apua poliisin lisäksi myös Tullilta ajoneuvon käytön estämiseksi.

Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että ajoneuvo voitaisiin määrätä otettavaksi Verohallinnon ja Liikenteen turvallisuusviraston lisäksi poliisin tai Tullin haltuun. Lisäksi ehdotetaan, että haltuun otetun ajoneuvon huutokauppaan ei enää sovellettaisi tullihuutokaupan säännöksiä. Myöskään huutokaupalla ajoneuvosta saatua hintaa ei enää käytettäisi tullimaksujen kattamiseen ennen autoveroa.

67 §. Pykälä koskee autoverosta annettavaa ennakkoratkaisua. Ennakkoratkaisun antaisi 1 momentin mukaan Verohallinto tai Liikenteen turvallisuusvirasto näiden viranomaisten välisen toimivallan jaon mukaisesti.

69 §. Pykälä koskee oikaisuvaatimusmenettelyä. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että oikaisuvaatimusmenettelyä sovellettaisiin veron määräämistä ja palauttamista koskevien päätösten lisäksi kaikkiin muihinkin tämän lain nojalla annettuihin päätöksiin. Oikaisuvaatimusta ei kuitenkaan saisi tehdä ennakkoratkaisusta eikä päätöksistä, joista valittaminen on erikseen kielletty. Tällaisia päätöksiä ovat huojennusta ja maksunlykkäystä koskevat päätökset sekä 52 §:n mukainen käyttökiellon peruuttamista koskeva päätös.

Oikaisuvaatimusmenettelyä sovellettaisiin myös 32 §:ssä tarkoitettuun väliaikaisen verottoman käytön määräajan pidentämistä koskevaan päätökseen, 33 §:ssä tarkoitettuun asuinpaikkapäätökseen, 34 c §:ssä tarkoitettuun työsuhteajoneuvoa koskevaan päätökseen, 35 a §:ssä tarkoitettuun käyttöönottoilmoituksen vahvistamatta jättämistä koskevaan päätökseen, 36 §:ssä tarkoitettuun päätökseen ajoneuvon maastavienttiä varten annetusta määräajasta, 39 §:ssä tarkoitettuun rekisteröidyn asiamiehen lupapäätökseen, 43 §:ssä tarkoitettuun peruutusta ja peruutusmaksua koskevaan päätökseen sekä 63 §:ssä tarkoitettuihin ajoneuvon käytön estoa ja ajoneuvon haltuunottoa koskeviin päätöksiin.

Lain siirtymäsäännösten mukaan vireillä olevat oikaisuvaatimusasiat siirtyisivät lain voimaan tullessa Verohallinnon käsiteltäviksi. Verovelvollinen saisi toimia hänelle ennen lain voimaantuloa annetun valitusosoituksen mukaan ilman oikeudenmenetyksiä.

Pykälän 2 momentin sanamuotoa muutettaisiin 55 §:n sääntelyä vastaavasti siten, että edunvalvoja muutettaisiin oikeudenvalvojaksi.

Pykälän 3 momenttia muutettaisiin 55 §:n sääntelyä vastaavasti siten, että valtion puolesta oikaisuvaatimuksen tekijäksi säädettäisiin valtion oikeudenvalvoja eli Tullin oikeudenvalvontayksikön asemasta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö samalla kun Liikenteen turvallisuusviraston tehtäväälaan kuuluvassa verotuksessa oikeustila jäisi tältä osin ennalleen.

Pykälän 1 momentin muutoksesta johtuen oikaisuvaatimuksen määräajaksi säädettäisiin muissa kuin veron määräämistä tai palauttamista koskevissa asioissa 60 päivää päätöksen tiedoksiannosta. Kun virhemaksu lain 59 a §:n mukaan rinnastetaan veroon, myös erilliseen virhemaksua koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta kolmen vuoden määräajassa.

Oikaisuvaatimuksen määräajaksi muutettaisiin 60 päivää myös valtion oikeudenvalvojan osalta. Tämä olisi yhtenäinen muun Verohallinnon tehtäväälaan kuuluvan muutoksenhaun vastaavan määräajan kanssa.

Pykälän 5 momenttia muutettaisiin siten, että kuulemista koskevasta säännöksestä luovuttaisiin. Asianosaisten kuulemiseen sovellettaisiin hallintolain kuulemista koskevia säännöksiä. Kun muutoksenhakijana olisi verovelvollinen, valtion oikeudenvalvojaa kuultaisiin käytännössä vain poikkeuksellisesti silloin, kun kysymys on erityisestä laintulkintakysymyksestä. Sen sijaan jos muutoksenhakijana olisi valtion oikeudenvalvoja, verovelvollista kuultaisiin aina, kuten nykyisinkin. Momenttia muutettaisiin lisäksi siten, että siihen siirrettäisiin 6 momentin säännös oikaisuvaatimuksen käsittelystä ilman aiheetonta viivytystä. Pykälän 6 momenttiin otettaisiin kumottavaksi ehdotetun 74 §:n asiasisältö kuitenkin siten muutettuna, että velvollisuus maksaa vero säädetyssä ajassa muutoksenhausta huolimatta käsittäisi valituksen lisäksi myös oikaisuvaatimuksen. Periaate koskisi siten kaikkia muutoksenhaun vaiheita ja se soveltuisi myös veron liitännäisseuraamuksiin, kuten veronkorotukseen ja viivästysseuraamuksiin.

70 §. Pykälässä säädetään muutoksenhausta hallinto-oikeuteen. Pykälää muutettaisiin vastaamaan sitä, että lain 69 §:n muutoksella oikaisuvaatimusmenettely ulotettaisiin koskemaan kaikkia tämän lain nojalla annettuja päätöksiä. Tämän vuoksi hallinto-oikeuteen valitettaisiin vain oikaisuvaatimuksen johdosta tehdyistä päätöksistä sekä ennakkoratkaisuista. Muutosta haettaisiin pääsääntöisesti siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiiriin verovelvollisen kotikunta kuului ajankohtana, jona veroviranomainen teki alkuperäisen hallintopäätöksen.

Pykälän 2 ja 3 momentteja muutettaisiin 55 §:n sääntelyä vastaavasti siten, että edunvalvojan käsite muutettaisiin oikeudenvälvojaksi.

Muiden kuin veron määräämistä ja palauttamista koskevien päätösten valituksen määräajaksi muutettaisiin 60 päivää, mikä olisi yhtenäinen muun Verohallinnon tehtävälleen kuuluvan muutoksenhausta vastaavan määräajan kanssa.

Pykälän 4 momenttia muutettaisiin siten, että sen asiasisältö siirrettäisiin uuden 70 a §:n 2 momentiksi, ja momenttiin otettaisiin 5 momentin asiasisältö. Tarpeettomaksi käynyt 5 momentti kumottaisiin.

Pykälän 5 momentti siirtyisi 4 momentiksi.

70 a §. Lakiin lisättävässä uudessa pykälässä säädettäisiin kuulemisesta valitusta käsiteltäessä. Pykälän 1 momentti vastaisi asiasisällöltään verotusmenettelystä annetun lain 69 §:ää ja ehdotettavaa valmisteverotuslain 107 c §:ää.

Pykälän 1 momentin mukaan hallintotuomioistuimen olisi varattava valituksen johdosta 55 §:ssä tarkoitetulle valtion oikeudenvälvojalta ja valtion oikeudenvälvojan tekemästä valituksesta verovelvolliselle tilaisuus vastineen antamiseen sekä tarvittaessa muutoksenhakijalle tilaisuus vastaselityksen antamiseen.

Pykälän 2 momentti vastaisi sisällöltään nykyistä 70 §:n 4 momenttia. Momenttiin tehtäisiin tekninen muutos, jolla sen sanamuoto yhtenäistettäisiin verotusmenettelystä annetun lain ja valmisteverotuslakiin ehdotetun sääntelyn kanssa.

71 §. Pykälä koskee muutoksenhakua hallinto-oikeuden päätökseen. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin 55 §:n sääntelyä vastaavasti siten, että edunvalvonnan käsite muutettaisiin oikeudenvälvonnaksi. Ennakkoratkaisua koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä muutoksenaika olisi muuta Verohallinnon tehtävälleen kuuluvaa verotusta vastaavasti 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

73 §. Pykälä koskee veron palauttamista tai maksuunpanoa hallinto-oikeuden päätöksen perusteella. Pykälän 1 ja 2 momenttia muutettaisiin 54 §:n sääntelyä vastaavasti siten, että toimivaltainen veroviranomainen suorittaisi säännöksissä mainitut tehtävät.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin lisäksi 55 §:n sääntelyä vastaavasti siten, että edunvalvojan käsite muutettaisiin oikeudenvälvojaksi.

74 §. Pykälän mukaan autovero on valituksesta huolimatta maksettava säädetyssä ajassa. Pykälä kumottaisiin ja sen asiasisältö siirrettäisiin 69 §:n 6 momentiksi kuitenkin siten muutettuna, että säännös koskisi myös oikaisuvaatimusta.

75 §. Pykälässä säädetään, että valtioneuvostolla on oikeus määrätä vero kannettavaksi eduskunnalle annetun autoveron muuttamisesta koskevan esityksen mukaisesti. Säännös kumottaisiin vanhentuneena, sillä veromuutosten voimaantulosta säädetään lailla.

78 §. Pykälä koskee tilannetta, jossa valtion edunvalvoja katsoo, että verovelvollisen maksettavaksi tulisi määrätä veroa. Valtion edunvalvojan termi muutettaisiin oikeudenvalvojaksi. Oikeudenvalvojan pyynnöstä tehtävän päätöksen antajaksi säädettäisiin toimivaltainen veroviranomainen.

79 §. Pykälän 1 momentissa säädetään ilmoitusvelvollisuudesta Tullille tai Liikenteen turvallisuusvirastolle, jos rekisterissä tai käytössä havaitaan olevan ajoneuvon, josta ei ole suoritettu veroa. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että ilmoitus tulisi antaa veroviranomaiselle. Lisäksi termi rekisteröintiasioiden hoitaja muutettaisiin rekisteröinnin suorittajaksi ja katsastuksen toimittaja muutettaisiin katsastuksen suorittajaksi ajoneuvolakia (1090/2002) vastaavasti. Ilmoitusvelvollisia olisivat myös Tulli ja poliisi.

Pykälän 2 momentin sanamuotoa selkeytettäisiin. Tulli ja poliisi voisivat estää ajoneuvon käytön ja ottaa rekisterikilvet ja rekisteröintitodistuksen haltuun. Käytön estosta tulisi ilmoittaa asianomaiselle veroviranomaiselle.

80 §. Veroviranomaisilla, Tullilla ja poliisilla olisi oikeus tarkastaa ajoneuvoja ja tiloja sekä oikeus pysäyttää ajoneuvo tarkastusta varten.

84 §. Säännös koskee tietojen antamiseen liittyvän uhkasakon määräämistä. Uhkasakon voisivat määrätä Verohallinto ja Liikenteen turvallisuusvirasto.

87 a §. Lakiin lisättävässä uudessa pykälässä säädettäisiin Tullin ja veroviranomaisten oikeudesta saada toisiltaan tietoja niille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Kattava tietojenvaihto olisi välttämätöntä verotuksen sekä tehokkaan verovalvonnan toteuttamiseksi. Tietojenvaihto voisi olla oma-aloitteista tai pyynnöstä tapahtuvaa, ja se voisi tapahtua tietojärjestelmän avulla tai muulla tavalla sähköisesti. Säännös täydentäisi autoverolain tietojen salassapitoa ja luovuttamista koskevia säännöksiä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin Tullin oikeudesta antaa Verohallinnolle ja Liikenteen turvallisuusvirastolle tarpeellisia tietoja oma-aloitteisesti. Tiedot voisivat koskea verotettavaa ajoneuvoa, valvontahavaintoja ja muita veroviranomaisen toimivaltaan kuuluvaa autoverotukseen liittyvää tehtävää varten annettuja tietoja. valvontahavainnoilla tarkoitettaisiin muun muassa [Tullin teknisissä tienvarsitarkastuksissa sekä muulla tavalla saamia verovalvontaa koskevia havaintoja ja tietoja](#). Verotettavaa tuotetta koskevia tietoja olisivat muun muassa valmisteveron alaisia tuotteita koskevat sitovat tariffitiedot.

Pykälän 2 momentti koskisi Verohallinnon ja Liikenteen turvallisuusviraston oikeutta saada pyynnöstä Tullilta lakisääteisten tehtäviensä hoitamista varten tarvitsemiaan tietoja. Verohallinto voisi pyytää Tullilta tietoja verotuksen toimittamista, lupaharkintaa, verovalvontaa sekä muita sille säädettyjä autoverotukseen liittyviä tehtäviä varten.

Pykälän 3 momentti koskisi Tullin oikeutta saada tietoja Verohallinnon ja Liikenteen turvallisuusviraston tietojärjestelmistä ja rekistereistä. Tältä osin sovellettaisiin vuonna 2015 voimaantullutta henkilötietojen käsittelystä Tullissa annettua lakia. Sen mukaan Tullilla on oikeus saada Verohallinnon tietojärjestelmistä tarpeelliset tiedot verovelvollista koskevine tunnistetietoineen muun muassa verotusta, perintää ja tullirikostorjuntaa varten. Esityksen 17 lakiehdotuksessa ehdotetaan, että tietoja voitaisiin käyttää myös lain 2 §:ssä määriteltäväksi ehdotettuun verovalvontaan. Tullilla on oikeus saada ajoneuvoliikennerekisteristä tullivalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten tarvittavat tiedot.

Pykälässä tarkoitettu tietojenvaihto voisi tapahtua myös teknisen käyttöoikeuden avulla tai muutoin sähköisesti, mistä säädetäisiin 4 momentissa.

88 §. Pykälään sisältyvä maininta tulliviranomaisesta muutettaisiin Verohallinnoksi.

28 Laki Tullin hallinnosta

2 §. Tehtävät. Lain 2 §:ssä säädetään Tullin tehtävistä. Pykälän 1 momentista poistettaisiin maininta autoverotuksesta huolehtimisesta kokonaan, koska Tullille ei jäisi autoverotustehtäviä lainkaan erikseen säädettyä valvontatehtävää lukuun ottamatta. Valmisteverotustehtäviä Tullilla säilyisi siten kuin Tullin tehtävistä kyseisissä verolaeissa tarkemmin säädetään, mikä huomioitaisiin säännösehdoituksen sanamuodossa. Vaikka maahantuonnin arvonlisäverotuksessa ei vielä tässä vaiheessa ehdoteta muutoksia, ehdotetaan myös maahantuonnin arvonlisäverotuksesta kirjattavaksi samalla tavoin kuin valmisteverotuksesta siten, että Tulli toimittaa maahantuonnin arvonlisäverotusta sen mukaan kuin erikseen säädetään. Tämä ei kuitenkaan käytännössä vaikuttaisi Tullin arvonlisäveronkantotehtävään, koska siitä säädetään erikseen arvonlisäverolaissa.

29 Laki henkilötietojen käsittelystä Tullissa

2 §. Määritelmät. Verotustehtävien siirtäminen pois Tullilta luo Tullin verovalvontatehtävien osalta uudenlaisen tilanteen, jossa Tullille olisi säädetty verotuksen valvontatehtäviä sellaisen verotuksen valvomiseksi, jota se ei itse toimita. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi verovalvonnan määritelmä, jonka mukaan verovalvonnalla tarkoitettaisiin Tullin tehtäväksi erikseen säädetyn, tiettyä verolajia koskevan, valvontatehtävän suorittamista. Verovalvontaan sisältyisi myös kaupallisen liikenteen riskianalyysitoiminta. Verovalvonta –termiä käytettäisiin lain 3 ja 5 §:ssä tarkentamaan, että asianomaisiin tietojärjestelmiin saataisiin tallentaa ja niissä käsitellä myös määritelmässä tarkoitetun verovalvonnan, jossa verotuksen toimittaminen ei kuulu Tullin toimivaltaan, tietoja. Lisäksi termiä käytettäisiin 13 §:ssä tarkentamaan, että Tullilla olisi oikeus saada pykälän mukaisesti tietoja myös verovalvontaa varten. Tarkoituksena ei siis ole laajentaa Tullin tietojensaanti- ja tietojenkäsittelyoikeuksia vaan varmistaa, että ne säilyisivät ennallaan Tullille edelleen jäävää verovalvontatehtävää varten.

3 §. Rikostorjunnan tietojärjestelmä. Rikostorjunnan tietojärjestelmä on Tullin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä, automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä henkilörekisteri. Rikostorjunnan tietojärjestelmä saa sisältää henkilöistä vain sellaisia tietoja, joita on tarpeen käsitellä Tullille laissa säädettyjen valvonta- ja rikostorjuntatehtävien suorittamiseksi. Pykälän 3 momentin 1 kohdan b alakohtaan ehdotetaan lisättäväksi, että järjestelmään saadaan tallettaa myös tiedot 2 §:ssä määriteltäväksi ehdotetun verovalvonnan toimenpiteistä.

5 §. Tullivalvonnan tietojärjestelmä. Tullivalvonnan tietojärjestelmä olisi kuten nykyisinkin Tullin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä, automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä henkilörekisteri. Tullivalvonnan tietojärjestelmän tarkoituksena on tehostaa valvontaa varmistamalla osaltaan tullien, verojen ja maksujen oikeellisuutta, tavaroiden tuonti- ja vientirajoitusten noudattamista sekä muiden tullitoimenpiteiden oikeaa kohdentamista. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että järjestelmään voidaan kerätä, tallettaa ja muutoinkin käsitellä myös 2 §:ssä määriteltäväksi ehdotetun verovalvonnan suorittamiseksi tarpeellisia tietoja.

13 §. Tullin oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä. Pykälässä säädettäisiin nykyistä säännöstä vastaavasti Tullin oikeudesta saada henkilö- ja muita tietoja määrättyistä tietojärjestelmistä ja rekistereistä. Tullilla olisi salassapitosäännösten estämättä oikeus saada pykälässä tarkoitetuista tietojärjestelmistä ja henkilörekistereistä kaikki tarvitsemansa tiedot säännöksessä yksilöityjen tehtäviensä suorittamiseksi. Pykälän 1 momentin asianomaisia kohtia esitetään tarkennettavaksi lisäämällä niihin, että tietoja voitaisiin käyttää myös lain 2 §:ssä määriteltäväksi ehdotettuun verovalvontaan. Tietoa pyytäessään Tulli suorittaisi pyydettyjä tietoja koskevan tarpeellisuusharkinnan siitä, että tieto on tarpeellinen kyseiseen käyttötarkoitukseen. Momentin 2 kohtaa täydennettäisiin lisäksi siten, että Tulli voisi saada tarvittavia tietoja Verohallinnon tietojärjestelmien lisäksi myös Verohallinnon rekistereistä.

17 §. Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille. Pykälän 1 momentin 1 kohdassa säädetään Tullin oikeudesta luovuttaa tietoja Verohallinnolle. Kohtaan ehdotetaan lisättäväksi, että tietoja voidaan luovuttaa Verohallinnolle myös valtion edun- ja oikeudenvallontaa varten. Koska Tulli suorittaisi verovalvontaa ja epäiltyjen rikosten esitutkintaa myös tietyn Verohallinnon toimitettavaksi kuuluvan verotuksen osalta, tulisi Verohallinnon voida saada Tullilta valtion edun- ja oikeudenvallontaa varten tarvitsemiaan tietoja.

30 Laki Verohallinnosta

28 §. Menettely rikosasiassa. Jotta Tullilta Verohallinnon kannettavaksi siirtyviä veroja koskevien verorikosepäilyjen tutkinta suoritettaisiin Tullissa, jossa olisi edelleen esitutkintaan tarvittavat resurssit ja osaaminen, lisättäisiin pykälän 1 momenttiin säännös, jonka mukaan Verohallinnon tulisi tehdä siirtyviä verolajeja koskevat rikosilmoitukset Tullille. Rikostorjunnan yleisviranomaisena toimivan poliisin ajantasaisen tiedonsaannin varmistamiseksi tulisi Tullille tehtävät rikosilmoitukset antaa samanaikaisesti myös poliisille tiedoksi. Kun Verohallinto tekee samaa verovelvollista koskevia rikosilmoituksia eri verolajeista sekä poliisille että Tullille, se kertoisi tämän rikosilmoituksissaan, jotta esitutkintaviranomaiset osaavat huomioida mahdollisen tarpeen sopia yhteistyöstä tai tutkinnan keskittämisestä.

30 §. Verotuskustannukset ja niiden jakautuminen. Esityksessä ehdotetaan Verohallinnon tehtäväälaan siirrettäväksi auto- ja valmisteverot. Koska valtion verojen osuus Verohallinnon toimittamista veroista kasvaa, osuudet verotuskustannuksista on määriteltävä uudelleen. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että valtio perisi vuodesta 2017 lähtien kunnilta yhteensä 29,9 prosentin, evankelisluterilaisen kirkon seurakunnalta 3,3 prosentin osuuden ja Kansaneläkelaitokselta 5,7 prosentin osuuden verotuskustannuksista. Uudet kustannusosuudet on laskettu siten, että vuoden 2016 vahvistettuihin verotuskustannuksiin lisätään Tullilta siirrettävä määräraha valtion kustannusosuuteen muiden veronsaajien kustannusten pysyessä ennallaan.

31 Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta

1 §. Lain soveltamisala. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi 3 momentti, jossa lain soveltamisalan ulkopuolelle rajattaisiin autoverotusta ja valmisteverotusta koskevat asiakirjat ja tiedot. Autoverotusta koskevien tietojen ja asiakirjojen julkisuudesta ja salassapidosta säädetään autoverolaissa, ja valmisteverotusta koskevien tietojen ja asiakirjojen julkisuudesta ja salassapidosta valmisteverotuslaissa 1469/1994, nykyiseen valmisteverotuslakiin lisättäväksi ehdotetussa uudessa 4 a §:ssä sekä eräissä verolajikohtaisissa valmisteverolaeissa.

Verohallinnon sisällä tietojen luovutus olisi kuitenkin mahdollista sen mukaan kuin lain 10 §:ssä säädetään. Lisäksi, sen mukaan kuin lain 16 §:ssä säädetään, Verohallinto saisi antaa salassapitosäännösten estämättä valtiovarainministeriölle myös valmiste- ja autoverotusta koskevia tietoja, jotka ovat tarpeen verolainsäädännön ja valtion talousarvion laadintaa varten.

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua asetusta (1547/1994) muutettaisiin ehdotettuun tehtävien siirtoon liittyen. Lisäksi muutettaisiin Verohallinnon suoritteiden maksullisuudesta annettua valtiovarainministeriön asetusta (1574/2015).

Muutettaviksi ehdotettuihin lakeihin sisältyviä valtuuksia antaa tarkempia määräyksiä muutettaisiin ehdotettuja toimivallan muutoksia vastaaviksi. Ne Tullin antamat tarkemmat määräykset, joiden antamista koskeva toimivalta siirtyisi tämän esityksen mukaan Verohallinnolle, kumoutuisivat muutoslakien tullessa voimaan.

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017. Valmiste- ja autoverotusta koskeva toimivalta siirtyisi tuolloin Tullilta Verohallinnolle lukuun ottamatta tullauksen yhteydessä toimitettavaa valmisteverotusta. Myös näiden veromuotojen valvontatehtävä jäisi edelleen myös Tullille.

Lakeihin ehdotettavien siirtymäsäännösten mukaan Verohallinnosta tulisi toimivaltainen viranomainen myös ennen vuotta 2017 vireille tulleiden valmiste- ja autoverotusasioiden osalta. Tämä tarkoittaisi, että vuodenvaihteessa Tullissa käsiteltävinä olevat valmiste- ja autoverotusta koskevat asiat, muun muassa hakemusasiat, oikaisuvaatimukset, jälkiverotusasiat sekä verotarkastukset, siirtyisivät Verohallinnon hoidettaviksi. Tämä olisi luontevaa, koska tehtävien siirron myötä valmiste- ja autoverotuksen asiantuntijat siirtyisivät Verohallintoon eikä Tulliin enää jäisi näiden verotusmuotojen asiantuntijoita hoitamaan kesken olevia asioita. Verohallinnolle siirtyisivät myös valmiste- ja autoverotusta koskevat Tullin tekemät sopimukset ja sitoumukset, jollei niiden sisällöstä johtuisi muuta. Säännös koskisi esimerkiksi Tullin ja toisen viranomaisen välisiä yhteistyösopimuksia sekä Tullille annettuja valmiste- ja autoverovakuuksia koskevia sitoumuksia. Sopimukset ja sitoumukset eivät kuitenkaan siirtyisi Verohallinnolle, jos toisin sovittaisiin. Koska Tulli toimisi jatkossakin tietojärjestelmien teknisenä ylläpitäjänä, tietojärjestelmiä koskevat sopimukset eivät siirtyisi Verohallinnolle, jollei tästä sovittaisi erikseen.

Siirtymäsäännösten mukaan poikkeuksen toimivallan siirtymistä koskevaan pääsääntöön muodostaisivat ne Tullin vahingonkorvausvelvollisuutta koskevat asiat, jotka perustuvat Tullin ennen vuotta 2017 tekemiin verotuspäätöksiin. Nämä vahingonkorvausasiat jäisivät Tullin hoidettaviksi. Kyse olisi käytännössä ensisijaisesti eri vaiheissa olevista sekä mahdollisesti tulevaisuudessa vireille tulevista autoverotusta koskevista vahingonkorvauskanteista. Näitä koskeva

toimivalta ei siirtyisi Verohallinnolle ensinnäkään siksi, että Tullille vuosien varrella kertynyt kyseisten vahingonkorvausasioiden asiaosaaminen jäisi siirron yhteydessä Tullin edunvalvontatoimintoon. Toiseksi kyse on myös mittavasta paperiarkistosta ja sen fyysisestä siirtämisestä paikasta toiseen. Verotustoimivallan myötä Verohallinnolle on tarpeen siirtää Tullista valmiste- ja autoverotusasioiden arkistot 10 vuoden ajalta. Jos myös vastuu ennen vuotta 2017 tehtyihin verotuspäätöksiin liittyvistä vahingonkorvausasioista siirtyisi Verohallinnolle, tulisi siirrettäväksi 30 vuoden arkistoaineisto. Tällaisen paperimäärän siirtäminen ei olisi tarkoituksenmukaista.

Toimivallan siirtymistä koskevasta pääsäännöstä poikettaisiin myös asianomistajan puhevallan osalta tietyissä lain voimaan tullessa kesken olevissa rikosasioissa ja niihin liittyvissä vahingonkorvausasioissa. Jos rikosasiassa olisi käytetty asianomistajapuhevaltaa esitutkinnassa tai tuomioistuimessa, mutta asiasta ei olisi vielä annettu lainvoimaista tuomiota, tulliasiamies käyttäisi puhevaltaa kyseisessä asiassa lain voimaan tulon jälkeenkin. Siirtymäsäännös ei perustuisi verotuspäätöksen tekemiseen, vaan rangaistus- tai korvausvaatimuksen esittämisen ajankohtaan. Verohallinnolla ei olisi heti lain voimaan tullessa resursseja ottaa vastaan muutamaa sataa kesken olevaa rikosasiaa, joihin tulliasiamiehet ovat jo perehtyneet ja joita koskeva asiakirja-aineisto voi olla runsas. Verohallinto käyttäisi asianomistajan puhevaltaa niissä rikosasioissa, joissa tulliasiamies ei olisi vielä sitä tehnyt. Tehtävien hoitamisen kannalta olisi lisäksi tarkoituksenmukaista, että Tullilla säilyisi toimivalta periä ennen lain voimaantuloa annettuihin lainvoimaisiin vahingonkorvaustuomioihin perustuvia saatavia. Kun lain voimaantulon jälkeen annettaisiin uusia vahingonkorvaustuomioita tai tuomio tulisi lainvoimaiseksi, vahingonkorvaussaatavat siirtyisivät Verohallinnon perittäviksi myös silloin, kun tulliasiamies on jatkanut puhevallan käyttämistä tuomioistuimessa. Verohallinto voisi valtion viranomaisena periä myös näitä tuomiosaatavia, sillä korvaukset vaaditaan ja tuomitaan maksettavaksi Suomen valtiolle.

Jotta esitetty tehtäväsiirto ei aiheuttaisi verovelvollisille oikeudenmenetyksiä hakemusasioissa, joissa hakemus on jätettävä määräajassa, hakemuksen katsottaisiin saapuneen oikeaan aikaan, jos se olisi määräajan sisällä jätetty Verohallinnon sijaan virheellisesti Tullille. Tällaisia hakemuksia olisivat esimerkiksi tukityyppistä veronpalautusta koskevat hakemukset.

Tullin ennen muutoslakien voimaantuloa antamat valmiste- ja autoverotusta koskevat päätökset, luvat ja rekisteröinnit jäisivät voimaan entisin ehdoin.

Muussa lainsäädännössä viittaus Tulliin tarkoittaisi muutoslakien voimaantulon jälkeen viittausta Verohallintoon, silloin kun kyse olisi Verohallinnolle siirtyneistä tehtävistä.

Tullin ennen vuotta 2017 tekemiin valmisteverotusta ja autoverotusta koskeviin päätöksiin haettaisiin muutosta ennen muutoslakien voimaan tuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti mutta kuitenkin niin, että Tullin sijaan toimivaltainen viranomainen olisi Verohallinto. Ennen muutoslakien voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä sovellettaisiin kaikissa muutoksenhakuprosessin vaiheissa jäljempänä selostettavaa oikaisuvaatimusta ja sen jälkeistä valitusmenettelyä koskevaa poikkeusta lukuun ottamatta siitä riippumatta, onko muutoksenhaku tullut vireille ennen muutoslakien voimaantuloa vai sen jälkeen. Näin meneteltäisiin myös hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Muutoksenhaussa, joka kohdistuu lain voimaantulon jälkeen tehtyihin Verohallinnon tai Tullin päätöksiin, sovellettaisiin ehdotettujen lakien säännöksiä. Päätöksellä tarkoitettaisiin tässä ensiasteen verotuspäätöksiä sekä jälkiverotus- ja muita ensiasteen muutosverotuspäätöksiä samoin

kuin oikaisuvaatimuksen johdosta annettuja päätöksiä. Uusia säännöksiä sovellettaisiin Verohallinnon tekemään, oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen myös silloin, kun Tulli on tehnyt oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen ennen lain voimaantuloa, ja siitä riippumatta, onko oikaisuvaatimus tehty ennen lain voimaantuloa vai sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voisi tehdä ja valituskirjelmän voisi toimittaa ennen vuotta 2017 annetun muutoksenhakuosoituksen mukaisesti Tullille ilman oikeudenmenetystä säädetyssä määräajassa. Tulli siirtäisi asian toimivaltaiselle viranomaiselle eli Verohallinnolle.

Asiaa voidaan havainnollistaa seuraavin esimerkein.

1) Tulli tekee joulukuussa 2016 valmisteveron virhemaksua koskevan erillispäätöksen, johon liitetään vanhan lain mukainen muutoksenhakuosoitus. Oikaisuvaatimuksen määräaika on 30 päivää. Verovelvollinen tekee oikaisuvaatimuksen Verohallinnolle tammikuussa 2017. Verohallinto antaa maaliskuussa 2017 oikaisuvaatimukseen päätöksen, johon liitetään uuden lain mukainen muutoksenhakuosoitus hallinto-oikeudelle. Valituksen määräaika on 60 päivää. Valituskirjelmä on jätettävä hallinto-oikeuteen ja oikeudenkäynnin osapuolten kuuleminen tapahtuu siten kuin ehdotetussa valmisteverotuslain 107 c §:ssä säädetään.

Jos hallinto-oikeus valituksen johdosta muuttaisi virhemaksua koskevaa päätöstä, Verohallinto toteuttaisi muutoksen. Verohallinnon päätökseen haettaisiin muutosta uuden lain säännösten mukaan, koska Verohallinnon päätös tehtäisiin tämän lain voimaantulon jälkeen. Oikaisuvaatimusaika olisi siten 60 päivää. Myös muutoksenhaussa oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen noudatettaisiin kaikilta osin uuden lain valitusmenettelyä koskevia säännöksiä.

2) Tulli tekee elokuussa 2016 autoverotusta koskevan verotuspäätöksen, johon liitetään vanhan lain mukainen muutoksenhakuosoitus. Oikaisuvaatimuksen määräaika on kolme vuotta päätöstä seuraavan vuoden alusta, aina kuitenkin vähintään 60 päivää. Verovelvollinen tekee oikaisuvaatimuksen Tullille joulukuussa 2016. Verohallinto antaa maaliskuussa 2017 oikaisuvaatimukseen päätöksen, johon liitetään uuden lain mukainen muutoksenhakuosoitus hallinto-oikeudelle. Valituksen määrä-aika on 3 vuotta alkuperäistä verotuspäätöstä seuraavasta vuodesta, aina kuitenkin vähintään 60 päivää. Valituskirjelmä on jätettävä hallinto-oikeuteen ja oikeudenkäynnin osapuolten kuuleminen tapahtuu siten kuin lain 70 a §:ssä säädetään.

Jos hallinto-oikeus valituksen johdosta kumoaisi ja palauttaisi asian uudelleen käsiteltäväksi ja Verohallinto tekisi uudelleen käsittelypäätöksen vuonna 2018, tähän päätökseen haettaisiin muutosta oikaisuvaatimuksella Verohallinnolta. Oikaisuvaatimusaika olisi siten kolme vuotta uudelleen käsittelyä koskevan päätöksen tekemisvuotta seuraavan vuoden alusta eli vuoden 2019 alusta laskettuna, aina kuitenkin vähintään 60 päivää tiedoksisaannista. Myös muutoksenhaussa oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen noudatettaisiin kaikilta osin uuden lain valitusmenettelyä koskevia säännöksiä.

3) Verohallinto tekee tammikuussa 2017 valmisteveron jälkiverotusta koskevan päätöksen, joka kohdistuu vuoteen 2015. Päätökseen liitetään uuden lain mukainen muutoksenhakuosoitus, jossa oikaisuvaatimuksen määräaika on kolme vuotta jälkiverotuspäätöstä seuraavasta vuodesta eli vuoden 2018 alusta laskettuna, aina kuitenkin vähintään 60 päivää tiedoksisaannista. Myös muutoksenhaussa oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen noudatettaisiin kaikilta osin uuden lain valitusmenettelyä koskevia säännöksiä.

Valmisteverotuslain siirtymäsäännökset koskisivat myös niitä valmisteveroja, joihin asianomaisen valmisteverolain nojalla sovelletaan valmisteverotuslakia. Asianomaisissa valmisteveroja koskeissa muutoslaeissa säädettäisiin siten vain voimaantulosta.

Biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain ja yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain muutoslakeihin otettaisiin soveltuvin osin samat siirtymäsäännökset kuin valmisteverotuslain ja autoverolain muutoslakeihin.

Tulli ja Verohallinto voisivat ryhtyä siirron vaatimiin täytäntöönpanotoimiin ennen lain voimaantuloa ilman asiaa koskevaa siirtymäsäännöstäkin. Täytäntöönpanotoimia olisivat muun muassa valmiste- ja autoverotuksen yleisvakuuksien määräämistä koskevat toimet.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

LAKIEHDOTUKSET

1. Laki valmisteverotuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan valmisteverotuslain (182/2010) 26 §:n 4 momentti ja 111 §,

sellaisena kuin niistä on 111 § laissa 869/2011,

muutetaan 4 §, 6 §:n 13 kohta, 9 §:n 2 momentti, 10 §, 11 §:n 3 ja 5—7 momentti, 16 §:n 2 momentti, 21 §:n 2 momentti, 24 §:n 1 momentin 1 kohta, 26 §:n 4 momentti, 27 §:n 2 momentti, 28 §:n 4 momentti, 29 §:n 2—4 momentti, 30 §:n 1 momentti, 31 §:n 1—3 ja 5 momentti, 32 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 33 §:n 1 momentti, 35 §:n 1 momentti, 36 §:n 1 momentti, 41 §:n 2 ja 3 momentti, 44, 47, 47 a, 47 b, 47 d ja 47 e §, 48 §:n 1 momentti, 53 §:n 2 momentti, 54 §:n 2 momentti, 55 §:n 2 momentti, 58 §, 62 §:n 2 momentti, 63—65 §, 68 §:n 1 ja 2 momentti, 70 §:n 1 momentti, 74 §:n 3 momentti, 78 §:n otsikko ja 2 momentti, 80 §:n 1 momentti, 81 §:n 2 momentti, 83 §:n 5 ja 6 momentti, 92 §:n 3 momentti, 93 §:n 2 momentti, 96 §:n 1, 2 ja 5 momentti, 97 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti, 98 §, 100 §:n 1 momentti, 101 ja 102 §, 103 §:n 1 momentti, 104 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 105 §, 106 §:n 1 momentti, 107 § ja otsikko, 107 a §:n 1 ja 2 momentti, 107 b §:n 1 ja 2 momentti ja 108 §:n 2—4 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 3 ja 48 § laissa 311/2016, 4, 41 §:n 2 ja 3 momentti, 98 ja 107 § laissa

964/2012, 31, 32, 47 a, 47 b, 47 d ja 47 e §, 55 §:n 2 momentti ja 83 §:n 6 momentti laissa

495/2014, 103 §:n 1 momentti laissa 635/2015, 104 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 105, 106 §:n 1

momentti, 107 a §:n 1 ja 2 momentti, 107 b §:n 1 ja 2 momentti ja 108 § laissa 939/2015, sekä

lisätään lakiin uusi 4 a §, 30 §:ään uusi 4 momentti, 47 d §:ään, sellaisena kuin se on laissa

495/2014, uusi 4 momentti, 107 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 964/2012 uusi 2 momentti sekä

uusi 107 c §, seuraavasti:

4 § Toimivaltaiset viranomaiset

Verohallinto vastaa valmisteverotuksen toimittamisesta, verovalvonnasta ja muista tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa säädettyistä viranomaistehtävistä. Myös Tullin tehtävänä on valvoa, että valmisteverovelvolliset noudattavat verotuksen oikeellisuuden varmistamiseksi säädettyjä ja määrättyjä velvollisuuksiaan.

Tulli vastaa valmisteverotuksen toimittamisesta ja valvonnasta 3 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa.

Verohallinnon ja Tullin sisäisestä toimivallasta ja tehtävien jaosta säädetään Verohallinnosta annetussa laissa (503/2010) ja Tullin hallinnosta annetussa laissa (960/2012).

Tullin toimivaltuuksiin sovelletaan, mitä tullilaissa (304/2016) ja rikostorjunnasta Tullissa annetussa laissa (623/2015) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

4 a § *Tietojenvaihto Tullin ja Verohallinnon välillä*

Tullilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä antaa Verohallinnolle omasta aloitteestaan tieto verotettavasta tuotteesta ja valmisteveron alaisesta toiminnasta, valvontahavainnoista ja muista Verohallinnon toimivaltaan kuuluvaa valmisteverotukseen liittyvää tehtävää varten tarpeellisista seikoista verovelvollista koskevine yksilöinti- ja yhteystietoineen.

Verohallinnolla on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada Tullilta pyynnöstä valmisteverotuksen toimittamista, lupaharkintaa, verovalvontaa sekä muuta Verohallinnon toimivaltaan kuuluvaa valmisteverotukseen liittyvää tehtävää varten tarpeelliset tiedot verotettavasta tuotteesta, valmisteveron alaisesta toiminnasta, valvontahavainnoista sekä Tullin toimittamasta valmisteverotuksesta ja siihen liittyvistä tehtävistä verovelvollista koskevine yksilöinti- ja yhteystietoineen.

Tullin oikeudesta saada tietoja Verohallinnon tietojärjestelmistä säädetään henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain (639/2015) 13 §:ssä.

Tiedot saadaan antaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

6 § *Muut määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

13) *veroedustajalla* sellaista Suomeen sijoittautunutta henkilöä, jonka etämyyjä on nimennyt ja jonka Verohallinto on hyväksynyt suorittamaan valmisteverot etämyyjän puolesta Suomessa vastaanotetuista tuotteista;

9 § Tuotteiden tuhoutuminen väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä

Tuotteiden täydellinen tuhoutuminen tai lopullinen menettäminen on näytettävä toteen sen jäsenvaltion toimivaltaisista viranomaisista tyydyttävällä tavalla, jossa tuotteet tuhoutuivat tai menetettiin. Jos ei ole mahdollista määrittää, missä tuhoutuminen tai menettäminen on tapahtunut, se on näytettävä toteen sen jäsenvaltion toimivaltaisista viranomaisista tyydyttävällä tavalla, jossa se havaittiin. Jos tuotteet tuhoutuvat tai menetetään Suomessa, se on näytettävä toteen toimivaltaista viranomaista tyydyttävällä tavalla.

10 § Tuotteiden hävittäminen

Kulutukseen luovutuksena ei pidetä väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä olevien valmisteveron alaisten tuotteiden hävittämistä, jos se on tapahtunut toimivaltaisen viranomaisen luvalla. Edellytyksenä on lisäksi, että hävittäminen tapahtuu toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa tai muutoin hyväksyttävällä tavalla.

11 § Sääntöjenvastainen menettely väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa Verohallinnon on ilmoitettava asiasta lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Jos tuotteita on lähetetty Suomesta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä, eivätkä ne ole saapuneet määräpaikkaansa eikä vakuudenantaja ole tiennyt eikä ole voinut tietää, että tuotteet eivät ole saapuneet määräpaikkaan, hän voi 30 päivän kuluessa siitä, kun toimivaltaiset viranomaiset toimittivat hänelle tästä tiedon, osoittaa siirron päättäneen tai osoittaa paikan, jossa sääntöjenvastaisuus tapahtui.

Jos 2 tai 4 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa saadaan kolmen vuoden kuluessa selville, että tuotteiden kulutukseen luovutukseen johtanut säännönvastaisuus tapahtui muussa jäsenvaltiossa, Verohallinto palauttaa Suomessa kannetut valmisteverot sen jälkeen, kun on esitetty todiste siitä, että valmisteverot on kannettu siinä jäsenvaltiossa, jossa kulutukseen luovutus tapahtui.

Jos tuotteista on kannettu valmisteverot toisessa jäsenvaltiossa, mutta kolmen vuoden kuluessa siirron alkamispäivästä saadaan selville, että tuotteiden kulutukseen luovutukseen johtanut sääntöjenvastaisuus tapahtui Suomessa, Verohallinnon on ilmoitettava asiasta tuotteista valmisteverot kantaneen jäsenvaltion viranomaisille.

16 § Verosta tehtävät vähennykset

Lisäksi valtuutetulla varastonpitäjällä ja rekisteröidyllä vastaanottajalla on oikeus vähentää verokaudelta suoritettavasta valmisteverosta vero, joka on suoritettu tai suoritettava sellaisista kulutukseen luovutetuista tuotteista, jotka ovat täydellisesti tuhoutuneet tai lopullisesti menetetyt ennalta arvaamattoman tapahtuman tai ylivoimaisen esteen takia. Vähennystä ei voi tehdä sellaisista tuotteista, joiden tuhoutuminen on johtunut tuotteiden luonteesta. Vähennys voidaan tehdä ainoastaan sellaisista tuotteista, joiden täydellinen tuhoutuminen tai lopullinen menettäminen voidaan näyttää toteen. Tuotteet, joista tehdään vähennys, on hävitettävä toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa tai muutoin sen hyväksymällä tavalla.

21 § Toiminnan luvanvaraisuus

Verohallinto antaa hakemuksesta luvan toimia valtuutettuna varastonpitäjänä, rekisteröitynä vastaanottajana, rekisteröitynä lähettäjänä tai veroedustajana sekä luvan verottoman varaston pitämiseen. Luvan on oltava voimassa toiminnan alkaessa ja sen aikana.

24 § Verottoman varaston luvan myöntämisen edellytykset

Verottoman varaston lupa myönnetään sellaista varastoa, tilaa tai aluetta varten:

- 1) joka on luvan hakijan hallinnassa ja toimivaltaisen viranomaisen valvottavissa;
-

26 § Luvan myöntämisen muut edellytykset

Tulli antaa pyynnöstä Verohallinnolle lausunnon 2 momentissa tarkoitettusta hakijan luotettavuudesta.

27 § Luvan sisältö

Luvanhaltijan on ilmoitettava Verohallinnolle lupahakemuksessa ilmoitettujen tietojen olennaisista muutoksista.

28 § Vakuudet

Verohallinto määrää vakuuden suuruuden. Vakuuden suuruutta harkittaessa tulee ottaa huomioon luvan hakijan luotettavuus, toiminnan laajuus ja kannattavuus sekä hakijan vakavaraisuus, maksuvalmius ja muut taloudelliset edellytykset vastata veroista. Lisäksi harkinnassa tulee ottaa huomioon hakijan aikaisempi taloudellinen toiminta ja käyttämä maksutapa sekä hakijan riski joutua maksukyvyttömäksi tulevaisuudessa. Verohallinto voi muuttaa vakuuden määrää, jos se on tarpeen luvanhaltijan toiminnassa tapahtuneiden muutosten takia.

29 § Luvan peruuttaminen ja varoitus

Jos luvanhaltijan toiminnassa ilmenee puutteita, rikkomuksia tai laiminlyöntejä, Verohallinto voi antaa luvanhaltijalle kirjallisen varoituksen. Varoituksen antamisen yhteydessä voidaan asettaa luvanhaltijalle määräaika, jonka kuluessa luvanhaltijan tulee korjata puute tai laiminlyönti.

Luvanhaltijan hakiessa luvan peruuttamista lupa voidaan määrätä päättyväksi viimeistään kuuden kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä Verohallinnolle.

Luvan peruuttamisen jälkeen Verohallinto palauttaa viipymättä 28 §:ssä tarkoitettun vakuuden tai sen osan siitä, jota ei ole käytetty verojen suoritukseksi, sen jälkeen kun luvanhaltijalla ei ole maksamattomia veroja eikä ole tiedossa, että luvassa tarkoitettusta toiminnasta aiheutuisi uusia verovelvoitteita.

30 § Valmisteverotuksen rekisterit

Verohallinto pitää hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla annetussa neuvoston asetuksessa 2072/2004/EY edellytettyä rekisteriä luvanhaltijoista ja verottomista varastoista. Lisäksi Verohallinto pitää tämän lain ja valmisteverolakien täytäntöön panemiseksi rekisteriä, johon merkitään valmisteverotuksen toimittamista tai verojen palauttamista varten tarpeelliset tiedot.

Verohallinto pitää rekisteriä 98 b §:ssä tarkoitetuista tuensaaajista.

31 § Veroilmoituksen antaminen

Verokausi-ilmoittajan on annettava Verohallinnolle veroilmoitus kultakin verokaudelta viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 18 päivänä.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun verovelvollisen on annettava Verohallinnolle veroilmoitus neljän arkipäivän kuluessa siitä, kun tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt, tämä päivä mukaan luettuna. Arkipäiväksi ei katsota arkilauantaita. Neljän arkipäivän ilmoitusaikaa ei sovelleta, jos tarkastuksessa tai muutoin havaitaan, että tuotteet on tuotu maahan tai vastaanotettu noudattamatta tämän lain verotusta ja valvontaa koskevia säännöksiä.

Verohallinto voi perustellusta syystä määrätä verovelvollisen antamaan veroilmoituksen muuna kuin 1 tai 2 momentissa säädettyä ajankohtana tai antamaan yhteisen veroilmoituksen kahdesta tai useammasta verottomasta varastosta. Verohallinto voi perustellusta syystä myös määrätä tietyn verovelvollisen verokaudeksi pidemmän ajanjakson kuin mitä 6 §:n 17 kohdassa säädetään, kuitenkin enintään kalenterivuoden.

Veroilmoitus katsotaan annetuksi silloin kun se on saapunut Verohallinnolle. Saapumisajankohdasta säädetään sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 10 §:ssä ja hallintolain (434/2003) 18 §:ssä.

32 § Veroilmoituksen antamistapa

Verokausi-ilmoittajan on annettava veroilmoitus sähköisesti (*sähköinen veroilmoitus*). Verohallinto voi hyväksyä ilmoituksen antamisen paperilomakkeella.

Muu verovelvollinen kuin verokausi-ilmoittaja voi antaa veroilmoituksen Verohallinnon vahvistamalla paperilomakkeella tai sähköisesti.

Sen estämättä, mitä 1 ja 3 momentissa säädetään, Verohallinto voi määrätä, koska sähköinen veroilmoitusmenettely otetaan käyttöön, poikkeuksista sähköisen veroilmoituksen käyttöön ja siitä, mitä sähköistä menettelyä käyttäen sähköinen veroilmoitus voidaan antaa.

33 § Verotuspäätös

Verohallinto vahvistaa verotuspäätöksessä veroilmoituksen ja saamansa muun selvityksen perusteella suoritettavan valmisteveron määrän viivytyksettä.

— — — —

35 § Oikaisu veronsaajan hyväksi

Jos valmistevero laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen takia tai sen johdosta, että Verohallinto ei ole asiaa joltakin osin tutkinut, on verovelvollisen sitä aiheuttamatta jäänyt kokonaan tai osaksi määräämättä tai sitä on samanlaisesta syystä palautettu liikaa, Verohallinnon on, jollei asia muutoin ole vireillä tai valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu, oikaistava antamaansa päätöstä.

— — — — —

36 § Jälkiverotus

Jos sen johdosta, että verovelvollinen on kokonaan tai osaksi laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tai antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen taikka muun tiedon tai asiakirjan, valmistevero on jäänyt kokonaan tai osaksi määräämättä tai sitä on palautettu liikaa, Verohallinnon on määrättävä verovelvollisen suoritettavaksi mainitusta syystä määräämättä jäänyt valmistevero (*jälkiverotus*).

— — — — —

41 § Päätöksen tiedoksianto

Päätös sähköisesti annettuun ilmoitukseen tai hakemukseen voidaan antaa tiedoksi myös sähköisesti ilmoittamalla, että päätös on saatavissa Verohallinnon tietojärjestelmästä. Tällöin päätös katsotaan saadun tiedoksi seuraavana arkipäivänä siitä, kun päätös on saatavissa Verohallinnon tietojärjestelmästä.

Päätös annetaan tiedoksi 107 §:ssä tarkoitettulle valtion oikeudenvälvoijalle siten, että oikeudenvälvoijalle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

— — — — —

44 § Virhemaksu

Jos 43 §:n 1 momentin 1-3 kohdassa tarkoitettu menettely koskee valmisteverotusta, jossa veroa ei määrätä maksettavaksi tai jossa veron määrä on vähäinen eikä veronkorotusta ole määrätty taikka jos tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa tai näiden nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa tai näihin säännöksiin perustuvassa toimivaltaisen viranomaisen päätöksessä tai määräyksessä tarkoitettu ilmoittamisvelvollisuus tai muu velvollisuus on laiminlyöty, taikka jos valmisteveron palautuksen saamiseksi on annettu puutteellisia tai vääriä tietoja, virhemaksua voidaan määrätä vähintään 50 euroa ja enintään 15 000 euroa.

47 § Veronkanto

Jollei tässä laissa tai sen nojalla toisin säädetä, valmisteveron kanton, maksamiseen, perintään, vastuuseen verosta ja palauttamiseen sovelletaan, mitä veronkantolaissa (2016) tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

47 a § Kuittaus

Verohallinto voi kuitata tämän tai muun valmisteveroa koskevan lain nojalla maksettavan palautuksen määräaikana maksamatta jätetyn vero- tai muun laskun sekä sen viivästysseuraamuksien ja lykkäyskoron suorituksiksi. Kuittaus voidaan toimittaa sellaisen erääntyneen velan suorituksiksi, josta tai jonka osasta palautuksen saaja on verovelvollinen tai muuten vastuussa.

Verohallinto ilmoittaa toimitetusta kuittauksesta verovelvolliselle tai muuten velasta vastuussa olevalle. Kuittausilmoitukseen on liitettävä muutoksenhakuosoitus.

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa kuittaukseen sovelletaan tullilain 69 - 72 §:ää.

47 b § Kuittauksen esteet

Kuittausta ei toimiteta:

- 1) vanhentuneen velan suorituksiksi;
- 2) sellaisen velan tai sen osan suorituksiksi, jonka täytäntöönpano on keskeytetty tai kielletty.

Kuittaukseen ei käytetä:

- 1) erehdyksessä liikaa suoritettua veroa tai maksua;
- 2) palautusta, jota vastaavat varat on suoritettu jako-osuutena verovelvollisen konkurssipesästä.

Palautuksen saajan konkurssi ja palautuksen ulosmittaus eivät estä kuittauksen toimittamista.

Verohallinnon on ilmoitettava ulosottomiehellä perittävänä olevan saatavan kuittauksesta viipymättä ulosottomiehelle.

47 d § Kuittausjärjestys

Valmisteveron palautus käytetään ensin valmisteveron ja sen jälkeen autoveron suorituksiksi. Jos palautusta on tämän jälkeen vielä käyttämättä, se käytetään Verohallinnon muiden saatavien suorituksiksi. Palautuksen käyttämiseen sovelletaan, mitä veronkantolaissa säädetään.

Jos palautusta ei käytetä Verohallinnon saatavien kuittaukseen, se voidaan käyttää palautuksen saajan muiden erääntyneiden ja maksamatta olevien valtion verojen, julkisoikeudellisten maksujen sekä niiden viivästysseuraamusten ja lykkäyskoron suorituksiksi, jos asianomainen viranomainen on ennen palautuksen maksamista pyytänyt sitä kuittauksesta päättävältä viranomaiselta.

Vastaavasti verovelvollisen toiselta viranomaiselta oleva kuittauskelpoinen palautus voidaan pyynnöstä käyttää valmisteverosaatavan suorituksiksi. Kuittaukseen sovelletaan tällöin, mitä 47 a–47 c §:ssä säädetään.

Jos palautettavaa määrää ei käytetä Suomen viranomaisten saatavien suorituksiksi, voidaan palautus käyttää virka-apusopimuksen tai keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä annetun neuvoston direktiivin 2010/24/EU nojalla Suomessa perittävänä olevan veron suorituksiksi.

Verovelvollisen muu Verohallinnolta oleva palautus voidaan käyttää valmisteveron suorituksiksi siten kuin veronkantolain [38] §:ssä säädetään.

47 e § Tarkemmat määräykset kuittauksesta

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä kuittauksessa noudatettavasta menettelystä.

48 § Veronlisäys ja viivekorko

Jos verovelvollinen suorittaa veron säädetyn maksuajankohdan jälkeen ilman maksuunpanoa, hänen on oma-aloitteisesti maksettava samalla veronlisäystä. Jos veronlisäystä ei makseta oma-aloitteisesti, Verohallinto määrää veronlisäyksen. Verotuspäätöksellä maksuunpannulle erääntyneelle maksamattomalle verolle on suoritettava viivekorkoa.

53 § Väliaikaisesti rekisteröity vastaanottaja

Verohallinto myöntää oikeuden toimia väliaikaisesti rekisteröitynä vastaanottajana, jos henkilö on ennen valmisteveron alaisten tuotteiden lähettämistä tehnyt lähetettävistä tuotteista ilmoituksen Verohallinnolle ja antanut vakuuden niistä suoritettavasta valmisteverosta.

54 § Suora luovutus

Valtuutetun varastonpitäjän ja rekisteröidyn vastaanottajan on ilmoitettava Verohallinnolle ennen kuin 1 momentissa tarkoitettu toiminta aloitetaan. Verohallinto voi rajoittaa tai kieltää suoran luovutuksen käytön valvonnallisista syistä.

55 § Vakuus valmisteveron alaisten tuotteiden siirroista

Verohallinto vahvistaa vakuuden määrän valtuutetun varastonpitäjän ja rekisteröidyn lähettäjän luvan myöntämisen yhteydessä.

58 § Tuotteiden lähettäminen tietokoneistetun järjestelmän valvonnassa

Yhdenmukaistetun valmisteveron alaisten tuotteiden siirroissa on käytettävä tietokoneistettua järjestelmää. Näiden tuotteiden siirron katsotaan tapahtuvan väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä vain, jos se tapahtuu 2 ja 3 momentin mukaisesti laadittua sähköistä hallinnollista asiakirjaa käyttäen. Sähköisen hallinnollisen asiakirjan käyttöä ei kuitenkaan edellytetä, jos tuotteita siirretään 66 §:ssä tarkoitettussa yksinkertaistetussa menettelyssä tai jos noudatetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 479/2008 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä viinitilarekisterin, markkinoiden seurantaan liittyvien pakollisten ilmoitusten ja tiedonkeruun, tuotteiden kuljetuksen mukana seuraavien asiakirjojen sekä viinialalla pidettävien rekisterien osalta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 436/2009 säädettyjä vaatimuksia. Vastaanottajan on tällöin ilmoitettava vastaanottamistaan viinitoimituksista Verohallinnolle mainitussa asetuksessa edellytetyllä asiakirjalla tai viittaamalla kyseiseen asiakirjaan.

Jos valmisteveron alaisia tuotteita lähetetään väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä, valtuutetun varastonpitäjän ja rekisteröidyn lähettäjän on toimitettava sähköisen hallinnollisen asiakirjan luonnos Verohallinnolle tietokoneistettua järjestelmää käyttäen.

Verohallinto tarkastaa sähköisen hallinnollisen asiakirjan luonnoksessa olevat tiedot sähköisesti. Jos tiedot eivät ole oikein, Verohallinto antaa sähköiselle hallinnolliselle asiakirjalle yksilöivän hallinnollisen viitekoodin ja ilmoittaa sen lähettäjälle.

Verohallinto toimittaa sähköisen hallinnollisen asiakirjan viipymättä määräjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jos määräpaikka on toisessa jäsenvaltiossa tai suoraan vastaanottajalle, jos vastaanottaja on Suomessa.

Jos valmisteveron alaisia tuotteita siirretään Suomessa vientipaikkaan eikä vienti-ilmoitusta anneta Suomessa, Verohallinto toimittaa sähköisen hallinnollisen asiakirjan viipymättä vientijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille. Jos vienti-ilmoitus annetaan Suomessa, Verohallinto säilyttää sähköisen hallinnollisen asiakirjan odottamassa vientiraporttia.

Verohallinnolle saapunut sähköinen hallinnollinen asiakirja toimitetaan edelleen vastaanottajalle vain, jos tämä on valtuutettu varastonpitäjä, rekisteröity vastaanottaja tai väliaikaisesti rekisteröity vastaanottaja.

62 § Energiatuotteiden siirrot

— — — — —
Lähettäjän on tietokoneistettua järjestelmää käyttäen toimitettava Verohallinnolle vastaanottajaa koskevat tiedot heti kun ne ovat tiedossa ja viimeistään siirron päätyttyä.

63 § Lähetyksen jakaminen

Lähettäjä saa väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä jakaa yhdenmukaistetun valmisteveron alaisten tuotteiden siirron kahdeksi tai useammaksi siirroksi, jos:

- 1) valmisteveron alaisten tuotteiden kokonaismäärä ei muutu;
- 2) jakaminen suoritetaan Suomen tai muun tällaisen menettelyn sallivan jäsenvaltion alueella;
ja
- 3) Verohallinnolle tai kyseisen muun jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille ilmoitetaan paikka, jossa tuotteet jaetaan.

Lähettäjän on ilmoitettava Verohallinnolle ennen kuin 1 momentissa tarkoitettu toiminta aloitetaan.

64 § Vastaanottaminen

Valtuutetun varastonpitäjän, rekisteröidyn vastaanottajan ja väliaikaisesti rekisteröidyn vastaanottajan on viipymättä ja viimeistään viiden arkipäivän kuluttua siirron päättymisestä annettava tietokoneistettua järjestelmää käyttäen raportti tuotteiden vastaanottamisesta (*vastaanottoraportti*). Verohallinto voi perustellusta syystä pidentää määräaikaa, jos vastaanottaja sitä pyytää.

Verohallinto tarkastaa vastaanottoraportissa olevat tiedot sähköisesti. Jos tiedot eivät ole oikein, Verohallinto ilmoittaa asiasta vastaanottajalle viipymättä. Jos tiedot ovat oikein, Verohallinto vahvistaa vastaanottajalle vastaanottoraportin rekisteröinnin ja lähettää raportin lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Verohallinto toimittaa vastaanottoraportin lähettäjälle. Jos lähetys- ja määräpaikka sijaitsevat Suomessa, vastaanottoraportti toimitetaan suoraan lähettäjälle.

Jos vastaanottajana on 18 §:n 1 momentissa tarkoitettu henkilö tai yhteisö, vastaanottajan on 30 päivän kuluessa siirron päättymisestä toimitettava Verohallinnolle 18 §:n 4 momentissa tarkoitetun verovapaustodistuksen jäljennös ja kaupallinen asiakirja, joka osoittaa vastaanotettujen tuotteiden laadun ja määrän. Verohallinto antaa tietokoneistettua järjestelmää käyttäen raportin tuotteiden vastaanottamisesta.

65 § Vientiraportti

Jos vienti-ilmoitus on annettu Suomessa, Verohallinto laatii vientiraportin sen vahvistuksen perusteella, jonka on antanut tullilainsäädännössä tarkoitettu poistumistoimipaikka tai se toimipaikka, jossa muodollisuudet suoritettiin, kun tuotteet siirrettiin kolmannelle alueelle. Vahvistuksessa on todistettava, että valmisteveron alaiset tuotteet on viety unionin alueelta.

Verohallinto tarkastaa 1 momentissa mainitussa vahvistuksessa olevat tiedot sähköisesti. Kun tiedot on tarkastettu, Verohallinto lähettää vientiraportin lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Verohallinto toimittaa saapuneen vientiraportin lähettäjälle.

68 § Vastaanottoraportin ja vientiraportin korvaavat asiakirjat

Jos vastaanottoraporttia ei voida siirron päätyttyä antaa säädetyssä määräajassa 64 §:n mukaisesti, koska määräjäsenvaltiossa ei ole käytettävissä tietokoneistettua järjestelmää tai tietokoneistettu järjestelmä ei ole ollut käytössä lähtöjäsenvaltiossa eikä sähköinen hallinnollinen asiakirja ole vielä korvannut paperista asiakirjaa, vastaanottajan on asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta annettava Verohallinnolle paperille laadittu asiakirja, jossa ovat samat tiedot kuin vastaanottoraportissa ja jossa todistetaan, että siirto on päättynyt.

Verohallinto lähettää 1 momentissa tarkoitetun asiakirjan jäljennöksen lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille ja säilyttää vastaanottamansa jäljennöksen vastaanottajan saatavilla, paitsi jos vastaanottaja pystyy antamaan vastaanottoraportin tietokoneistetun järjestelmän kautta pikaisesti tai jos kyse on asianmukaisesti perustellusta tapauksesta.

70 § Tarkemmat määräykset tietokoneistetun järjestelmän käyttöönotosta ja käytöstä

Verohallinto antaa tarkempia määräyksiä tietokoneistetun järjestelmän käytöstä, sähköisen hallinnollisen asiakirjan tietosisällöstä sekä siitä, mitä varmenne- tai tunnistemenettelyä käyttäen sähköinen hallinnollinen asiakirja voidaan antaa.

74 § Yksityishenkilön hankinnat

Edellä 1 momentissa tarkoitetun yksityishenkilön on ennen siirron aloittamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

78 § Menettely kulutukseen luovutettujen tuotteiden kaupallisissa siirroissa

Verovelvollisen on ennen siirron aloittamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

80 § Menettely etämyynnissä

Etämyyjän, jolla ei ole Suomessa veroedustajaa, on ilmoitettava Verohallinnolle tuotteista ennen niiden lähettämistä toisesta jäsenvaltiosta Suomeen ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

81 § Kulutukseen luovutettujen tuotteiden tuhoutuminen kuljetuksen aikana

Jos valmisteveron alaiset tuotteet tuhoutuvat täydellisesti tai ne menetetään lopullisesti Suomessa tai tämä havaitaan Suomessa, tuotteiden tuhoutuminen tai menettäminen on näytettävä toteen toimivaltaista viranomasta tyydyttävällä tavalla. Jos tuotteet tuhoutuvat tai ne menetetään tai tuhoutuminen tai menettäminen havaitaan muussa jäsenvaltiossa, se on näytettävä toteen kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia tyydyttävällä tavalla.

83 § Valmisteveron palauttaminen tai peruuttaminen

Jos 1 - 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa tuotteesta Suomessa määrättyä veroa ei ole kokonaan suoritettu, suorittamatta oleva vero peruutetaan. Palautusta tai peruutusta on haettava Verohallinnolta kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona tuotteesta on Suomessa määrätty vero.

Jos tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa säädettyä vähennysoikeutta ei ole voitu käyttää täysimääräisenä vähennyksen tekemiselle säädettyssä määräajassa, verovelvollisella on oikeus hakemuksesta saada vähentämättä jäänyttä suoritettua veroa vastaava palautus. Palautusta on haettava Verohallinnolta kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona oikeus vähennyksen tekemiseen syntyi.

92 § Valtuutetun varastonpitäjän kirjanpitovelvollisuus

Valtuutetun varastonpitäjän on säilytettävä Suomessa aikajärjestyksessä sellaiset väliaikaisesti verottomina vastaanotettujen tuotteiden mukana seuranneet asiakirjat, joita ei ole toimitettu tietokoneistettuun järjestelmään. Ne on pyynnöstä toimitettava Verohallinnolle.

93 § Muun verovelvollisen, etämyyjän ja rekisteröidyn lähettäjän kirjanpitovelvollisuus

Rekisteröidyn vastaanottajan ja väliaikaisesti rekisteröidyn vastaanottajan on säilytettävä Suomessa aikajärjestyksessä väliaikaisesti verottomana vastaanotettujen tuotteiden mukana seuranneet asiakirjat, joita ei ole toimitettu tietokoneistettuun järjestelmään. Ne on pyynnöstä toimitettava Verohallinnolle.

96 § Tarkastus

Toimivaltainen viranomainen voi tehdä tarkastuksia tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain säännösten noudattamisen valvomiseksi. Tarkastuksessa voi olla läsnä myös muun viranomaisen edustajia. Tarkastuksessa on noudatettava soveltuvin osin, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

Verovelvollisen on pyydettyäessä esitettävä toimivaltaiselle viranomaiselle tarkastusta varten kirjanpitoaineistonsa, tiedot kirjanpitojärjestelmästä ja sen yhteyksistä muihin järjestelmiin, tiedot sisäisen valvonnan järjestelmästä ja muut verotuksessa tarpeelliset tiedot pyydettyssä muodossa. Jos tarkastettava aineisto on säilytetty koneellisella tietovälineellä, verovelvollisen on pyydettyäessä saatettava aineisto selväkieliseen muotoon tai yleisesti käytössä olevaan tallennusmuotoon. Verovelvollisen on myös esitettävä varastonsa ja muut tilansa, siltä osin kuin niitä ei käytetä pysyväisluonteiseen asumiseen, sekä annettava tarvittavat tilat ja laitteet tarkastuksen suorittamista varten ja muutoinkin avustettava tarkastuksessa.

Jokaisen on salassapitosäännösten estämättä annettava pyynnöstä toimivaltaiselle viranomaiselle tietoja valmisteveron alaisen tuotteiden ostoista, hallussapidosta, siirroista, myynneistä ja valmistuksesta.

97 § Muut tarkastusvaltuudet

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain säännösten noudattamisen valvomiseksi tai jos se on tarpeen verotusta varten:

- 1) päästä varastoihin ja muihin tiloihin sekä tarkastaa ne, jos niissä säilytetään tai käsitellään valmisteveron alaisia tuotteita;
- 2) pysäyttää ja tarkastaa kulkuneuvo;
- 3) antaa valmisteveron alaisen tuotteen purkamista, lastausta, kuljetusta, vastaanottamista, varastointia ja lähettämistä koskevia määräyksiä sekä asettaa valmisteveron alaisen tuotteen päällykseen, kuljetusvälineeseen taikka varastoon lukko, sinetti tai muu tunnistusmerkki.

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävää tilaa ei kuitenkaan saa tarkastaa.

98 § Muu tietojenantovelvollisuus

Sen, joka on luovuttanut tai hankkinut tuotteita 19 §:ssä verottomaksi säädettyä käyttöä varten, on salassapitosäännösten estämättä annettava toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot tuotteiden hankinnoista, käytöstä, varastomääristä, luovutuksista ja muista verotuksen valvontaa varten tarpeellisista seikoista. Toimivaltainen viranomainen antaa tarkemmat määräykset tietojen sisällöstä sekä toimittamistavasta ja –ajankohdasta.

Sen, joka pitää hallussaan valmisteveron alaisia tuotteita, on vaadittaessa annettava tuotteista toimivaltaiselle viranomaiselle näytteitä, jotka ovat tarpeen verotusta ja sen valvontaa varten.

100 § Sivullisen tietojenantovelvollisuus

Jokaisen on toimivaltaisen viranomaisen kirjallisesta kehotuksesta määräajassa annettava salassapitosäännösten estämättä sellaisia toisen verotusta tai siitä johtunutta valitusasiaa varten tarpeellisia toista koskevia tietoja, jotka selviävät hänen hallussaan olevista asiakirjoista tai muutoin ovat hänen tiedossaan, jos ne eivät koske asiaa, josta hänellä lain mukaan on oikeus kieltäytyä todistamasta.

101 § Vastuu tarkastuksesta aiheutuvista kustannuksista

Sen, joka on 96, 98 tai 100 §:ssä tarkoitetulla tavalla velvollinen esittämään ja antamaan toimivaltaiselle viranomaiselle valmisteverotusta koskevia tietoja tai avustamaan tarkastuksessa, on suoritettava nämä toimenpiteet omalla kustannuksellaan.

102 § Uhkasakko

Toimivaltainen viranomainen voi asettaa 96, 98 tai 100 §:ssä säädetyn tietojenantovelvollisuuden tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa, jos asianosaista on aiheutta epäillä rikoksesta ja pyydetty aineisto liittyy rikosepäilyyn kohteena olevaan asiaan.

103 § Haltuunotto

Toimivaltaisella viranomaisella on verosaatavien turvaamiseksi oikeus ottaa haltuunsa valmisteveron alaiset tuotteet, jos:

- 1) niitä ei ole asianmukaisesti ilmoitettu verotettaviksi;
- 2) niihin ei ole sovellettu valmisteverotusta koskevia säännöksiä tai toimivaltaisen viranomaisen näiden säännösten nojalla antamia päätöksiä ja määräyksiä;
- 3) niihin liittyvästä verovelvollisuudesta, veron alaisuudesta tai maahantuonnin tarkoituksesta on epäselvyyttä; taikka
- 4) on olemassa muu perusteltu syy turvata verosaatava.

104 § Ennakkoratkaisu

Verohallinto voi hakemuksesta antaa ennakkoratkaisun tuotteesta suoritettavasta valmisteverosta tai toiminnan veronalaisuudesta. Ennakkoratkaisu voidaan antaa valmisteverosta myös silloin, kun verotus muutoin toimitetaan tullia koskevien säännösten mukaisesti. Ennakkoratkaisun antaa tällöin Tulli.

Lainvoiman saanutta ennakkoratkaisua on sitovana noudatettava hakijan valmisteverotuksessa Suomessa vuoden ajan antamispäivää seuraavan kalenterikuukauden alusta, jollei ennakkoratkaisua annettaessa sovellettua säännöstä ole ennakkoratkaisun voimassa ollessa muutettu tai jollei Verohallinto ole peruuttanut antamaansa ennakkoratkaisua lainkäyttöviranomaisen päätöksellä tapahtuneen säännöksen tulkinnan muuttumisen takia tai muusta erityisestä syystä.

Ennakkoratkaisuun ei saa vaatia oikaisua, vaan siihen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valtion puolesta oikeus hakea muutosta on 107 §:ssä tarkoitettulla oikeudenvallvojalla. Päätökseen olla antamatta ennakkoratkaisua ei saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla.

105 § Huojennus ja maksunlykkäys

Verohallinto voi hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa valmisteveroa, veronlisäystä, viivekorkoa, viivästyskorkoa tai lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa sen kokonaan. Huojennus voidaan myöntää, jos:

- 1) valmisteveron periminen täysimääräisenä olosuhteet huomioon ottaen olisi ilmeisen kohtuutonta; tai
- 2) kysymys on sellaisista veronalaisista tuotteista, joita käytetään rajoitetun ajan tutkimus- ja kehittämishankkeissa, joiden tarkoituksena on ympäristöystävällisempien tuotteiden tai uusiutuvista luonnonvaroista saatavien polttoaineiden tekninen kehittäminen.

Verohallinto voi asettaa huojennukselle ehtoja, joilla voidaan valvoa huojennuksen edellytysten täyttymistä.

Verohallinto voi hakijasta riippumattomien poikkeuksellisten olosuhteiden tai veronmaksukyvyn olennaisen alentumisen takia tai muusta erityisestä syystä hakemuksesta myöntää veron maksamisen lykkäystä. Lykkäys myönnetään ehdolla, että lykätyn määrän suorittamisesta annetaan lykättyä määrää vastaava vakuus. Lykkäys voidaan kuitenkin myöntää vakuutta vaatimatta maksettavan määrän vähäisyyden tai lykkäysajan lyhyiden takia taikka muusta erityisestä syystä. Lykätylle veron määrälle peritään korkoa, jonka määrään sovelletaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 4 §:ää. Lykkäys voidaan myöntää kuitenkin ilman korkoa, jos koron periminen olisi ilmeisen kohtuutonta.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Verohallinnossa käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös, vaikka verotus muutoin toimitetaan tullia koskevien säännösten mukaan. Toimivaltainen viranomainen on tällöin Tulli.

106 § Oikaisu verovelvollisen hyväksi

Jos todetaan, että veroa tai virhemaksua on määrätty liikaa tai palautettu liian vähän, Verohallinto oikaisee antamaansa päätöstä ja maksaa verovelvolliselle tämän liikaa maksaman tai palauttamatta jääneen veron tai virhemaksun.

107 § Valtion oikeudenvalvonta

Valtion oikeutta valvoo valtion oikeudenvalvoja. Valtion oikeudenvalvojalla tarkoitetaan Verohallinnon toimivaltaan kuuluvissa asioissa Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä ja Tullin toimivaltaan kuuluvissa asioissa tulliasiamiestä.

Valtion oikeudenvalvojaa kuullaan siten kuin 41 §:n 3 momentissa säädetään.

107 a § *Oikaisuvaatimus*

Tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta päätöksen tehneeltä viranomaiselta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisuvaatimusta ei kuitenkaan saa tehdä, jos kyse on huojennusta tai maksunlykkäystä koskevasta päätöksestä taikka asiasta, joka tulee ratkaista veronpalautusta koskevien säännösten nojalla. Valtion puolesta oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen on 107 §:ssä tarkoitetulla valtion *oikeudenvalvojalla*.

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on kolme vuotta veron määräämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muussa kuin veron määräämistä tai palauttamista koskevassa asiassa määräaika on 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valtion oikeudenvalvojan määräaika on 60 päivää päätöksen tekemisestä.

107 b § Valitus hallinto-oikeuteen

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Huojennusta tai maksunlykkäystä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Valtion puolesta valitusoikeus on 107 §:ssä tarkoitetulla valtion oikeudenvalvojalla.

Valitusaika on kolme vuotta veron määräämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin vähintään 60 päivää oikaisuvaatimuksen johdosta annetun päätöksen tiedoksisaannista. Muussa kuin veron määräämistä tai palauttamista koskevassa asiassa valitusaika on 60 päivää oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaannista. Valtion oikeudenvalvojan valitusaika on 60 päivää oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tekemisestä.

107 c § *Kuuleminen valitusta käsiteltäessä*

Hallintotuomioistuimen on varattava verovelvollisen tekemästä valituksesta 107 §:ssä tarkoitetulle valtion oikeudenvälvoijalle ja valtion oikeudenvälvoijan tekemästä valituksesta verovelvolliselle tilaisuus vastineen antamiseen sekä tarvittaessa muutoksenhakijalle tilaisuus vastaselityksen antamiseen.

Sen lisäksi, mitä hallintolainkäyttölain (586/1996) 34 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuin voi ratkaista valituksen kuulematta valtion oikeudenvälvojaa, jos veron määrä voi verovelvollisen vaatimuksesta muuttua enintään 6 000 euroa, eikä asia ole tulkinnanvarainen tai epäselvä.

108 § Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista kuitenkin niin, että valitusaika hallinto-oikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valtion puolesta valitusoikeus on 107 §:ssä tarkoitetulla valtion oikeudenvälvoijalla.

Jos valmistevero on hallinto-oikeuden päätöksellä poistettu tai sitä on alennettu, Verohallinto suorittaa liikaa maksetun veron muutoksenhausta huolimatta verovelvolliselle.

Jos korkein hallinto-oikeus on valtion oikeudenvälvoijan valituksen johdosta muuttanut hallinto-oikeuden päätöstä, jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä toimitetaan Verohallinnolle, joka viipymättä panee maksuun verovelvolliselle liikaa suoritettua määrän.

-
1. Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
 2. Tämän lain tullessa voimaan ne Tullissa vireillä olevat asiat, jotka tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla kuuluvat Verohallinnon toimivaltaan, siirtyvät Verohallinnon käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi. Vastaavasti siirtyvät tässä momentissa tarkoitettuihin asioihin liittyvät sopimukset ja muut sitoumukset samoin kuin muut oikeudet ja velvoitteet Verohallinnolle. Sopimukset ja sitoumukset siirtyvät Verohallinnolle kuitenkin vain, jollei niiden sisällöstä muuta johdu taikka toisin sovita.
 3. Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, Tulli on toimivaltainen sellaisessa yleisen tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvassa vahingonkorvausvelvollisuutta tai palautusvelvollisuutta koskevassa asiassa tai hallintoriita-asiassa, joka liittyy Tullin ennen tämän lain voimaantuloa tekemään verotusta koskevaan päätökseen.
 4. Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, Tulli on toimivaltainen käyttämään puhevaltaa sellaisen rikosasian ja siihen liittyvän vahingonkorvausasian käsittelyssä, jossa se on ennen tämän lain voimaantuloa esittänyt rangaistus- tai korvausvaatimuksen esitutkinnassa tai

tuomioistuimessa. Tulli on toimivaltainen perimään lainvoimaisen vahingonkorvauksen ja oikeudenkäyntikulut, jotka on tuomittu ennen tämän lain voimaantuloa.

5. Jos hakemus on tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain mukaan jätettävä määräajassa Verohallinnolle, se katsotaan määräajassa jätetyksi myös, jos se on lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen jätetty säädetyssä määräajassa Tullille.
6. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat Tullin antamat päätökset, luvat ja rekisteröinnit niissä asioissa, jotka kuuluvat tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla Verohallinnon toimivaltaan, jäävät voimaan niissä mainituilla ehdoilla.
7. Verohallinto ja Tulli toimivat lakisääteisten tehtäviensä mukaisesti niiden valmisteverotusta koskevien henkilörekisterien rekisterinpitäjinä, jotka on otettu käyttöön ennen tämän lain voimaantuloa. Tulli vastaa tietojärjestelmien teknisenä ylläpitäjänä rekisterien toimivuudesta ja tietoturvallisuudesta.
8. Muussa laissa tai asetuksessa taikka valtioneuvoston tai ministeriön päätöksessä oleva viittaus niihin Tullin tehtäviin, jotka kuuluvat tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla Verohallinnon toimivaltaan, tarkoittaa tämän lain tultua voimaan viittausta Verohallinnon tehtäviin.
9. Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn Tullin päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä kuitenkin siten, että Verohallinto on toimivaltainen viranomainen niissä asioissa, jotka kuuluvat sille tämän lain nojalla. Muutoksenhaussa lain voimaantulon jälkeen tehtyyn Verohallinnon ja Tullin päätökseen sovelletaan tämän lain säännöksiä ja valituskirjelmä on jätettävä hallinto-oikeuteen. Mitä edellä säädetään veroviranomaisen päätöksestä, sovelletaan myös oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen.
10. Tämän lain 107 c §:ää sovelletaan niihin valitusasioihin, jotka tulevat vireille lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Veroviranomaisen on lähetettävä tämän lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen vireille tulleissa valitusasioissa veroviranomaiselle saapuneet valituskirjelmät ja asiaa koskevat asiakirjat viipymättä hallinto-oikeudelle.
11. Jos oikaisuvaatimus tai valituskirjelmä on lain mukaan jätettävä Tullille, se katsotaan määräajassa jätetyksi myös, jos se on tämän lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen jätetty säädetyssä määräajassa Verohallintoon. Jos oikaisuvaatimus tai valituskirjelmä on muutoksenhakuosoituksen mukaisesti jätetty määräajassa Tullille, mutta toimivaltainen viranomainen on Verohallinto, se katsotaan määräajassa jätetyksi.
12. Niissä tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa valtion oikeudenvalvontaa koskevissa asioissa, joissa toimivaltainen viranomainen on tämän lain voimaantultua Verohallinto, valtion oikeutta valvoo Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö.

kumotaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 13 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 965/2012, ja

muutetaan 9 a §:n 5 momentti, 11 a §:n 2 ja 3 momentti sekä 12 ja 12 a §, sellaisina kuin ne ovat, 9 a §:n 5 momentti laissa 378/2015 sekä 11 a §:n 2 ja 3 momentti sekä 12 ja 12 a § laissa 965/2012, seuraavasti:

9 a §

Verohallinto vahvistaa tammi-kesäkuulta ja heinä-joulukuulta moottoribensiinistä ja sitä korvaavista tuotteista, dieselöljystä ja sitä korvaavista tuotteista, nestekaasusta ja sitä korvaavista tuotteista sekä kevyestä polttoöljystä ja sitä korvaavista tuotteista palautettavan valmisteveron määrän, jota sovelletaan mainittuna aikana kulutukseen luovutettujen polttoaineiden veron palautukseen. Palautuksen määräksi vahvistetaan mainittuna aikana verolliseen kulutukseen luovutetusta polttoaineesta ja sitä korvaavista tuotteista suoritettujen verojen keskiarvo litraa kohti kahden desimaalin tarkkuudella. Kuitenkin polttoaineesta, joka ei ole koostumukseltaan moottoribensiinin, dieselöljyn ja eräiden muiden nestemäisten polttoaineiden laatuvaatimuksista ympäristösuojelulain (527/2014) nojalla säädetyn mukaista, tai jos kysymyksessä on kevyt polttoöljy, joka sisältää biopolttoöljyä enemmän kuin seitsemän tilavuusprosenttia, hakijan on esitettävä palautuksen saamiseksi luotettava selvitys polttoaineesta suoritetusta verosta ja huoltovarmuusmaksusta.

11 a §

Biopolttoöljyn valmistajan on tehtävä Verohallinnolle kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Verovelvolliseen sovelletaan muutoin valmisteverotuslain verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä. Rekisteriä ylläpitää Verohallinto.

12 §

Nestemäisten polttoaineiden kauppaa harjoittavan liikkeen on tehtävä Verohallinnolle ilmoitus polttoaineeseen lisättävistä apu- ja tunnistaineista.

12 a §

Verohallinnolla ja Tullilla on oikeus saada lentobensiinin ja petrolin verotusta ja sen valvontaa varten tarpeellisia tietoja Liikenteen turvallisuusvirastolta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

kumotaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 18, 24 ja 25 §, sellaisina kuin ne ovat, 18 § laissa 966/2012, 24 § osaksi laissa 1306/2007 ja 25 § osaksi laissa 966/2012, sekä

muutetaan 3 §, 6 §:n 3 momentti, 8 a §:n 2—4 momentti, 9 §, 15 §:n edellä oleva väliotsikko sekä 16, 17 ja 21 a §,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §, 8 a §:n 3 ja 4 momentti, 16 ja 17 § ja 21 a §:n 1, 4 ja 5 momentti laissa 966/2012, 6 §:n 3 momentti ja 9 § laissa 501/2015, 8 a §:n 2 momentti ja 21 a §:n 2 ja 3 momentti laissa 1400/2010, sekä 15 §:n edellä oleva väliotsikko laissa 1306/2007, seuraavasti:

3 §

Toimivaltaisiin viranomaisiin sovelletaan, mitä valmisteverotuslain (182/2010) 4 §:ssä säädetään.

6 §

Sähköntuottajan ja pientuottajan on annettava veroilmoitus Verohallinnolle jokaisesta voimalaitoksesta erikseen.

8 a §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa siitä vähennetään 14 ja 22 §:ssä tarkoitetut veronpalautukset sekä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 9 a §:ssä ja maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) 1 §:ssä tarkoitetut veronpalautukset. Jos yritys on luovuttanut tilikauden aikana tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita, yrityksen niistä suorittamia tai niihin sisältyviä veroja ei oteta huomioon maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa.

Veronpalautusta koskeva hakemus on tehtävä Verohallinnolle kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamiseen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään. Jos yritys on luovuttanut tilikauden jälkeen toiselle tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita, joista on palautettu veroa 1 momentin nojalla, maksettu veronpalautus peritään takaisin. Yrityksen on tehtävä luovutuksesta viipymättä ilmoitus Verohallinnolle tässä momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä varten.

9 §

Verkonhaltijan, sähköntuottajan ja pientuottajan on tehtävä Verohallinnolle kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Ilmoituksessa on mainittava verovelvollisen nimi, osoite ja yhteystiedot. Voimalaitoksista on lisäksi ilmoitettava voimalaitoksen tyyppi, nimellisteho, pääasialliset polttoaineet ja kiinteistötunnus. Ilmoitus on tehtävä jokaisesta laitoksesta erikseen. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoitettavista tiedoista verotuksen toimittamista, valvomista ja kehittämistä varten. Ilmoitus on annettava kolmen kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta.

Rekisteriä pitää Verohallinto.

Sähköverkonhaltijaan, sähköntuottajaan ja pientuottajaan sekä 5 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuun verovelvolliseen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta.

Mäntyöljy ja polttoturve

15 §

16 §

Vero määrätään polttoturpeesta ja mäntyöljystä kultakin verokaudelta sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona polttoturve ja mäntyöljy on käytetty 15 §:ssä mainittuun tarkoitukseen. Edellä 15 §:ssä tarkoitetun käyttäjän on annettava veroilmoitus Verohallinnolle jokaisesta laitoksesta erikseen. Verokautena pidetään kalenterikuukautta.

17 §

Edellä 15 §:ssä tarkoitetun käyttäjän on tehtävä Verohallinnolle kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Ilmoitus on tehtävä jokaisesta laitoksesta erikseen. Rekisteriä pitää Verohallinto.

21 a §

Maakaasuverkonhaltijan on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi Verohallinnolle kirjallisesti.

Se, joka käyttää maakaasua verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, voi hakeutua rekisteröidyksi käyttäjäksi kunkin käyttöpaikan osalta erikseen. Rekisteröidyn käyttäjän on peruutettava rekisteröityminen, kun sillä ei enää ole 21 §:ssä tarkoitettua verotonta käyttöä.

Rekisteröityyn käyttäjään sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta.

Verohallinto saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa rekisteröidyksi käyttäjäksi rekisteröityneiden nimet ja yhteystiedot maakaasuverkonhaltijalle ja maakaasun valtuutetulle varastonpitäjälle.

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista rekisteröintimenettelyistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4. Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) 3 §:n 2 momentti ja

muutetaan 15 § ja 16 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 15 § laeissa 1440/2009 ja 532/2010 ja 16 §:n 1 momentti laissa 532/2010, seuraavasti:

15 § Tietojen antaminen Verohallinnolle ja eräille muille viranomaisille

Verohallinnolla on salassapitosäännösten ja muiden tietojen saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada maa- ja metsätalousministeriöltä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta sekä Ahvenanmaan valtionvirastolta tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja hakijalle myönnetystä 2 §:n 2-5 kohdassa tarkoitetusta tukityypistä ja tuen maksupäivästä. Hakijasta on oikeus saada yksilöinti- ja yhteystietoina hakijan nimi-, henkilö- tai yhteisötunnus sekä viranomaiselle ilmoitettu osoite.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla sekä Ahvenanmaan valtionvirastolla on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada Verohallinnolta tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja palautuksen määrästä ja sen perusteesta. Palautuksen saajasta on oikeus saada yksilöinti- ja yhteystietoina palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yhteisötunnus sekä Verohallinnolle ilmoitettu toimipaikan osoite.

16 § Verohallinnon ja eräiden muiden viranomaisten oikeus oma-aloitteiseen tietojen antamiseen

Verohallinto voi salassapitosäännösten estämättä antaa omasta aloitteestaan tarpeellisia tässä laissa tarkoitetun veronpalautuksen saajaa ja myönnettyä veronpalautusta koskevia palautuksen oikeellisuuden valvontaan liittyviä tietoja maa- ja metsätalousministeriölle, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille niiden laissa tai asetuksessa säädettyyn tehtävään liittyvän valvontavelvollisuuden täyttämiseksi, jos on syytä epäillä, että hakija ei olisi ollut oikeutettu 2 §:n 2-5 kohdassa tarkoitettuun tukeen. Yksilöinti- ja yhteystietoina voidaan antaa palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yhteisötunnus sekä Verohallinnolle ilmoitettu toimipaikan osoite.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5. Laki makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteverosta annetun lain (1127/2010) 1 §:n 5 momentti seuraavasti:

1 § Soveltamisala

Valmistajan riippumattomuudesta ja kalenterivuositaisen tuotannon määrästä on vaadittaessa esitettävä Verohallinnolle luotettava selvitys.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6. Laki alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 11 §:n kumoamisesta
Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain (1471/1994) 11 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 967/2012.

2 § Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7. Laki eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain muuttamisesta
Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain (1037/2004) 1 §:n 3 momentti sekä 2, 7 ja 8 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 ja 7 § laissa 968/2012, seuraavasti:

1 § Soveltamisala

Tätä lakia ei sovelleta juomapakkauksiin, jos liitteenä olevassa verotaulukossa tarkoitettuja juomia on valmistanut oikeudellisesti ja taloudellisesti muista saman toimialan valmistajista riippumaton valmistaja, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen luovuttamien juomapakkausten sisältämä juomamäärä on enintään 50 000 litraa. Valmistajan riippumattomuudesta ja kalenterivuositaisen tuotannon määrästä on vaadittaessa esitettävä Verohallinnolle luotettava selvitys.

2 § Toimivaltainen viranomainen

Toimivaltaisiin viranomaisiin sovelletaan, mitä valmisteverotuslain 4 §:ssä säädetään.

7 § Tuottajarekisteriin hyväksyminen

Sen, joka valmisteverotuslain mukaisesti antamassaan veroilmoituksessa ilmoittaa, että juomapakkaukset kuuluvat toimivaan palautusjärjestelmään, tulee osoittaa, että Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hyväksynyt juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän tuottajarekisteriin siten kuin jätelain 103 §:ssä säädetään ja että juomapakkaukset on hyväksytty Ahvenanmaan maakunnan lainsäädännön mukaiseen vastaavaan rekisteriin. Ympäristöviranomaisten on ilmoitettava rekisteriin tehtävistä muutoksista välittömästi Verohallinnolle. Jos tuottajarekisterin tiedot aiheuttavat muutoksia verovelvollisen verotukseen, muutoksia sovelletaan tietojen toimittamista seuraavan kalenterikuukauden verotuksessa.

8 § Viranomaisten tiedonvaihto

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus saada tässä laissa tarkoitettua verotusta ja sen valvontaa varten tarpeellisia tietoja ympäristöviranomaiselta, jolle on ympäristölainsäädännössä säädetty tai määrätty juomapakkauksiin tai niiden palautusjärjestelmiin liittyvä valvontatehtävä.

Sen estämättä, mitä valmisteverotuslaissa säädetään salassapitovelvollisuudesta, toimivaltainen viranomaislainen voi antaa tässä laissa tarkoitettuja tietoja ja asiakirjoja 1 momentissa tarkoitettulle ympäristöviranomaiselle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8. Laki tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tupakkaverosta annetun lain (1470/1994) 9 §:n 2 momentti, 11 §:n 2 momentti ja 13 §, sellaisina kuin ne ovat 9 §:n 2 momentti, 11 §:n 2 momentti ja 13 § laissa 969/2012, seuraavasti:

9 §

Sääntöjen vastaisesti tai muuten kuin kaupallista myyntiä varten maahantuotujen tupakkatuotteiden vähittäismyyntihintana pidetään vastaavien tuotteiden vähittäismyyntihintaa Suomessa. Jollei vastaavia tuotteita ole, savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vero määrätään 8 §:ssä tarkoitetun vähimmäisveron mukaisesti. Muiden tupakkatuotteiden verotusarvona pidetään tuoteryhmän keskimääräistä vähittäismyyntihintaa, jonka Verohallinto vahvistaa.

11 §

Jos 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen on valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja, hintalipukkeet hankkii ja kustantaa verovelvollinen itse. Muussa tapauksessa hintalipukkeet toimittaa verovelvolliselle Verohallinto, joka perii lipukkeista omakustannushintaa vastaavan maksun.

13 §

Verovelvollisen on salassapitosäännösten estämättä annettava Verohallinnolle tarpeelliset tiedot kulutukseen luovutettujen tupakkatuotteiden määrästä ja hintaluokista 2 momentissa tarkoitettun vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon vahvistamista varten. Lisäksi verovelvollisen on salassapitosäännösten estämättä annettava Verohallinnolle tarpeelliset tiedot Euroopan komissiolle toimitettavia tupakkatuotteiden tilastotietoja varten. Verohallinto antaa tarkemmat määräykset tietojen sisällöstä sekä toimittamistavasta ja –ajankohdasta.

Verohallinto vahvistaa savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon. Savukkeiden vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo lasketaan jakamalla kaikkien kulutukseen luovutettujen savukkeiden kokonaisarvo, joka perustuu kaikki verot sisältävään vähittäismyyntihintaan, kulutukseen luovutettujen savukkeiden kokonaismäärällä. Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo lasketaan jakamalla kulutukseen luovutettujen savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan kokonaisarvo, joka perustuu kaikki verot sisältävään vähittäismyyntihintaan, kulutukseen luovutettujen savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan kokonaismäärällä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9. Laki jäteverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan jäteverolain (1126/2010) 2, 9, 10 ja 12 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 § laissa 970/2012 ja 10 § laissa 1072/2014, seuraavasti:

2 § Toimivaltainen viranomainen

Toimivaltaisiin viranomaisiin sovelletaan, mitä valmisteverotuslain (182/2010) 4 §:ssä säädetään.

9 § Rekisteröitymisvelvollisuus

Kaatopaikan pitäjän on tehtävä ennen kaatopaikkatoiminnan aloittamista kirjallinen ilmoitus Verohallinnolle verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Myös kaatopaikan käytöstä poistamisesta on tehtävä ilmoitus.

Verohallinto merkitsee verovelvollisiksi rekisteröityneet valmisteverotuslain 30 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin.

10 § Ilmoitusvelvollisuus

Verovelvollisen on annettava Verohallinnolle veroilmoitus kultakin verokaudelta viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 18 päivänä. Veroilmoitus on annettava kustakin kaatopaikasta erikseen.

Verovelvollisen on annettava Verohallinnolle 1 momentissa säädettyssä määräajassa kultakin verokaudelta ilmoitus kaatopaikalle toimitetuista sellaisista jätteistä, joita ei ole mainittu liitteen verotaulukossa, jäteluettelon mukaisesti jaoteltuina.

12 § Viranomaisten tietojenvaihto

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus saada tässä laissa tarkoitettua verotusta ja sen valvontaa varten tarpeellisia tietoja ja asiakirjoja ympäristöviranomaiselta, jolle on ympäristölainsäädännössä säädetty kaatopaikkoja koskeva lupa- tai valvontatehtävä.

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus antaa tässä laissa tarkoitettua verotusta varten saamiaan tietoja ja asiakirjoja 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille näille säädettyä tehtävää varten. Tiedot voidaan antaa valmisteverotuslain salassapitosäännösten estämättä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10. Laki Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonnlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain (1266/1996) 27 §:n 3 ja 4 momentti, 28 ja 29 §, 30 §:n 1 momentti ja 31 §, sellaisina kuin niistä ovat 28 § laissa 765/1999, 29 § osaksi laissa 738/2008 ja 30 § 1 momentti laissa 738/2008, seuraavasti:

27 §

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske valmisteverotuslain (182/2010) 19, 89 ja 90 §:ää. Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, valmisteveron alaisia tuotteita, joita ei ole luovutettu kulutukseen Suomessa, voidaan siirtää Ahvenanmaan maakunnan ja muun Suomen välillä sellaisessa valmisteverotuslaissa säädettyssä menettelyssä, joka koskee kokonaan Suomen alueella tapahtuvia siirtoja.

28 §

Mitä valmisteverotuslain 19:ssä ja 89 §:n 1 momentissa säädetään ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevasta aluksesta, sovelletaan myös silloin, kun kysymyksessä on:

- 1) ilma- tai vesialus, joka liikennöi ammattimaisesti Ahvenanmaan maakunnan ja yhteisön ulkopuolisen maan tai muun jäsenvaltion kuin Suomen välillä;
- 2) ilma-alus, joka liikennöi ammattimaisesti Ahvenanmaan maakunnan ja muun Suomen välillä; tai
- 3) ilma- tai vesialus, joka liikennöi ammattimaisesti Suomen ja yhteisön ulkopuolisen maan tai muun jäsenvaltion välillä siten, että kuljetukseen sisältyy pysähtyminen Ahvenanmaan maakunnassa.

Sovellettaessa valmisteverotuslain 89 §:n 2 momenttia tuotteet katsotaan myydyn yhteisön ulkopuolelle matkustavalle myös silloin, kun ne myydään Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen, toiseen jäsenvaltioon tai yhteisön ulkopuolelle matkustavalle taikka muulta Suomesta maakuntaan matkustavalle.

29 §

Sen estämättä, mitä 28 §:ssä säädetään, aluksella matkustavalle matkatavarana mukaan otettaviksi myytävät tupakkatuotteet ja alkoholijuomat ovat verottomia kutakin matkustajaa ja matkaa kohti enintään valmisteverotuslain 85 ja 86 §:ssä mainittuihin määriin saakka silloin, kun kysymyksessä on:

- 1) vesialus, joka liikennöi ammattimaisesti Ahvenanmaan maakunnan ja Ruotsin, Norjan tai Tanskan välillä; tai
- 2) vesialus, joka liikennöi ammattimaisesti Suomen ja Ruotsin, Norjan tai Tanskan välillä siten, että kuljetukseen sisältyy pysähtyminen Ahvenanmaan maakunnassa.

30 §

Sen estämättä, mitä 28 §:ssä säädetään, tupakkatuotteiden ja alkoholijuomien myynti 28 §:ssä tarkoitetuilla aluksilla Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen tai muulta Suomesta

maakuntaan matkustavalle on verotonta vain sellaiselle matkustajalle, jolla on tällaiseen kuljetukseen oikeuttava matkalippu tai vastaava asiakirja, enintään valmisteverotuslain 85 ja 86 §:ssä mainittuihin määriin saakka. Enintään kahden olutlitran myynti matkustajaa kohden on verotonta.

31 §

Mitä valmisteverotuslain 13 §:n 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös silloin, kun valmisteveron alaisia tuotteita on hankittu verotta tämän lain nojalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11. Laki biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain (446/2007) 4 ja 6 §, 7 §:n 4 momentti, 10 §:n 2 momentti, 11 §:n 1 ja 2 momentti sekä 12 ja 13 § sellaisina kuin niistä ovat, 4 §, 10 §:n 2 momentti ja 13 § laissa 1420/2010 sekä 7 §:n 4 momentti laissa 394/2013, seuraavasti:

4 § Toimivaltaiset viranomaiset ja tietojen salassapito

Verohallinto valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä huolehtii lain täytäntöönpanosta. Verohallinnon toimivaltuuksiin sovelletaan, mitä valmisteverotuslain 12 luvussa säädetään.

Verohallinnon tämän lain nojalla saamien tietojen ja asiakirjojen salassapitoon sovelletaan valmisteverotuslain (1469/1994) 66 ja 67 §:ää. Verohallinto voi kuitenkin sen lisäksi, mitä mainitun lain 66 §:n 2 momentissa säädetään, antaa salassapitosäännösten estämättä tietoja ja asiakirjoja työ- ja elinkeinoministeriölle sen tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi sekä toimitettavaksi edelleen toimivaltaiselle Euroopan unionin toimielimelle tai unionin muulle elimelle, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai muussa Suomen jäsenyyteen Euroopan unionissa liittyvässä velvoitteessa sitä edellytetään.

6 § Jakelijoiden väliset sopimukset

Jakeluvelvoitteensa täyttämiseksi voi jakelija sopia velvoitteensa siirtämisestä osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle. Jos sopimus riitautetaan tai jakeluvelvoitetta ei muusta sopimussuhteeseen liittyvästä syystä ole täytetty, vastaa kukin jakelija jakeluvelvoitteensa täyttämisestä ja tämän lain mukaisista seuraamuksista. Sopimuksesta on toimitettava jäljennös Verohallinnolle 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

7 § Ilmoittamisvelvollisuus

Ilmoitus on toimitettava viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Verohallinnolle.

10 § Ylivoimainen este

Velvoitteen alentamista tai poistamista koskeva hakemus on toimitettava työ- ja elinkeinoministeriölle 7 §:n 4 momentissa säädetyssä määräajassa sekä jäljennös hakemuksesta Verohallinnolle 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

11 § Seuraamusmaksu

Jos liikennepolttoaineiden jakelija ei ole 5 §:n mukaisesti toimittanut kulutukseen biopolttoaineita, on Verohallinnon määrättävä liikennepolttoaineiden jakelijalle seuraamusmaksu. Seuraamusmaksua määrätään mainitun pykälän mukaisesti laskettavan biopolttoaineiden kulutukseen toimittamista koskevan velvoitteen määrästä siltä osin kuin jakelija ei ole täyttänyt velvoitettaan 7 §:n 1 momentin mukaisesti antamansa ilmoituksen perusteella. Seuraamusmaksun suuruus on 0,04 euroa megajoulelta.

Seuraamusmaksu on määrättävä sen kalenterivuoden aikana, jolloin 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu tai olisi pitänyt antaa. Jos seuraamusmaksu on jäänyt kokonaan tai osittain määräämättä sen johdosta, että liikennepolttoaineiden jakelija on kokonaan tai osaksi laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tai antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän ilmoituksen, Verohallinnon on määrättävä liikennepolttoaineen jakelijan maksettavaksi määräämättä jäänyt seuraamusmaksu. Maksun määrääminen on toimitettava kolmen vuoden kuluessa edellä tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan kalenterivuoden alusta.

12 § Virhemaksu

Jos liikennepolttoaineiden jakelija on laiminlyönyt 7, 8 tai 9 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa, voi Verohallinto määrätä virhemaksua vähintään 500 euroa ja enintään 5 000 euroa.

Virhemaksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon menettelyn moitittavuus, toistuvuus ja muut näihin rinnastettavat seikat.

13 § Muutoksenhaku

Työ- ja elinkeinoministeriön tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Verohallinnon tekemään seuraamusmaksua koskevaan päätöksen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Verohallinnon tekemään virhemaksua koskevaan päätökseen saa hakea muutosta siten kuin valmisteveroituslaissa säädetään muutoksenhausta muuhun kuin veron määräämistä tai palauttamista koskevaan asiaan. _____

1. Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
2. Tämän lain tullessa voimaan ne Tullissa vireillä olevat asiat, jotka tämän lain nojalla kuuluvat Verohallinnon toimivaltaan, siirtyvät Verohallinnon käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi. Vastaavasti siirtyvät tässä momentissa tarkoitettuihin asioihin liittyvät sopimukset ja muut sitoumukset samoin kuin muut oikeudet ja velvoitteet Verohallinnolle. Sopimukset ja sitoumukset siirtyvät Verohallinnolle kuitenkin vain, jollei niiden sisällöstä muuta johdu taikka toisin sovita.
3. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat Tullin antamat päätökset, luvat ja rekisteröinnit niissä asioissa, jotka kuuluvat tämän lain nojalla Verohallinnon toimivaltaan, jäävät voimaan niissä mainituilla ehdoilla.
4. Muussa laissa tai asetuksessa taikka valtioneuvoston tai ministeriön päätöksessä oleva viittaus niihin Tullin tehtäviin, jotka kuuluvat tämän lain nojalla Verohallinnon toimivaltaan, tarkoittaa tämän lain tultua voimaan viittausta Verohallinnon tehtäviin.
5. Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn työ- ja elinkeinoministeriön tai Tullin päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä kuitenkin siten, että Verohallinto on toimivaltainen viranomaisen niissä asioissa, jotka kuuluvat sille tämän lain nojalla. Muutoksenhaussa lain voimaantulon jälkeen tehtyyn Verohallinnon päätökseen sovelletaan tämän lain säännöksiä. Mitä edellä säädetään veroviranomaisen päätöksestä, sovelletaan myös oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen.
6. Tämän lain 13 §:n nojalla sovellettavaksi tulevaa valmisteveroituslain 107 c §:ää sovelletaan niihin valitusasioihin, jotka tulevat vireille lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.
7. Niissä tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa valtion oikeudenvalvontaa koskevissa asioissa, joissa toimivaltainen viranomaisen on tämän lain voimaantultua Verohallinto, valtion oikeutta valvoo Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö.

12. Laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain (1307/2007) 9 §:n 2 ja 3 momentti, 11 §, 12 §:n 3 momentti, 13 ja 14 §, 16 §:n 2 momentti, 17—20 §, 21 §:n 1—3 momentti, 22 §:n 2 momentti, 23 ja 24 §, 27 §:n 1 momentti ja 28 §, sellaisina kuin niistä ovat 9 §:n 2 ja 3 momentti, 11 §, 12 §:n 3 momentti, 13, 14, 16 §:n 2 momentti, 17, 18, 19, 23 ja 24 §, 27 §:n 1 momentti ja 28 § laissa 973/2012, 20 § osaksi laissa 973/2012 sekä 21 §:n 1—3 momentti ja 22 §:n 2 momentti laissa 944/2015, sekä *lisätään* lakiin uusi 21 a § seuraavasti:

9 § Polttoainemaksun määrääminen

— — — — —

Jos polttoainemaksua pannaan maksuun muun näytön kuin aluksessa havaitun polttoaineen perusteella, polttoainemaksu kannetaan vain kerran koko siltä vuodelta, jonka aikana tapahtunutta polttoaineen käyttöä näyttö koskee. Polttoainemaksu maksuun pannaan enintään viideltä vuodelta siitä, kun aluksen käyttö polttoainemaksun aiheuttavalla polttoaineella on tullut Verohallinnon tietoon.

Polttoainemaksu on määrättävä kahden vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona aluksen käyttö polttoainemaksun aiheuttavalla polttoaineella on tullut Verohallinnon tietoon.

11 § Aluksen maastavientikielto

Alusta, josta on kannettava polttoainemaksua, ei saa viedä maasta ennen kuin polttoainemaksu on maksettu. Verohallinto voi kuitenkin sallia aluksen maastaviennin, jos polttoainemaksun maksamisesta on asetettu hyväksyttävä vakuus.

12 § Polttoainemaksun suorittaminen

Verohallinto voi lähettää erääntyneestä polttoainemaksusta maksuvelvolliselle maksumuistutuksen.

13 § Viranomaiset

Polttoainemaksua koskeva yleinen johtaminen, valvonta sekä maksuunpano kuuluvat Verohallinnolle.

Polttoaineiden käyttöä valvovat Tulli, poliisi ja Rajavartiolaitos. Niillä on oikeus suorittaa sellaisia polttoaineen ja aluksen tarkastuksia ja ottaa polttoaineesta näytteitä, jotka ovat tarpeen polttoainemaksun valvontaa ja sen maksuunpanoa varten. Jos aluksessa havaitaan käytettävän polttoainemaksun aiheuttavaa polttoainetta, havainnon tehneen viranomaisen tulee ilmoittaa siitä Verohallinnolle.

14 § Käyttökielto

Jos polttoainemaksua ei ole suoritettu määräajassa, alusta ei saa käyttää liikenteessä (*käyttökielto*). Alusta ei saa käyttää, vaikka sen omistus tai hallinta on siirretty muulle kuin maksuvelvolliselle. Verohallinto voi pyytää poliisilta tai Tullilta virka-apua aluksen käytön estämiseksi. Aluksen käyttö sallitaan, kun maksuvelvollinen tai muu kuin maksuvelvollinen on suorittanut polttoainemaksun.

Verohallinto voi määräämillään ehdoilla hakemuksesta erityisestä syystä määräajaksi tai kokonaan peruuttaa käyttökiellon, jos käyttökielto on ilmeisen kohtuuton. Hakemuksen voi tehdä aluksen omistaja tai haltija taikka se, jonka maksettavaksi polttoainemaksu on määrätty.

16 § Polttoainemaksua koskevien tietojen julkisuus ja tietojen antaminen

Verohallinnon on pyynnöstä annettava todistus siitä, ettei aluksesta ole suorittamatta polttoainemaksua. Todistuksesta peritään maksu, jonka määrästä säädetään valtion maksuperustelaissa.

17 § Ennakkoratkaisu

Verohallinto voi antaa hakemuksesta ennakkoratkaisun tämän lain säännösten soveltamisesta, jos asia on hakijalle erityisen tärkeä. Ennakkoratkaisu annetaan määräajaksi, kuitenkin enintään sen antamista seuraavan kalenterivuoden loppuun. Lainvoiman saanutta ennakkoratkaisua noudatetaan ennakkoratkaisun saajan vaatimuksesta sitovana sinä aikana, jota ennakkoratkaisu koskee. Ennakkoratkaisusta perittävästä maksusta säädetään eräiden ennakkoratkaisujen maksuperusteista annetussa laissa (1209/2006).

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsiteltävä Verohallinnossa, hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa oikeudessa kiireellisenä. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea oikaisua eikä muutosta valittamalla.

18 § Oikaisu maksunsaajan hyväksi

Jos maksuvelvolliselle on jäänyt maksuun panematta polttoainemaksu tai polttoainemaksua on maksuunpantu liian vähän tai kassa maksua on palautettu aiheuttomasti tai liikaa, Verohallinto voi oikaista polttoainemaksua koskevaa päätöstä kolmen vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona polttoainemaksun maksuunpano on tehty tai olisi pitänyt tehdä tai jona päätös polttoainemaksun palauttamisesta on tehty, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Ennen oikaisua maksunsaajan hyväksi on maksuvelvolliselle varattava tilaisuus vastineen antamiseen asiassa.

19 § Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi

Jos Verohallinto toteaa, että polttoainemaksua on maksuunpantu liikaa tai palautettu liian vähän, sen on oikaistava antamaansa päätöstä ja maksettava maksuvelvolliselle tämän liikaa maksama tai palauttamatta jäänyt maksu, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu voidaan tehdä kolmen vuoden kuluessa maksuunpanon tai maksunpalautuksen määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

20 § Oikaisuvaatimus

Tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta Verohallinnolta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu.

Valtion puolesta oikeus hakea muutosta on Veronsaajien oikeudenvilvontayksiköllä.

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on kolme vuotta sen vuoden päättymisestä, jona maksuunpano on tehty tai jota maksun palautuspäätös koskee, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muiden kuin polttoainemaksuja koskevien päätösten osalta määräaika on 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on 60 päivää päätöksen tekemisestä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava määräajassa Verohallinnolle.

Oikaisuvaatimus on käsiteltävä ilman aiheutonta viivytystä.

21 § Valitus hallinto-oikeuteen

Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen ja ennakkoratkaisuun haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä maksuvelvollisen tai muun muutoksenhakuun oikeutetun asianosaisen henkilön kotikunta tai yhteisön kotipaikka on ollut, kun 20 §:n 1 momentissa tarkoitettu tai muu päätös on tehty. Jos asiassa ei ole toimivaltaista hallinto-oikeutta edellä olevan perusteella, valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valtion puolesta valitusoikeus Verohallinnon tekemään päätökseen on Veronsaajien oikeudenvallontayksiköllä.

Valitusaika oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen on kolme vuotta sen vuoden päättymisestä, jona maksuunpano on tehty tai jota maksun palautuspäätös koskee, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muussa asiassa valitusaika on 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Veronsaajien oikeudenvallontayksikön valitusaika on 60 päivää päätöksen tekemisestä. Ennakkoratkaisua koskeva valitusaika on kuitenkin 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista tai sen tekemisestä

21 a § Kuuleminen valitusta käsiteltäessä

Hallintotuomioistuimen on varattava maksuvelvollisen tekemästä valituksesta Veronsaajien oikeudenvallontayksikölle ja Veronsaajien oikeudenvallontayksikön tekemästä valituksesta maksuvelvolliselle tilaisuus vastineen antamiseen sekä tarvittaessa muutoksenhakijalle tilaisuus vastaselityksen antamiseen.

Sen lisäksi, mitä hallintolainkäyttölain (586/1996) 34 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuin voi ratkaista valituksen kuulematta valtion oikeudenvallontayksikön, jos polttoainemaksun määrä voi verovelvollisen vaatimuksesta muuttua enintään 6 000 euroa, eikä asia ole tulkinnanvarainen tai epäselvä.

22 § Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista kuitenkin niin, että valitusaika hallinto-oikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valtion puolesta valitusoikeus on Veronsaajien oikeudenvallontayksiköllä.

23 § Muutoksenhaun ja Verohallinnon tekemän oikaisun johdosta maksettava korko

Jos polttoainemaksu on muutoksenhaun tai Verohallinnon tekemän oikaisun johdosta kumottu tai polttoainemaksua on alennettu, asianomaiselle maksetaan takaisin liikaa suoritettu määrä sekä sille vuotuista korkoa, joka on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä. Korko lasketaan polttoainemaksun maksupäivästä takaisinmaksupäivään. Palautukselle maksettava korko ei ole tuloverotuksessa veronalaista tuloa.

Jos muutoksenhaun johdosta polttoainemaksua määrätään suoritettavaksi tai sen määrää korotetaan, Verohallinto perii polttoainemaksun ja sille veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetyn viivekoron.

24 § Valtion oikeudenvallvonta

Valtion oikeutta valvoo Veronsaajien oikeudenvallvontayksikkö.

Veronsaajien oikeudenvallvontayksikköä kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että sille varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

27§ Aiheettoman suorituksen palauttaminen

Joka osoittaa suorittaneensa erehdyksessä polttoainemaksua, on oikeutettu hakemuksesta saamaan suorittamansa määrän takaisin Verohallinnolta. Erehdyksenä ei pidetä polttoainemaksun suorittamista siinä tarkoituksessa, että aluksen käyttöä ei estettäisi, tai olosuhteissa, joissa tätä tarkoitusta voidaan pitää ilmeisenä.

28 § Polttoainemaksun huoventaminen ja maksunlykkäys

Verohallinto voi hakemuksesta erityisistä syistä määräämillään ehdoilla kokonaan tai osittain vapauttaa polttoainemaksun sekä viivekoron ja lykkäyksen vuoksi suoritettavan koron maksamisesta, jos näiden perimistä täysimääräisenä voidaan pitää ilmeisen kohtuuttomana. Valtiovarainministeriö voi ottaa periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Verohallinto voi hakemuksesta myöntää erityisistä syistä lykkäystä polttoainemaksun suorittamiselle valtiovarainministeriön määräämin ehdoin, jos polttoainemaksun suorittamista määräajassa voidaan pitää ilmeisen kohtuuttomana. Valtiovarainministeriö voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen.

Tämän pykälän nojalla annettuun päätökseen ei saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla.

1. Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
2. Tämän lain tullessa voimaan ne Tullissa vireillä olevat asiat, jotka tämän lain nojalla kuuluvat Verohallinnon toimivaltaan, siirtyvät Verohallinnon käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi. Vastaavasti siirtyvät tässä momentissa tarkoitettuihin asioihin liittyvät sopimukset ja muut sitoumukset samoin kuin muut oikeudet ja velvoitteet Verohallinnolle. Sopimukset ja sitoumukset siirtyvät Verohallinnolle kuitenkin vain, jollei niiden sisällöstä muuta johdu taikka toisin sovita.
3. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat Tullin antamat päätökset, luvat ja rekisteröinnit niissä asioissa, jotka kuuluvat tämän lain nojalla Verohallinnon toimivaltaan, jäävät voimaan niissä mainituilla ehdoilla.

4. Verohallinto ja Tulli toimivat lakisääteisten tehtäviensä mukaisesti henkilörekisterien rekisterinpitäjinä. Tulli vastaa tietojärjestelmien teknisenä ylläpitäjänä rekisterien toimivuudesta ja tietoturvallisuudesta.
5. Muussa laissa tai asetuksessa taikka valtioneuvoston tai ministeriön päätöksessä oleva viittaus niihin Tullin tehtäviin, jotka kuuluvat tämän lain nojalla Verohallinnon toimivaltaan, tarkoittaa tämän lain tultua voimaan viittausta Verohallinnon tehtäviin.
6. Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn Tullin päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä kuitenkin siten, että Verohallinto on toimivaltainen viranomaisen niissä asioissa, jotka kuuluvat sille tämän lain nojalla. Muutoksenhaussa lain voimaantulon jälkeen tehtyyn Verohallinnon päätökseen sovelletaan tämän lain säännöksiä ja valituskirjelmä on jätettävä hallinto-oikeuteen. Mitä edellä säädetään veroviranomaisen päätöksestä, sovelletaan myös oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen.
7. Tämän lain 21 a §:n säännöstä sovelletaan niihin valitusasioihin, jotka tulevat vireille lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Veroviranomaisen on lähetettävä tämän lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen vireille tulleissa valitusasioissa veroviranomaiselle saapuneet valituskirjelmät ja asiaa koskevat asiakirjat viipymättä hallinto-oikeudelle.
8. Jos oikaisuvaatimus tai valituskirjelmä on lain mukaan jätettävä Tullille, se katsotaan määräajassa jätetyksi myös, jos se on tämän lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen jätetty säädetyssä määräajassa Verohallintoon. Jos oikaisuvaatimus tai valituskirjelmä on muutoksenhakuosoituksen mukaisesti jätetty määräajassa Tullille, mutta toimivaltainen viranomainen on Verohallinto, se katsotaan määräajassa jätetyksi.
9. Niissä tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa valtion oikeudenvallvontaa koskevissa asioissa, joissa toimivaltainen viranomainen on tämän lain voimaantultua Verohallinto, valtion oikeutta valvoo Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvallvontayksikkö.

13. Laki öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan öljysuojarahastosta annetun lain (1406/2004) 5, 7 ja 7 a §, 8 §:n 2 momentti ja 9 §, sellaisina kuin niistä ovat 5 § laissa 430/2006 sekä 7 a § ja 8 §:n 2 momentti laissa 1791/2009, seuraavasti:

5 § Öljysuojamaksun suuruus

Öljysuojarahastoon peritään maahantuodusta ja Suomen kautta kuljetetusta öljysuojamaksullisesta öljystä öljysuojamaksua 0,50 euroa jokaiselta täydeltä tonnilta. Maksu peritään kaksinkertaisena, jos öljy kuljetetaan säiliöaluksella, jota ei ole varustettu koko lastisäiliöosan alueelta kaksoispohjalla. Jos on epäselvyyttä siitä, onko öljysuojamaksu perittävä korotettuna, Verohallinnon on hankittava ennen asian ratkaisemista lausunto Liikenteen turvallisuusvirastolta. Liikenteen turvallisuusvirasto antaa myös tarvittaessa määräykset siitä, milloin säiliöaluksella on katsottava olevan kaksoispohja.

7 § Maksun kantaminen

Toimivaltaisiin viranomaisiin sovelletaan, mitä valmisteverotuslain (182/2010) 4 §:ssä säädetään. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä menettelystä öljysuojamaksua kannettaessa.

Maksu määräytyy 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sinä päivänä voimassa olleiden säännösten mukaan, jona öljy on vastaanotettu.

Maksu määräytyy 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sinä päivänä voimassa olleiden säännösten mukaan, jona öljylle on osoitettu ensimmäisen kerran tulliselvitysmuoto.

7 a § Maksumenettely

Öljysuojamaksun ilmoittamisvelvollisuudesta, määräämisestä, suorittamisesta, maksuunpanosta, ennakkoratkaisusta, muutoksenhausta, huojennuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tarkastuksesta, tietojenantovelvollisuudesta, salassapitovelvollisuudesta, valmisteverorikkomuksesta, velvollisuudesta antaa näyte, selvitysvelvollisuudesta sekä päätöksen perustelemisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa säädetään rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta.

8§ Pääomarajat

Ympäristöministeriön on viipymättä ilmoitettava Verohallinnolle, jos rahaston pääomassa tapahtuu 1 momentissa tarkoitettu muutos.

9§ Maksua koskevien tietojen antaminen

Sen estämättä, mitä valmisteverotuslaissa säädetään salassapitovelvollisuudesta, Verohallinto voi antaa ympäristöministeriölle ja öljysuojarahaston hallitukselle näille laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömiä öljysuojamaksua koskevia tietoja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14. Laki öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (1791/2009) 7 § seuraavasti:

7 § Maksun kantaminen

Toimivaltaisiin viranomaisiin sovelletaan, mitä valmisteverotuslain (182/2010) 4 §:ssä säädetään. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä menettelystä öljysuojamaksua kannettaessa.

Maksu määräytyy 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sinä päivänä voimassa olleiden säännösten mukaan, jona öljy on vastaanotettu.

Maksu määräytyy 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sinä päivänä voimassa olleiden säännösten mukaan, jona öljylle on osoitettu ensimmäisen kerran tulliselvitysmuoto.

Tämä laki tulee voimaan samaan aikaan kuin öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (1791/2009) 7 §.

15. Laki autoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan autoverolain (1482/1994) 14 §:n 2 momentti, 30 §:n 2 momentti, 70 §:n 5 momentti sekä 74 ja 75 §,

sellaisina kuin niistä ovat 14 §:n 2 momentti ja 30 §:n 2 momentti laissa 1324/2009 ja 70 §:n 5 momentti laissa 943/2015,

muutetaan 2 §:n 2 momentti, 11 g §, 32 §:n 1 momentti, 34 b §:n 2 momentti, 34 c §:n 4 momentti, 34 e §:n 2 momentti, 35 §:n 2 momentti, 35 a §:n 1 momentti, 35 b §:n 1 ja 2 momentti, 35 c §:n 2 momentti, 36—39 §, 40 §:n 2 momentti, 45 §, 46 §:n 3 momentti, 50 §:n 1 ja 3 momentti, 51 §:n 1 ja 2 momentti, 52 §:n 1 momentti, 54 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 55 §, 63 §:n 2 ja 3 momentti, 67 §:n 1 ja 4 momentti, 69 §:n 1—3 ja 5 momentti, 70 §:n 1—4 momentti, 71 §:n 2 momentti, 73, 78—80, 84 ja 88 §,

sellaisina kuin niistä ovat, 2 §:n 2 momentti, 32 §:n 1 momentti, 34 b §:n 2 momentti, 39 §, 40 §:n 2 momentti, 50 §:n 1 ja 3 momentti, 51 §:n 1 ja 2 momentti, 52 §:n 1 momentti, 67 §:n 1 ja 4 momentti, 69 §:n 2 ja 5 momentti, 73 ja 78 § ja 84 § laissa 971/2012,

11 g § laeissa 266/2003 ja 1450/2006, 34 c §:n 4 momentti ja 35 c §:n 2 momentti laissa 1073/2014, 34 e §:n 2 momentti ja 37 § laissa 561/2016, 35 §:n 2 momentti laissa 1316/2011, 35 a §:n 1 momentti laissa 688/2008, 35 b §:n 1 ja 2 momentti, 46 §:n 3 momentti, 63 §:n 2 momentti ja 88 § laissa 5/2009, 54 § laeissa 1324/2009, 971/2012 ja 384/2014, 63 §:n 3 momentti laissa 306/2016, 69 §:n 1 momentti laissa 267/2008, 69 §:n 3 momentti laissa 384/2014, 70 §:n 1—4 momentti ja 71 §:n 2 momentti laissa 943/2015, 79 § laeissa 1324/2009 ja 971/2012 sekä 80 § laissa 413/1997, sekä *lisätään* 55 §:n edelle uusi väliotsikko ja lakiin uusi 70 a ja 87 a § seuraavasti:

2 §

Verollisena ajoneuvon käyttönä ei kuitenkaan pidetä muussa valtiossa kuin Suomessa vakinaisesti asuvan luonnollisen henkilön omaa tarvettaan varten väliaikaisesti maahan tuomansa muussa valtiossa kuin Suomessa rekisteröidyn ajoneuvon käyttöä yksinomaan hänen omaan tarpeeseensa enintään kuuden kuukauden keskeytymättömänä tai keskeytyvänä määräaikana kahdentoista kuukauden ajanjaksona tai Verohallinnon 32 §:n nojalla antamana tätä pitempänä määräaikana, jos käyttö ei liity ajoneuvon ostoon Suomeen.

11 g §

Markkinoille tulevan uuden ajoneuvomallin maahantuoja tai valmistaja, joka myy mallia liiketoiminnan muodossa, on ennen veroilmoituksen jättämistä velvollinen ilmoittamaan Verohallinnolle sen hinnan, jolla ajoneuvomallia yleisesti ilmoitetaan myytäväksi Suomessa sekä muut tiedot, jotka Verohallinto määrää. Mallin hinta ilmoitetaan sen kaupallisen nimikkeen tarkkuudella, jolla ajoneuvo yksilöidään ja jolla sitä yleisesti markkinoidaan. Hinnan tulee olla voimassa sinä ajankohtana, jona uutta mallia ensimmäisen kerran ilmoitetaan verotettavaksi.

Verohallinto vahvistaa ilmoitusten perusteella uusien ajoneuvojen verotusarvot ja ylläpitää niistä tilastoa. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä kaupallisen nimikkeen ilmoittamisesta ja ilmoituksen sisällöstä sekä verotusarvotilaston julkaisemisesta.

Edellä 1 momentissa säädetty koskee myös hinnan muutoksen ilmoittamista. Verohallinto vahvistaa näiden tietojen perusteella muutokset verotusarvotilastoon. Muutokset tulevat voimaan niiden julkaisupäivänä.

32 §

Verohallinto voi hakemuksesta määräämillään ehdoilla pidentää 2 §:n 2 momentissa väliaikaiselle käytölle säädettyä määräaika enintään yhdellä vuodella. Pidennyshakemus on tehtävä ennen määräajan päättymistä.

34 b §

Ennen kuin ajoneuvoa ryhdytään ensimmäisen kerran käyttämään liikenteeseen Suomessa 1 momentissa tarkoitetulla tavalla, siitä on ilmoitettava Verohallinnolle. Ilmoituksessa tulee olla ainakin tiedot ajoneuvoa käyttävästä henkilöstä, tämän työnantajasta ja paikasta, jossa työskentely muualla kuin Suomessa tapahtuu. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksen sisällöstä. Liikenteessä olevassa ajoneuvossa tulee olla mukana Verohallinnon vastaanotetuksi vahvistama ilmoitus ajoneuvon käytöstä.

34 c §

Verohallinto antaa hakemuksesta luvan 12 kuukauden pituiseksi jaksoksi ajoneuvon verottomaan käyttöön. Luvassa vahvistetaan ehdot, joiden mukaista ajoneuvon käyttöä pidetään tässä pykälässä säädetyn tavoin väliaikaisesti verottomana. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen tueksi vaadittavasta selvityksestä ja hakemusmenettelystä. Verottomaan käyttöön oikeuttava lupa on pidettävä mukana ajoneuvossa käytettäessä sitä liikenteessä. Jos ajoneuvon käyttö ei enää täytä verottomuuden edellytyksiä, siitä on ilmoitettava Verohallinnolle, joka voi peruuttaa luvan. Ilmoituksen laiminlyönnin perusteella toimitetaan jälkiverotus noudattaen, mitä siitä 57 §:ssä säädetään.

34 e §

Jos määräaikaista vuokrasopimusta, jonka perusteella on maksettu enakkopalautusta, muutetaan, enakkopalautuksen saajan tulee ilmoittaa veroviranomaiselle muutoksesta. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä vientipalautuksen ja enakkopalautuksen hakemusmenettelystä, hakemuksessa annettavista tiedoista ja sen yhteydessä annettavista asiakirjoista sekä vuokrasopimuksen muuttamista koskevan ilmoitusvelvollisuuden ajankohdasta, sisällöstä ja toteuttamistavasta.

35 §

Muissa kuin 2 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa väliaikaisesta maahantuonnista ja käytöstä on heti ilmoitettava Verohallinnolle. Edellä 1 momentin 2, 8 ja 9 kohdassa tarkoitettua käytöstä ei tehdä ilmoitusta, 5 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa ilmoitus tehdään vain ajoneuvoa maasta vietäessä rajanylityspaikan tulliviranomaiselle ja 7 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa ilmoitus tehdään vain ajoneuvon ensimmäisestä käyttöönotosta. Verohallinto voi määrätä 1 momentissa tarkoitettun käytön muista ehdoista ja rajoituksista tai antaa yksittäistapauksessa oikeuden erityisestä syystä muuhunkin kuin tässä pykälässä tarkoitettuun tilapäiseen käyttöön verotta.

35 a §

Suomessa rekisteröitäväksi tarkoitettua ajoneuvoa saadaan käyttää veroa suorittamatta enintään kolmen kuukauden ajan, jos siitä on annettu ennen Suomessa tapahtuvan käytön alkamista Verohallinnolle käyttöönottoilmoitus. Verohallinnon vahvistama käyttöönottoilmoitus on pidettävä mukana ajoneuvoa käytettäessä.

35 b §

Suomessa myytäväksi tarkoitettua ajoneuvoa voidaan käyttää väliaikaisesti veroa suorittamatta enintään yhdeksän kuukauden ajan ajoneuvojen maahantuontia, valmistusta tai myyntiä harjoittavan yrityksen liiketoiminnassa lyhytaikaiseen, asiakasta kohden enintään kolmen vuorokauden pituiseen myyntitarkoituksessa tapahtuvaan koeajoon tai esittelyyn, jos ajoneuvosta on annettu ennen Suomessa tapahtuvan käytön aloittamista Verohallinnolle ilmoitus siten kuin Verohallinto määrää. Verohallinnon vahvistama ilmoitus on pidettävä mukana ajoneuvoa käytettäessä, jollei Verohallinto toisin määrää.

Ajoneuvon käytöstä on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville 1 momentissa säädettyjen väliaikaisen verottoman käytön edellytysten täyttyminen. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä kirjanpitovelvollisuuden toteuttamistavasta.

35 c §

Verohallinnolle tulee antaa ilmoitus väliaikaisesta käytöstä ennen ajoneuvon Suomessa tapahtuvan käytön alkamista. Verohallinnon vahvistama ilmoitus on pidettävä mukana ajoneuvoa käytettäessä.

36 §

Ajoneuvo on vietävä maasta, siirrettävä Verohallinnon määräämään paikkaan, hävitettävä viranomaisen valvonnassa tai luovutettava valtiolle tälle kuluja aiheuttamatta viimeistään väliaikaisen verottoman käytön edellytysten tai asetetun määräajan päättyessä taikka ajoneuvosta on suoritettava vero. Jos 35 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua ajoneuvoa käytetään muulla tavoin kuin mainitussa lainkohdassa säädetään, ajoneuvoa ei kuitenkaan voida veroa suorittamatta viedä

maasta, siirtää vapaa-alueelle tai Verohallinnon osoittamaan paikkaan eikä hävittää tai luovuttaa valtiolle.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös, jos 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu henkilö on katsottava tämän lain mukaan täällä vakinaisesti asuvaksi. Verohallinto voi tässä tapauksessa, tai jos 2 §:n 2 momentissa säädetty määräaika muutoin ylitetään, asettaa enintään yhden kuukauden määräajan ajoneuvon maastavientiä varten sekä tarvittaessa määrätä ajoneuvon käytöstä ja muista ehdoista tänä aikana. Määräaika myönnetään vain, jos säädettyä pidemmän käytön on katsottava johtuneen erehdyksestä tai ylivoimaisesta esteestä.

37 §

Ennen kuin ajoneuvo merkitään rekisteriin Suomessa tai otetaan täällä käyttöön, verovelvollisen tulee tehdä Verohallinnolle ilmoitus (*autoveroilmoitus*). Ilmoitukseen tulee sisältyä ajoneuvon verotusarvon määrittämistä varten tiedot ajoneuvon varusteista, ajoneuvon yksilöinnistä sekä muista verotukseen vaikuttavista seikoista. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksen antamistavasta sekä muusta menettelystä ilmoituksen antamiseksi.

38 §

Verovelvollisen tehtyä autoveroilmoituksen Verohallinto toimittaa verotuksen siten kuin jäljempänä säädetään ja antaa muissa kuin 40 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa luvan ajoneuvon rekisteröintiä varten rekisterin pitäjälle.

39 §

Verohallinto voi hyväksyä säännöllistä liiketoimintaa harjoittavan ajoneuvojen maahantuojaan tai Suomessa toimivan valmistajan rekisteröidyksi asiamieheksi. Rekisteröidyn asiamiehen tulee olla luotettava ja asiantunteva, ja sen on voitava antaa tässä laissa tarkoitetut ilmoitukset konekielisessä muodossa. Verohallinto antaa tarkemmat määräykset konekielisestä muodosta. Rekisteröidyn asiamiehen on asetettava Verohallinnolle tämän vaatima vakuus.

Jos asiamiehen ei enää voida katsoa täyttävän 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä, Verohallinto voi peruuttaa asiamiehen rekisteröinnin. Jos rekisteröity asiamies on laiminlyönyt verojen suorittamisen tai veroilmoitusten tekemisen, Verohallinto voi peruuttaa rekisteröinnin tilapäisesti asiamiestä kuulematta enintään 30 päivän ajaksi.

40 §

Rekisteröity asiamies ilmoittaa ajoneuvot verotettaviksi jaksolta, jonka pituuden Verohallinto määrää. Verohallinto määrää myös autoveroilmoituksen antamisen ajankohdan.

45 §

Veroviranomaisella on verotusta ja sen valvontaa varten oikeus saada käyttöönsä rekisterissä olevat tiedot. Tullilla, poliisilla, rekisteröinnin suorittajalla ja katsastuksen suorittajalla on oikeus saada käyttöönsä rekisterissä olevat tiedot veroviranomaiselle tehtävää ilmoitusta varten.

46 §

Jos tässä pykälässä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus on laiminlyöty, Tullin tai poliisin on estettävä ajoneuvon käyttö, kunnes velvollisuus on täytetty tai vero maksuunpantu.

50 §

Verohallinto voi erityisistä syistä hakemuksesta määräämillään ehdoilla alentaa suoritettua tai suoritettavaa autoveroa, viivekorkoa, veronlisäystä, viivästyskorkoa, jäämämaksua sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan. Liikenteen turvallisuusvirasto ratkaisee hakemuksen, jos se määräisi tai on määrännyt veron.

Verohallinto voi erityisistä syistä valtiovarainministeriön määräämin ehdoin hakemuksesta myöntää lykkäystä veron suorittamiselle. Liikenteen turvallisuusvirasto ratkaisee hakemuksen, joka koskee sen maksuunpanemaa veroa. Valtiovarainministeriö voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

51 §

Milloin autoa ensi kertaa rekisteröitäessä sen omistajaksi tai haltijaksi on rekisteröity sellainen invalidi, jonka liikunta- tai näkövammasta aiheutuva pysyvä haitta-aste on vähintään 80 prosenttia ja jonka henkilökohtaiseen käyttöön auto tulee, tai sellainen invalidi, jonka pysyvä haitta-aste on vähintään 60 prosenttia ja jolle auton hankinta on hänen toimensa, työnsä tai ammattiin valmistumista varten tapahtuvan opiskelun hoitamiseksi olennaisen tarpeellinen, Verohallinnon on hakemuksesta määrättävä asettamillaan ehdoilla valtion varoista maksettavaksi takaisin vero, kuitenkin enintään 3 770 euroa. Milloin hakija ajokortissa olevalla merkinnällä tai muutoin luotettavasti osoittaa, että hänen on käytettävä automaattivaihteista autoa, veroa palautetaan edellä mainituin edellytyksin enintään 4 980 euroa. Jos auto on ollut haltijan käytössä, vero palautetaan vasta, kun haltija on merkitty auton omistajaksi. Hakemus voidaan tehdä ennen kuin hakija on rekisteröity auton omistajaksi, mutta se on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hakija on merkitty rekisteriin auton omistajaksi tai oikeus palautukseen menetetään.

Milloin autoa ensi kertaa rekisteröitäessä sen omistajaksi tai haltijaksi on rekisteröity sellainen invalidi, jonka liikuntakyky on alaraajan tai alaraajojen puuttumisen tahi toiminnan vajavuuden vuoksi siten alentunut, että hänen pysyvä haitta-asteensa on vähintään 40 prosenttia, Verohallinnon on hakemuksesta 1 momentissa säädetyillä ehdoilla määrättävä valtion varoista maksettavaksi takaisin 60 prosenttia verosta, kuitenkin enintään 2 460 euroa. Palautusta myönnetään vain autosta, jonka hankinta on invalidille hänen toimensa, työnsä tai ammattiin valmistumista varten tapahtuvan

opiskelun hoitamiseksi olennaisen tarpeellinen. Hakemus voidaan tehdä ennen kuin hakija on rekisteröity auton omistajaksi, mutta se on tehtävä viimeistään 1 momentissa säädettyssä ajassa.

52 §

Jos ajoneuvon käyttö on kielletty tämän lain säännösten nojalla, veroviranomainen voi määräämillään ehdoilla hakemuksesta erityisistä syistä määrääjäksi tai kokonaan peruuttaa käyttökiellon. Hakemuksen voi tehdä ajoneuvon omistaja tai haltija.

Veroviranomaiset ja muut valvontaviranomaiset

54 §

Tässä laissa veroviranomaisella tarkoitetaan Verohallintoa ja Liikenteen turvallisuusvirastoa.

Verohallinto vastaa autoveroverotuksen toimittamisesta, veronkannosta, verovalvonnasta ja muista tässä laissa säädettyistä viranomaistehtävistä, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa 2 momentissa tarkoitetuista tehtävistä 3, 14 ja 30 §:ssä sekä 8 luvussa tarkoitetuissa tapauksissa.

Veroviranomaisten lisäksi Tulli ja poliisi valvovat autoverotuksen oikeellisuuden varmistamiseksi säädettyjen ja määrättyjen velvollisuuksien noudattamista.

Valtion oikeudenvallvonta

55 §

Valtion oikeutta valvoo Verohallinnon tehtävänä olevassa verotuksessa Veronsaajien oikeudenvallvontayksikkö. Liikenteen turvallisuusviraston tehtävänä olevassa autoverotuksessa valtion oikeutta valvoo Liikenteen turvallisuusviraston veroasiamies.

Valtion oikeudenvallvojaa kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että oikeudenvallvojalle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

63 §

Jos veroa ei ole suoritettu eräpäivänä, ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä (käyttökielto). Ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä siinäkään tapauksessa, että ajoneuvon omistus tai hallinta on siirretty muulle kuin verovelvolliselle tai verosta vastuussa olevalle. Veroviranomainen voi pyytää

Tullilta ja poliisilta virka-apua ajoneuvon käytön estämiseksi. Käyttö sallitaan, kun verovelvollinen tai muu kuin verovelvollinen on suorittanut veron. Käyttö on kielletty, vaikka veroa ei säädettyjen määräaikojen kulumisen takia enää voitaisi periä.

Ajoneuvo voidaan määrätä tarvittaessa otettavaksi veroviranomaisen, Tullin tai poliisin haltuun, kunnes verotus on toimitettu ja maksuunpantu vero suoritettu tai kunnes 36 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräaika päättyy. Haltuun otettu ajoneuvo voidaan myydä huutokaupalla tai ajoneuvo voidaan hävittää. Autovero suoritetaan valtiolle huutokauppakustannusten jälkeen. Ajoneuvo voidaan rekisteröidä vasta, kun autovero on kokonaan suoritettu. Huutokauppaostajaa ei pidetä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuna luovutuksen saajana.

67 §

Jos asia on hakijalle erityisen tärkeä, Verohallinto tai Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa hakemuksesta ennakkoratkaisun siitä, miten tätä lakia sovelletaan hakijan ajoneuvon verotukseen. Ennakkoratkaisua ei kuitenkaan anneta verotusarvosta.

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsiteltävä Verohallinnossa, Liikenteen turvallisuusvirastossa, hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa kiireellisenä. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea valittamalla muutosta.

69 §

Tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta päätöksen tehneeltä viranomaiselta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisuvaatimusta ei kuitenkaan saa tehdä, jos kyse on huojennusta tai maksunlykkäystä koskevasta päätöksestä, 52 §:ssä tarkoitettusta päätöksestä tai ennakkoratkaisusta.

Valtion puolesta oikeus hakea muutosta päätökseen on 55 §:ssä tarkoitetulla valtion oikeudenvälvoijalla.

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on kolme vuotta veron määräämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muussa asiassa määräaika on 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valtion oikeudenvälvoijan määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on 60 päivää päätöksen tekemisestä.

Oikaisuvaatimus on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

Autovero on muutoksenhausta huolimatta maksettava säädetyssä ajassa.

70 §

Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen ja ennakkoratkaisuun haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen tai muun muutoksenhakuun oikeutetun asianosaisen henkilön kotikunta tai yhteisön kotipaikka oli, kun

veroviranomaisen päätös tehtiin. Jos ajoneuvosta määrätyn veron osalta on useita verovelvollisia tai jos asiassa ei ole toimivaltaista hallinto-oikeutta edellä olevan perusteella, valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valtion puolesta valitusoikeus on 55 §:ssä tarkoitetulla valtion oikeudenvalvojalla.

Valitusaika oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen on kolme vuotta veron määräämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaannista. Muussa asiassa valitusaika on 60 päivää oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaannista. Valtion oikeudenvalvojan valitusaika on 60 päivää päätöksen tekemisestä. Ennakkoratkaisua koskeva valitusaika on kuitenkin 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista tai sen tekemisestä.

Tässä laissa tarkoitettuihin asioihin ei sovelleta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) perustevalitusta koskevia säännöksiä.

70 a §

Hallintotuomioistuimen on varattava verovelvollisen tekemästä valituksesta 55 §:ssä tarkoitetulle valtion oikeudenvalvojalle ja valtion oikeudenvalvojan tekemästä valituksesta verovelvolliselle tilaisuus vastineen antamiseen sekä tarvittaessa muutoksenhakijalle tilaisuus vastaselityksen antamiseen.

Sen lisäksi, mitä hallintolainkäyttölain (586/1996) 34 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuin voi ratkaista valituksen kuulematta valtion oikeudenvalvojaa, jos veron määrä voi verovelvollisen vaatimuksesta muuttua enintään 6 000 euroa, eikä asia ole tulkinnanvarainen tai epäselvä.

71 §

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista kuitenkin niin, että valitusaika hallinto-oikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valtion puolesta valitusoikeus on sillä, joka 55 §:n mukaan valvoo valtion oikeutta.

73 §

Jos autovero on hallinto-oikeuden päätöksellä poistettu tai sitä on alennettu, veroviranomaisen on suoritettava liikaa maksettu vero muutoksenhausta huolimatta verovelvolliselle.

Jos korkein hallinto-oikeus on 55 §:ssä tarkoitetun valtion oikeudenvalvojan valituksesta muuttanut hallinto-oikeuden päätöstä, jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä on toimitettava veroviranomaiselle, jonka tulee viipymättä maksuunpanna verovelvolliselle liikaa suoritettu määrä.

78 §

Jos 55 §:ssä tarkoitettu valtion oikeudenvälvoija katsoo, että verovelvollisen maksettavaksi olisi määrättävä veroa, veroviranomaisen on tämän pyynnöstä tehtävä asiassa päätös.

79 §

Ajoneuvon rekisteröinnin suorittajan, katsastuksen suorittajan, Tullin ja poliisin tulee ilmoittaa veroviranomaiselle, jos rekisterissä tai käytössä havaitaan olevan ajoneuvo, josta veroa ilmeisesti ei ole maksettu, tai jonka rakennetta, käyttötarkoitusta tai omistusta on muutettu siten, että ajoneuvosta voitaisiin joutua suorittamaan veroa.

Poliisi ja Tulli voivat 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa heti estää ajoneuvon käytön ja ottaa ajoneuvon rekisterikilvet ja rekisteröintitodistuksen haltuun. Käytön estosta tulee ilmoittaa veroviranomaiselle.

80 §

Veroviranomaisella, Tullilla ja poliisilla on oikeus tarkastaa ajoneuvo tai määrätä ajoneuvo esitettäväksi tarkastusta varten ajoneuvon katsastuksen suorittajalle, jonka tulee tällöin antaa pyydetty tieto veroviranomaisille. Veroviranomaisilla, Tullilla ja poliisilla on myös oikeus tarkastaa tiloja, joissa pidetään hallussa tai käsitellään ajoneuvoja sekä oikeus pysäyttää ajoneuvo tarkastusta varten.

84 §

Veroviranomaisella on oikeus sakon uhalla velvoittaa se, joka ei ole noudattanut tässä luvussa tarkoitettua kehotusta tietojen antamiseen tai aineiston esittämiseen, täyttämään velvollisuutensa.

87 a § Tietojenvaihto Tullin ja veroviranomaisten välillä

Tullilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä antaa veroviranomaiselle omasta aloitteestaan tieto verotettavasta ajoneuvosta, valvontahavainnoista ja muista veroviranomaisen toimivaltaan kuuluvaa autoverotukseen liittyvää tehtävää varten tarpeellisista tiedoista verovelvollista koskevina yksilöinti- ja yhteystietoineen.

Veroviranomaisella on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada Tullilta pyynnöstä autoverotuksen toimittamista, lupaharkintaa, verovalvontaa sekä muuta veroviranomaisen toimivaltaan kuuluvaa autoverotukseen liittyvää tehtävää varten tarpeelliset tiedot verotettavasta ajoneuvosta, valvontahavainnoista sekä muista verotukseen vaikuttavista tiedoista verovelvollista koskevina yksilöinti- ja yhteystietoineen.

Tullin oikeudesta saada tietoja veroviranomaisen tietojärjestelmistä säädetään henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain (639/2015) 13 §:ssä.

Tiedot saadaan antaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

88 §

Verohallinto voi antaa tiedon verovastuun siirrosta tai ajoneuvoa koskevasta veroviranomaisen luvasta rekisteröintiä varten muullekin kuin verovelvolliselle tai verosta vastuussa olevalle, jos tieto on tarpeen ajoneuvon rekisteröintiä varten.

1. Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
2. Tämän lain tullessa voimaan Tullissa vireillä olevat asiat siirtyvät Verohallinnon käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi. Vastaavasti siirtyvät tässä momentissa tarkoitettuihin asioihin liittyvät sopimukset ja muut sitoumukset samoin kuin muut oikeudet ja velvoitteet Verohallinnolle. Sopimukset ja sitoumukset siirtyvät Verohallinnolle kuitenkin vain, jollei niiden sisällöstä muuta johdu taikka toisin sovita.
3. Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, Tulli on toimivaltainen sellaisessa yleisen tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvassa vahingonkorvausvelvollisuutta tai palautusvelvollisuutta koskevassa asiassa tai hallintoriita-asiassa, joka liittyy Tullin ennen tämän lain voimaantuloa tekemään autoverotusta koskevaan päätökseen.
4. Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, Tulli on toimivaltainen käyttämään puhevaltaa sellaisen rikosasian ja siihen liittyvän vahingonkorvausasian käsittelyssä, jossa se on ennen tämän lain voimaantuloa esittänyt rangaistus- tai korvausvaatimuksen esitutkinnassa tai tuomioistuimessa. Tulli on toimivaltainen perimään lainvoimaisen vahingonkorvauksen ja oikeudenkäyntikulut, jotka on tuomittu ennen tämän lain voimaantuloa.
5. Jos hakemus on tämän lain mukaan jätettävä määräajassa Verohallinnolle, se katsotaan määräajassa jätetyksi myös, jos se on lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen jätetty säädettyssä määräajassa Tullille.
6. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat Tullin antamat päätökset, luvat ja rekisteröinnit jäävät voimaan niissä mainituilla ehdoilla.
7. Verohallinto ja Tulli toimivat lakisääteisten tehtäviensä mukaisesti niiden autoverotusta koskevien henkilörekisterien rekisterinpitäjinä, jotka on otettu käyttöön ennen tämän lain voimaantuloa. Tulli vastaa tietojärjestelmien teknisenä ylläpitäjänä rekisterien toimivuudesta ja tietoturvallisuudesta.
8. Muussa laissa tai asetuksessa taikka valtioneuvoston tai ministeriön päätöksessä oleva viittaus niihin Tullin tehtäviin, jotka kuuluvat tämän lain nojalla Verohallinnon toimivaltaan, tarkoittaa tämän lain tultua voimaan viittausta Verohallinnon tehtäviin.
9. Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin Tullin ja Liikenteen turvallisuusviraston päätöksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita

säännöksiä kuitenkin siten, että Verohallinto on toimivaltainen viranomainen niissä asioissa, jotka kuuluvat sille tämän lain nojalla. Muutoksenhaussa lain voimaantulon jälkeen tehtyyn Verohallinnon ja Liikenteen turvallisuusviraston päätökseen sovelletaan tämän lain säännöksiä ja valituskirjelmä on jätettävä hallinto-oikeuteen. Mitä edellä säädetään veroviranomaisen päätöksestä, sovelletaan myös oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen.

10. Tämän lain 70 a §:ää sovelletaan niihin valitusasioihin, jotka tulevat vireille lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Veroviranomaisen on lähetettävä lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen vireille tulleissa valitusasioissa veroviranomaiselle saapuneet valituskirjelmät ja asiaa koskevat asiakirjat viipymättä hallinto-oikeudelle.
11. Jos oikaisuvaatimus tai valituskirjelmä on muutoksenhakuosoituksen mukaisesti jätetty määrääjassa Tullille, mutta toimivaltainen viranomainen on Verohallinto, se katsotaan määrääjassa jätetyksi.
12. Niissä tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa valtion oikeudenvallontaa koskevissa asioissa, joissa toimivaltainen viranomainen on tämän lain voimaantultua Verohallinto, valtion oikeutta valvoo Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö.

16. Laki Tullin hallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Tullin hallinnosta annetun lain (960/2012) 2 §:n 1 momentti seuraavasti

2 § Tehtävät

Tullin tehtävänä on huolehtia tulliselvityksestä ja -verotuksesta, maahan tuotavien ja maasta vietävien tavaroiden ja ulkomaanliikenteen tullivalvonnasta, tullirikosten estämisestä ja paljastamisesta sekä muista tullitoimenpiteistä ja sen mukaan kuin erikseen säädetään toimittaa valmisteverotusta, arvonlisäverotusta ja muuta verotusta ja suorittaa verovalvontaa ja tullirikosten esitutkintaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

17. Laki henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain (639/2015) 2 §:n 6 kohta, 3 §:n 3 momentin 1 kohta, 5 §:n 1 momentti, 13 §:n 1 momentti ja 17 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 6 kohta ja 13 §:n 1 momentti laissa 309/2016, sekä *lisätään* 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 309/2016, uusi 7 kohta seuraavasti:

2 § Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 6) *tullitoimenpiteellä* Tullin toimivaltaan kuuluvaa virkatointia tullirikoksen esitutkintaa lukuun ottamatta;
 7) *verovalvonnalla* Tullin tehtäväksi erikseen säädetyn, tiettyä verolajia koskevan valvontatehtävän, suorittamista.

3 § Rikostorjunnan tietojärjestelmä

Tietojärjestelmään saadaan lisäksi tallettaa Tullille valvonta- ja rikostorjuntatehtävien suorittamiseksi hankittuja muita tarpeellisia tietoja seuraavasti:

- 1) tutkinta- ja virka-aputehtävien suorittamiseksi, kirjaamiseksi ja tietojen hakemiseksi esitutkintalaissa tarkoitettussa esitutkinnassa, Tullin suorittamien valvonta- tai rikostorjunnan toimenpiteiden yhteydessä, poliisin, Tullin ja rajavartiolaitoksen yhteistoiminnasta annetussa laissa (687/2009) tarkoitettussa yhteistoiminnassa tai virka-aputehtävässä taikka pakkokeinolain (806/2011) soveltamisen yhteydessä saadut tutkinnan ja virka-avun tiedot seuraavasti:
 - a) rikosilmoituksen tai muuta tapahtumaa koskevan ilmoituksen numero, tapahtuma-aika ja -paikka, ilmoitusaika, rikos- ja muut nimikkeet, törkeimmän rikoksen syyteoikeuden vanhentumisaika, tutkiva yksikkö, tutkijat, tutkinnan tila, Tullin asian päättämiseksi tekemät päätökset, tunnistetieto syyttäjän tai tuomioistuimen ratkaisusta ja tieto siitä, onko henkilö tuomittu rangaistukseen, jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta, syyte hylätty, jätetty tutkimatta tai sillensä sekä tieto ratkaisun lainvoimaisuudesta;
 - b) tiedot pakkokeinoista, tull- ja verovalvonnan tai tullirikostorjunnan toimenpiteistä sekä esitutkinnan vaiheista;
 - c) tiedot muista Tullin tehtävään, toimenpiteeseen ja tapahtumaan liittyvistä tarpeellisista kuvauksista, olosuhteista ja yksilöinneistä;
 - d) rikosten tekotapojen luokitteluksi ja analysoimiseksi tekijän, tapauksen tai teon luokittelua kuvaavat tiedot sekä rikosten sarjoittamiseen ja tekniseen tutkintaan tarvittavat tiedot;

5 § Tullivalvonnan tietojärjestelmä

Tullivalvonnan tietojärjestelmä on Tullin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä, automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä henkilörekisteri. Järjestelmään voidaan kerätä, tallettaa ja muutoinkin käsitellä tull- ja verovalvonnan suorittamiseksi tarpeellisia tietoja Tullille lain tai asetuksen perusteella annettavista ilmoituksista ja muista tiedoista, tiedot suoritetuista tull- ja verovalvonnan toimenpiteistä ja niiden perusteella esitetyistä jatkotoimista sekä tunnistetieto tarkastuksen perusteella annetusta rangaistusvaatimuksesta taikka tehdystä tutkintapyyntöstä tai rikosilmoituksesta.

13 § Tullin oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Tullilla on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, salassapitosäännösten estämättä oikeus saada ja muutoin käsitellä tehtäviensä suorittamista tai henkilörekisteriensä ylläpitämistä varten ja myös

teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tarpeellisia tietoja rekistereistä siten kuin asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, seuraavasti:

- 1) yhteisöjen ja yhtymien henkilö- ja muista rekistereistä matkustajia, kulkuneuvon henkilökuntaa sekä kulkuneuvoja ja kuljetettavia tavaroita koskevat tarvittavat tiedot tullirikostorjuntaa varten;
- 2) Verohallinnon tietojärjestelmistä ja rekistereistä tarvittavat tiedot verovelvollista koskevine tunnistetietoineen verotusta, verovalvontaa, perintää ja tullirikostorjuntaa varten sekä lupaharkintaa varten tarvittavat tiedot luvanhakijan veronmaksuvelvollisuuden täyttämisestä ja luvanhakijan verojen maksuun liittyvästä maksujärjestelystä sekä silloin, kun se on luvan myöntämisen edellytyksenä, tullilainsäädännön tai verolainsäädännön rikkomista koskevat tiedot;
- 3) ajoneuvoliikennerekisteristä annetussa laissa (541/2003) tarkoitetusta ajoneuvoliikennerekisteristä tarvittavat tiedot tull- ja verovalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;
- 4) Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteristä tiedot elinkeinonharjoittajia koskevista ilmoituksista ja tiedonannoista tull- ja verovalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;
- 5) poliisin henkilörekistereistä tarvittavat tiedot tull- ja verovalvontaa sekä tullirikostorjuntaa varten ja muihin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoituksen mukaisiin Tullin tehtäviin sekä muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen 16 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa;
- 6) Rajavartiolaitoksen henkilörekistereistä tarvittavat tiedot tull- ja verovalvontaa sekä tullirikostorjuntaa varten ja muihin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoituksen mukaisiin Tullin tehtäviin sekä muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen 16 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa;
- 7) Rikosseuraamuslaitoksen henkilörekistereistä tarvittavat tiedot tullirikostorjuntaa varten sekä muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen 16 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa;
- 8) majoitustoiminnan harjoittajilta ja poliisilta majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain (308/2006) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja tullirikostorjuntaa varten;
- 9) väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 13—17 §:ssä tarkoitettut tiedot tull- ja verovalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;
- 10) sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002) tarkoitetusta sakkorekisteristä siihen talletettuja tietoja sakkorangaistuksista ja niiden täytäntöönpanosta, rikosrekisterilaissa (770/1993) tarkoitetusta rikosrekisteristä henkilöä ja oikeushenkilöä koskevia tietoja mainitun lain 4 ja 4 a §:ssä säädettyihin tarkoituksiin sekä oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010) tarkoitetusta ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmästä tietoja rikosasioissa annetuista ratkaisuista ja niiden lainvoimaisuudesta sekä diaari- ja asianhallintatietojen valtakunnallisesta käsittelyjärjestelmästä tietoja syyttäjäviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä olevista tai olleista rikosasioista;
- 11) oikeushallinnon viranomaisilta tieto oikeushallinnon etsintäkuuluttamista henkilöistä;
- 12) ulkoasiainministeriön tietojärjestelmistä Suomessa lähettäjävaltiota edustavan diplomaatti- ja konsuliedustuston, kansainvälisen järjestön Suomessa olevan toimielimen ja muun samassa asemassa olevan kansainvälisen toimielimen henkilökuntaan kuuluvista ja näiden perheenjäsenistä sekä yksityisessä palveluksessa olevista henkilöistä Tullille ulkomaalaislaissa (301/2004) säädettyjen tehtävien suorittamista, tull- ja verovalvontaa sekä tullirikostorjuntaa varten;
- 13) Maahanmuuttoviraston tietojärjestelmistä matkustusasiakirjaa, viisumia, oleskelua, kansainvälistä suojelua, maasta poistamista, maahantulokieltoa ja kansalaisuutta koskevasta asiasta Tullille ulkomaalaislaissa säädettyjen tehtävien suorittamista, tull- ja verovalvontaa sekä tullirikostorjuntaa varten;

- 14) teleyritykseltä pakkokeinolain 10 luvun 6—8 §:ssä sekä rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 2 luvun 14 §:n 2 momentissa ja 3 luvun 4 ja 5 §:ssä tarkoitettuja tietoja, jotka Tullilla on oikeus saada vain mainituissa laeissa säädettyjen edellytysten mukaisesti, tullirikostorjuntaa varten;
teleyritykseltä pakkokeinolain 10 luvun 6—8 §:ssä sekä rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 2 luvun 14 §:n 2 momentissa ja 3 luvun 4 ja 5 §:ssä tarkoitettuja tietoja, jotka Tullilla on oikeus saada vain mainituissa laeissa säädettyjen edellytysten mukaisesti, tullirikostorjuntaa varten;
- 15) vesikulkuneuvorekisteristä annetussa laissa (424/2014) tarkoitettuista vesikulkuneuvorekisteristä sekä Ahvenanmaan huvivenerekisteristä veneitä ja niiden omistajia ja haltijoita koskevat tarpeelliset tiedot eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetussa laissa (485/2004) tarkoitettuja Tullin tehtäviä, ulkomaalaislain 179 §:ssä tarkoitettua liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä, tulli- ja verovalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;
- 16) liikenne- ja viestintäministeriön liikenneluparekisteristä tarpeelliset tiedot ulkomaalaislain 179 §:ssä tarkoitettua liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä, tulli- ja verovalvontaa ja tullirikostorjuntaa varten;
- 17) alusrekisterilaissa (512/1993) tarkoitetuista alusrekisteristä, rakenteilla olevien alusten rekisteristä ja historiarekisteristä tarpeelliset tiedot aluksista, niiden omistajista ja haltijoista eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuja Tullin tehtäviä, ulkomaalaislain 179 §:ssä tarkoitettua liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä, tulli- ja verovalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;
- 18) ilmailulaissa (864/2014) tarkoitettuista ilma-alusrekisteristä ilma-aluksia, niiden haltijoita ja omistajia koskevia tietoja ulkomaalaislain 179 §:ssä tarkoitettua liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä, tulli- ja verovalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;
- 19) liikenne-, kalastus- ja ympäristöviranomaisilta sekä poliisilta, Rajavartiolaitokselta ja puolustusvoimilta tietoja kulkuneuvoista ja niiden sijainnista sekä liikenteestä tulli- ja verovalvontaa ja tullirikostorjuntaa varten;
- 20) virka-apua pyytäneeltä viranomaiselta välttämättömiä tietoja virka-apun antamiseksi.

17 § Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Tulli saa luovuttaa henkilörekistereistään salassapitosäännösten estämättä myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja, jotka ovat tarpeen:

- 1) Verohallinnolle verotuksen toimittamista, verojen ja maksujen perimistä, verotusta koskevaa muutoksenhakua ja ulosottoa tai valtion edun- ja oikeudenvallvontaa varten;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

18. Laki Verohallinnosta annetun lain 28 ja 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Verohallinnosta annetun lain (503/2010) 28 §:n 1 momentti ja 30 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 30 §:n 2 momentti laissa 656/2015, seuraavasti:

28 § Menettely rikosasiassa

Verohallinnolla on oikeus kaikkien veronsaajien puolesta Verohallinnon kannettavaksi säädettyjen verojen ja maksujen osalta ilmoittaa verorikosta tai muuta verotukseen liittyvää rikosta koskeva asia esitutkintaviranomaiselle tutkintaa varten ja määräämänsä asiamiehen edustamana käyttää

puhevaltaa rikosasiassa sekä rikoksesta johtuvaa vahingonkorvausta koskevassa asiassa. Autoveroa, yksityisestä huviveneestä suoritettavaa polttoainemaksua ja valmisteverotuslain (182/2010) soveltamisalaan kuuluvia veroja koskevat rikosilmoitukset tehdään Tullille ja annetaan samanaikaisesti tiedoksi poliisille.

30 § Verotuskustannukset ja niiden jakautuminen

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista vuotuisista kustannuksista valtio perii kunnilta yhteensä 29,9 prosenttia, evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnilta yhteensä 3,3 prosenttia ja Kansaneläkelaitokselta 5,7 prosenttia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 30 §:n 2 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran kalenterivuoden 2017 vuotuisiin verotuskustannuksiin.

19. Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 522/2010, uusi 3 momentti, seuraavasti:

1 § Lain soveltamisala

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, tätä lakia, lukuun ottamatta 10 ja 16 §:ää, ei sovelleta autoverotusta eikä valmisteverotusta koskeviin asiakirjoihin ja tietoihin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

- LIITTEET
- RINNAKKAISTEKSTIT